

Jaarstukken 2015

regio
Twente

regio
Twente

1. Inleiding	5
1.1 Voorwoord.....	5
1.2 Leeswijzer	7
1.3 Samenvatting van het resultaat	9
2. Resultaat bestemming	10
3. Regio Twente	11
Jaarverslag.....	12
4. Programmaverantwoording	12
4.1 Domein Gezondheid.....	12
4.2 Domein Leefomgeving	17
4.2.1 Deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente	17
4.2.2 Recreatieve Voorzieningen	23
4.2.3 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente	24
4.3 Domein Bedrijfsvoering	30
4.4 Overige onderdelen	31
4.4.1 Kennispunt Twente	31
4.4.2 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)	33
4.5 Algemene dekkingsmiddelen.....	35
5. Paragrafen	36
5.1 Inleiding	36
5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	36
5.3 Onderhoud kapitaal goederen	40
5.4 Bedrijfsvoering.....	42
5.5 Verbonden partijen.....	43
5.6 Financiering.....	46
5.7 Rechtmatigheid.....	48
6. Jaarrekening	49
6.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	50
6.2 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening.....	51
Samenvatting resultaat 2015	55
6.2.1 Bedrijfsvoering	55
6.2.2 Domein Gezondheid	57
6.2.3 Domein Leefomgeving.....	60
6.2.4 Overige onderdelen.....	61
6.2.5 Agenda van Twente/Innovatie Platform Twente	63
6.3 Analyses rekeningresultaat 2015.....	64
6.4 Overzicht van incidentele baten en lasten.....	68
6.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid	70
6.6 Balans per 31-12-2015	73
6.7 Grondslagen voor resultaat en waardebeoordeling	74
6.8 Toelichting op de balans per 31-12-2015	76
6.9 Wet Normering Topinkomens.....	88
Bijlagen	89
Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage naar functionele indeling	89
Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage naar programma indeling	91
Bijlage 3 Single information single audit.....	92
Bijlage 5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	93
Bijlage 6 Recapitulatiestaat per programma	94

Lijst van figuren en tabellen**Figuren**

Figuur 1 indeling jaarstukken	7
Figuur 2 opbouw weerstandsvermogen	36
Figuur 3 Solvabiliteit	38
Figuur 4 Netto Schuldquote	39
Figuur 5 Netto Schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld	39

Tabellen

Tabel 1 Samenvatting van het resultaat	9
Tabel 2 Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit	37
Tabel 3 Samenvattend overzicht benodigde weerstandscapaciteit	37
Tabel 4 Weerstandsratio	38
Tabel 5 Normering weerstandsratio	38
Tabel 6 Overzicht investeringen recreatieparken	40
Tabel 7 Saldi reserves recreatieparken	40
Tabel 8 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	50
Tabel 9 samenvatting kosten AvT/IPT/IST	53
Tabel 10 Analyse begrotingsrechtmatigheid	71
Tabel 11 Overzicht mutaties reserves	80
Tabel 12 WNT Overzicht van topfunctionarissen	88
Tabel 13 Leden algemeen bestuur en dagelijks bestuur per 31-12-2015	88

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

Per 1 januari 2015 is de WGR+ ingetrokken. Regio Twente had een jaar de tijd om te komen tot een toekomstbestendige en robuuste grondslag voor de samenwerking van de 14 Twentse gemeenten. De in 2013 gestarte heroriëntatie van de Twentse samenwerking heeft eind november 2015 geleid tot unanieme besluitvorming over het voorgestelde nieuwe samenwerkingsmodel. Een nieuwe samenwerking met een Twenteraad, portefeuillehouders in de lead en een landingsplaats voor ambtelijke samenwerking: Regio Twente voor beleidsuitvoering en Twentebedrijf voor bedrijfsvoering. Of het nu gaat om alle 14 gemeenten of om een *'coalition of the willing'*, de gemeenten kunnen bij Regio Twente/Twentebedrijf terecht. Enerzijds om samen de schouders te zetten onder de sociaal economische structuurversterking van Twente en anderzijds om op kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid en kansen winst te boeken. Eind 2015 is de *gewijzigde regeling Regio Twente* in de Staatscourant gepubliceerd en daarmee is de regeling per 1 januari 2016 een feit.

De mobiliteitstaken (personeel en budget) zijn, door het wegvallen van de WGR+, overgegaan naar de provincie Overijssel. In 2015 is de overdracht afgerond en op 6 maart 2015 is de *dependance van de provincie* geopend in het Twentehuis: een werk- en vergaderlocatie voor het college van GS en provinciale ambtenaren.

2015 was het eerste jaar, waarbij gemeenten aan de lat staan voor gecentraliseerde rijkstaken op het gebied van zorg. Regio Twente staat vanaf januari 2015 aan de lat voor de *'Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente'* (OZJT). De bestuurscommissie OZJT en het team OZJT zijn gevormd en operationeel. In het voorjaar van 2016 wordt helder hoe Twente dit het eerste jaar heeft gedaan.

In 2015 is de *Twentse belangenbehartiging* robuuster en sterker georganiseerd vanuit Twents belang. Evenals voor de lobby in Den Haag is Regio Twente voor de werkwijze in Brussel via de provincie Overijssel aangesloten bij de Oost Nederlandse lobby. Dat hebben de provincies Overijssel en Gelderland vorm gegeven binnen het Brusselse Huis der Nederlandse Provincies. Binnen de Oost Nederlandse lobby hebben we nu in zowel Den Haag als in Brussel een lobbyist met account Twente. Onze Brusselse lobbyist is in dienst getreden van de provincie Overijssel en er is een adviseur aangetrokken om de inzet van Twente op belangenbehartiging te coördineren. Dit heeft als voordeel dat de lobbyisten een heldere opdracht hebben en snel kunnen schakelen wanneer zich een kans voordoet. Daar waar *'coalition of the willing'* Netwerkstad onze Brusselse lobby tot en met 2015 financierde, financieren nu alle gemeenten de Twentse belangenbehartiging.

Daarnaast zijn in 2015 de *Twentedagen* geïnitieerd om de bestuurlijke drukte te verminderen. Eén vergaderdag per maand waarop zoveel mogelijk overleggen plaatsvinden scheelt niet alleen reistijd, maar komt ook tegemoet aan de wens elkaar te ontmoeten, kennis uit te wisselen en tot afspraken te komen. Eind 2015 zijn de Twentedagen geëvalueerd met positief resultaat en dus gaan we er mee door.

Ondertussen bleef in 2015 onze 'winkel' open:

- Afgesproken bezuinigingen hebben hun beslag gekregen.
- Bestuursagenda GGD en Koersdocument JGZ zijn vastgesteld, het verandertraject JGZ is van start gegaan en dat geldt ook voor het Centrum Seksueel Geweld Twente.
- Agenda van Twente / Innovatiesprong Twente leveren resultaat en de discussie over een nieuwe agenda voor na 2017 is gestart. Een eerste bestuursopdracht voor werk en economie is voorgelegd aan (een eerste proeve van) de Twenteraad, er zijn Asscher-middelen toegekend aan het intersectorale mobiliteitsplan Twente Werkt! en er is een visie voor vrijetijdseconomie ontwikkeld. Helaas was een faillissement van TBT onafwendbaar.
- Kennispunt Twente heeft de monitor jeugdhulp Twente ontwikkeld, beleidsevaluaties uitgevoerd en de Twente Index doorontwikkeld.
- Shared Services Netwerk Twente is gestaag doorgestaan met opleveren.
- Recreatieve voorzieningen hebben een start gemaakt met de kwaliteitsimpuls routenetwerken en er zijn voorbereidingen getroffen om de exploitatie naar het overeenkomen niveau terug te brengen.
- De projecten van de ontwikkelagenda Netwerkstad Twente liggen op koers.
- Het ondersteunen van de Twentse regietafel opvang vluchtelingen is gestart.
- Op het gebied van bedrijfsvoering zijn DVO's (door)ontwikkeld voor de diverse onderdelen van de organisatie en Veiligheidsregio etc. De Planning & Control stukken hebben een impuls gekregen (minder tekst – beter digitaal benaderbaar), de internetsite is geactualiseerd, team

Management & Support heeft de overstap van Leefomgeving naar Bedrijfsvoering gemaakt, eHRM is doorontwikkeld, de interne controle heeft een impuls gekregen en een inkoopadviseur is aangesteld. Punt van aandacht was en is ICT. In 2015 zijn afspraken met de leverancier herijkt en is achterstallig onderhoud ter hand genomen. Daarmee is de performance beter, maar nog niet optimaal. Tot slot is het vergadercentrum / de kantine verbouwd tot een faciliteit die meer passend is voor gasten, medewerkers en dus ook voor onze Twentedagen.

Regio Twente heeft zich in 2015 als een wendbare organisatie getoond die - in de veranderende context - op inhoud was gefocust leverde wat was afgesproken. De organisatie is klaar voor de volgende stappen die nodig zijn om de dienstverlening in overeenstemming te brengen met het door Twente gekozen samenwerkingsmodel. Met veel energie, enthousiasme, toewijding en deskundigheid levert Regio Twente Twentse kracht aan de gemeenten. Omwille van een vitaal Twente!

Dagelijks bestuur,

Voorzitter,

secretaris,

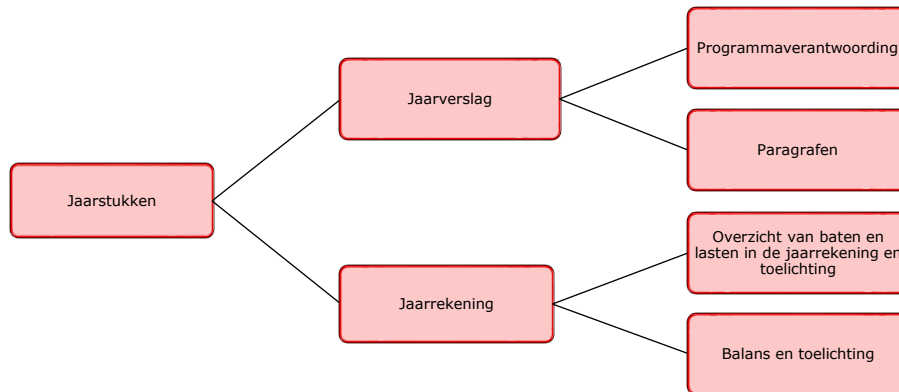
dr. G.O. van Veldhuizen

dr. ing. G.J.M. Vos

1.2 Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken 2015 van Regio Twente. Hierin beschrijven we hoe het afgelopen jaar verlopen is, zowel wat betreft de beleidsuitvoering als de bijbehorende financiële effecten. Met de aanbidding van de jaarstukken legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer.

De jaarstukken zijn conform de meest recente ontwikkelingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als volgt onderverdeeld:

Figuur 1 indeling jaarstukken

Conform het hierboven gepresenteerde overzicht bestaan de jaarstukken 2015 uit twee delen:

- het jaarverslag met daarin de programmaverantwoording met de paragrafen; en
- de jaarrekening met daarin het overzicht van baten en lasten en de balans met bijbehorende toelichtingen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk beschrijven we per programma de uitgevoerde activiteiten die in 2015 hebben bijgedragen aan de (mate van) realisatie van onze ambities en de ontwikkeling van de bijbehorende indicatoren. In de programmaverantwoording geven we antwoord op de drie W-vragen:

Wat hebben we bereikt?

Hier wordt vermeld in welke mate we geslaagd zijn het gewenste resultaat te bereiken.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Hier zijn de projecten, activiteiten en kernindicatoren vermeld om de ambities te bereiken.

Wat heeft het gekost?

Hier worden de budgettaire effecten vermeld waarin we een onderscheid maken tussen de begrote baten en lasten voor wijziging, -na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten.

Om de programmaverantwoording sneller te kunnen scannen werken we met een verkeerslichtrapportage die rechts naast de ambities weergegeven is. Voor het aangeven van de status van kleuren is de volgende richtlijn gehanteerd:

- Groen: we hebben gepresteerd (of zelfs beter dan dat) wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- Oranje: we hebben gedeeltelijk gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- Rood: we hebben **niet** gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.

Voor gedetailleerde informatie over de te bereiken ambities en de voorgenomen activiteiten om deze ambities te bereiken verwijzen wij u naar de [programmabegroting 2015](#).

Paragrafen

In de paragrafen komen de onderwerpen aan de orde die van belang zijn om inzicht te krijgen in de benoemde beleidslijnen zoals opgenomen in de programmabegroting. De focus daarbij is gericht op belangrijke beheersprocessen en het beleid dat daaraan ten grondslag ligt.

U vindt hier de verantwoording over de volgende beheersmatige onderwerpen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaal goederen;
- verbonden partijen;
- bedrijfsvoering;
- financiering; en
- rechtmatigheid

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting

In dit hoofdstuk zijn diverse financiële overzichten opgenomen met vergelijkende cijfers. Hier presenteren wij in feite op een andere wijze de cijfers die zijn opgenomen in de programmaverantwoording onder het kopje "Wat heeft het gekost?" en enkele aanvullende (verplichte) financiële overzichten.

Balans en toelichting

Het laatste onderdeel gaat in op de financiële positie van Regio Twente aan de hand van de balans.

Wij wensen u veel leesplezier!

1.3 Samenvatting van het resultaat

Programma's bedragen X € 1.000	Totaal baten	Totaal lasten	Mutaties reserve	Gem. bijdrage incl. Mutaties	Resultaat
Bedrijfsvoering	5.545	5.812	-	557	290
Gezondheid	6.440	23.658	31	17.966	779
Leefomgeving	4.465	8.633	63-	4.143	87-
Overige onderdelen	5.963	9.489	425	3.331	230
Saldo financieringsfunctie	35	-	-	-	35
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal Regio Twente	22.448	47.592	393	25.998	1.247

Tabel 1 Samenvatting van het resultaat

2. Resultaat bestemming

Voorstel

De jaarrekening 2015 van Regio Twente vast te stellen en in te stemmen met het positief rekening resultaat ad (resultaat reguliere bedrijfsvoering). Het rekeningresultaat is als volgt opgebouwd:

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-/- € 1.678.533
Toevoegingen aan reserves	€	1.219.948
Onttrekkingen aan reserves	€	<u>826.854</u>
Per saldo	€	393.095
Gerealiseerd resultaat		<u>-/- € 1.336.079</u>

Dit resultaat is te verdelen in een resultaat van de reguliere bedrijfsvoering en een resultaat op de uitgaven/inkomsten ten behoeve van de Agenda van Twente (AvT) en het Innovatieplatform Twente (IPT).

Gerealiseerd resultaat		<u>-/- € 1.336.079</u>
Uitgaven van AvT en IPT ¹	€	+ 2.582.745

Resultaat reguliere bedrijfsvoering **€ 1.246.666**

1. Het positieve rekeningresultaat ad € 1.246.666 over het jaar 2015 als volgt te bestemmen:

a. € 186.739	toe te voegen aan egalisereserves en algemene reserve
b. € 638.391	ten behoeve van invoer Individueel Keuze Budget

Saldo bestemmingen € 825.130

Uit te keren aan gemeenten **€ 421.536**

Vaststelling

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Regio Twente d.d. 23 juni 2016.

voorzitter,

secretaris,

dr. G.O. van Veldhuizen

H.M. Bolhaar, plv.

¹Conform het besluit van het algemeen bestuur van 17-02-2010 worden de uitgaven van AvT en IPT gedekt uit dividend Twence en worden na aftrek van de dividend inkomsten op de balans verantwoord onder het eigen vermogen van Regio Twente.

3. Regio Twente

Twente is een stedelijke regio waarbinnen het bruist van de creativiteit in een prachtige omgeving. Een regio met een sterke identiteit en een voor Nederland en Europa prachtig technisch profiel. Er is ruimte in Twente voor innovatief ondernemerschap en er liggen volop kansen. Kansen op het gebied van de hightech systemen en materialen en ook voor logistiek en toerisme. Maar, Twente is ook een kwetsbare regio gezien het gemiddeld inkomen en de werkgelegenheid. Beide blijven achter bij het Nederlands gemiddelde. Twente verdient een overheid die zich samen met ondernemers, onderzoekers en onderwijs sterk maakt voor de regio. Een overheid die slim samenwerkt, zodat de dienstverlening aan onze samenleving zo goed mogelijk verloopt. Daar zetten wij vanuit Regio Twente vol op in. Ook in deze dynamische tijd. Er is veel in beweging in onze samenleving, ook binnen Twente en Regio Twente.

Dienstverlenende netwerkorganisatie

Als samenwerkingsverband van en vóór de 14 Twentse gemeenten (verlengd lokaal bestuur) is Regio Twente actief op diverse terreinen: gezondheid (GGD Twente), economie, arbeidsmarktbeleid en innovatie, recreatie en toerisme, duurzaamheid en de belangenbehartiging voor Twente bij de EU in Brussel. Ze onderhoudt nauwe relaties met de rijksoverheid in Den Haag, de provincie Overijssel en met de EU. Ook speelt Regio Twente namens en samen met de gemeenten en samen met de provincie Overijssel, ondernemend Twente en onderwijzend/onderzoekend Twente een belangrijke rol bij het actief promoten van het merk Twente als vooraanstaande kennisregio, zowel landelijk als in Europa.

Daarnaast neemt Regio Twente deel aan de verdere inrichting van het 'Shared Services Netwerk Twente' van de Twentse gemeenten. Zo verzorgt ze de salarisadministratie van de Netwerkstad gemeenten en de Veiligheidsregio Twente. Voor Twente Mobiel en Kennispunt Twente is Regio Twente gastheerorganisatie en tevens biedt ze ondersteuning bij de decentralisatie van de jeugdzorg en WMO. Op al deze terreinen werkt Regio Twente als innovatieve, dienstverlenende netwerkorganisatie steeds samen met de gemeenten, de provincie Overijssel en maatschappelijke partners. We zijn transparant en klant- en resultaatgericht.

Innovatieve regio

Regio Twente levert met haar inzet een bijdrage aan het versterken van Twente als een innovatieve en ondernemende kennisregio. Een duurzame en vitale regio waar ruimte is voor kennisontwikkeling en innovatief ondernemerschap, maar ook een regio waar rust en ruimte is om gezond te leven, te werken en te recreëren. Deze bijdrage komt grotendeels tot stand op basis van de programma's 'Agenda van Twente' / 'Innovatiesprong Twente', beide in samenwerking met de provincie Overijssel, de Ontwikkelagenda Netwerkstad en de 'Bestuursagenda Gezondheid'.

Twentse samenwerking

Door belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen - de economische crisis, bezuinigingen bij overheden, de decentralisatie van taken naar gemeenten en demografische veranderingen - groeit de behoefte aan samenwerking in Twente, zowel bij de gemeenten als andere maatschappelijke organisaties. Regio Twente is een belangrijke aanjager van het verder versterken van de samenwerking in de regio, niet alleen tussen de 14 gemeenten, maar ook tussen en met andere maatschappelijke sectoren.

Jaarverslag

4. Programmaverantwoording

4.1 Domein Gezondheid

Domein Verantwoordelijkheid van Domein directeur	Gezondheid Bestuurscommissie Publieke Gezondheid drs. Th.N.J. van Rijmenam
---	---

Inleiding

Voor de jaren 2012-2015 is een Bestuursagenda Publieke Gezondheid vastgesteld. In de Bestuursagenda zijn een zevental ambities van gemeenten op het terrein van de publieke gezondheid verwoord, met de opdracht aan de GGD om zijn aandeel hierin te leveren. 2015 Was dan ook het laatste jaar waarin gewerkt werd aan de realisatie van de ambities. Inmiddels is een nieuwe Bestuursagenda geaccordeerd voor de periode 2016-2019. Per jaar geven we in de programmabegroting aan hoe wij de gemeentelijke ambities in de Bestuursagenda Publieke Gezondheid door middel van een zestal speerpunten trachten mee te realiseren. Per speerpunt zijn indicatoren geformuleerd die de voortgang meetbaar maken. Door per indicator een ambitieniveau voor het jaar aan te geven kan de voortgang worden gemeten. Om de mate van realisatie van de ambities weer te geven wordt gewerkt met de [stoplicht systematiek](#).

Aangezien wij reeds enige jaren deze speerpunten hanteren, hebben wij kunnen voortborduren op ingeslagen wegen en kunnen we constateren dat we het gestelde ambitieniveau (nagenoeg) hebben kunnen realiseren. Aan de hand van de hierna gepresenteerde resultaten per speerpunt laten we zien hoe de GGD deze opdracht in 2015 heeft waargemaakt.

Samenvatting

In 2015 zijn twee belangrijke documenten vastgesteld die als beleidskader gaan dienen voor de komende jaren, te weten de bijgestelde versie van het koersdocument JGZ en de Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2016-2019. Daarmee is beleidscontinuïteit verzekerd. In de besluitvorming over het koersdocument is tevens opdracht gegeven om een regionaal uitvoeringsplan voor de jeugdgezondheidszorg op te stellen én lokale uitvoeringsplannen.

Ook in 2015 is actief de samenwerking gezocht. Dit heeft onder meer geleid tot verbetering van de dienstverlening aan kwetsbare groepen. Zo is de zorg aan slachtoffers van seksueel geweld sterk verbeterd door de opening van het Centrum Seksueel Geweld, een sprekend voorbeeld van ketenzorg. GGD Twente heeft in dit centrum een coördinerende en uitvoerende rol.

De samenwerking met huisartsen is op diverse fronten verbeterd.

Acht Twentse gemeenten ontvingen vanuit de regeling Gezond in de stad (GIDS) een budget om te komen tot aanpak van sociaal economische gezondheidsverschillen. GGD Twente heeft zich in aanvang ingespannen om, naast de lokale aanpak, ook een regionale aanpak te ontwikkelen. Hiervoor bleek geen draagvlak. Wel wordt er lokaal ondersteund en is er regionale uitwisseling.

Per 1 december 2015 is de Academische Werkplaats Jeugd Twente uitgebreid met het onderzoek Versterking van zorg voor kinderen in armoede.

Programma Gezondheid

Bevorderen van de gezondheid in Twente

1. Verbetering ketenzorg

Status

Wat hebben we bereikt?

Implementatie Landelijke Eerstelijns Samenwerkingsafspraken (LESA's) tussen JGZ en eerste- en tweedelijnsvoorzieningen heeft vorm gekregen in de concept-samenwerkingsovereenkomst "Zenderen". Deze zal naar verwachting begin 2016 door de partners getekend worden.

Door middel van het Centrum Seksueel geweld (CSG) hebben we samenwerking gerealiseerd in de keten van de hulp aan slachtoffers van seksueel geweld.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Deelname aan de Zenderen-conferentie, resulterend in een samenwerkingsconvenant.
- Deelname in lokale zorgstructuren rond voorschoolse voorzieningen en passend onderwijs.
- We hebben een Centrum Seksueel geweld (CSG) ingericht waarin door verschillende partners wordt samengewerkt op basis van een samenwerkingsovereenkomst die daartoe door ons is opgesteld.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Deelname in de zorgstructuur passend onderwijs.	De JGZ neemt in alle scholen deel in de zorgstructuur passend onderwijs.	Gerealiseerd.
2. Samenwerking met de huisartsen.	Eerste initiatieven voor gezamenlijke nascholing zijn genomen.	Een symposium CSG met deelname van onder andere huisartsen.
3. Implementatie van Landelijk Eerstelijns Samenwerkings Afspraken (LESA's) tussen JGZ en eerste- en tweedelijns voorzieningen.	Geïmplementeerd.	Samenwerkingsconvenant opgesteld.

2. Bevorderen directe dienstverlening aan (mondige) burger

Status

Wat hebben we bereikt?

Bijeenkomsten van focusgroepen met ouders voor input rond JGZ-thema's. De focus was gericht op de implementatie van het advies van de werkgroep Samenwerking ouders; om na afloop van ieder consult een evaluatiemoment in te bouwen en structurele metingen in te voeren van klantervaringen. Als ambitie voor de indicator was gesteld dat er in 2015 drie bijeenkomsten met focusgroepen zouden worden gehouden. Echter, op advies van de werkgroep Samenwerking ouders, willen we meer structureel klantervaring meten en is het de vraag of de focusgroepen dan nog wel nodig zijn. Voor de meting heeft de werkgroep geadviseerd tot de inzet van een viertal 'tools'.

Het onderzoek naar de mogelijkheden van een gezamenlijk GGD-callcenter voor SOA is niet gerealiseerd. Het proefproject Arnhem-Nijmegen hieromtrent is gestopt. Vanaf januari 2016 start een nieuw proefproject waaraan ook GGD Twente zal deelnemen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Een interne JGZ-werkgroep heeft een plan van aanpak voor onderzoek klantbehoefte en klantervaringen met betrekking tot de dienstverlening van de JGZ opgesteld. Basis hiervoor is, afhankelijk van het beoogde doel, het gebruik van een viertal tools: Positive Perception Programme (PPP), Spiegelgesprekken, Klantenpanel/klantenraad en (Online) focusgroepen
- Onderzoek is gedaan naar de mogelijkheden om ouders zelf afspraken met de jeugdgezondheidszorg te laten maken.
- Een interne werkgroep modernisering en flexibilisering jeugdgezondheidszorg heeft een menukaart voor de JGZ-teams ontwikkeld op basis waarvan teams een keuze kunnen maken in het experimenteren met vormen van modernisering van de jeugdgezondheidszorg.
- GGD Twente heeft het concept positieve gezondheid geïntroduceerd in de regio. Het concept positieve gezondheid is een bredere kijk op gezondheid dan dat de traditioneel benadering dit was. Positieve gezondheid is de brug tussen de traditionele opdrachten binnen de publieke gezondheid en de nieuwe ambities binnen het sociaal domein. Er is een bijeenkomst georganiseerd met dr. Machteld Hüber voor portefeuillehouders en ambtenaren Publieke Gezondheid en Samen14. Dit heeft geleid tot het feit dat het concept positieve gezondheid een pijler is van de nieuwe bestuursagenda Publieke Gezondheid.

- GGD Twente is nauw betrokken bij de landelijke concretisering van het concept positieve gezondheid.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Aansluiting van de contactmomenten op de behoefte van de klant (flexibilisering contactmoment).	Aantal contactmomenten wordt samen met de ouder/verzorger bepaald. Met handhaving van 4 contactmomenten binnen onderwijs.	Gerealiseerd
2. Bijeenkomsten van focusgroepen met ouders voor input rond JGZ thema's.	3 bijeenkomsten met focusgroepen.	Bijeenkomsten focusgroepen zijn niet gerealiseerd. Wel is een Plan van aanpak onderzoek klantbehoefte en klantervaringen met de dienstverlening van de JGZ vastgesteld. Het werken met (online) focusgroepen is hier onderdeel van.
3. Onderzoek met betrekking tot de mogelijkheden van een gezamenlijke callcenter SOA van GGD 'en.	Resultaat beschikbaar	Gerealiseerd.

Bewaken van de gezondheid in Twente

3. Vergroten risicobeheersing

Status

Wat hebben we bereikt?

Door deelname in diverse pilots binnen gemeenten is geëxperimenteerd hoe de JGZ op het nieuwe jeugdstelsel kan aansluiten. Het merendeel van de pilots wordt in 2016 voortgezet om nog meer ervaring op te doen t.b.v. de keuze voor structurele inbedding lokaal.

De incidentie van TBC neemt al jaren achtereen af. Hiermee is de TBC bestrijding één van de successen van de publieke gezondheid in Nederland. Tegelijkertijd is het zaak om de surveillance, preventie en bestrijding wel op hoog niveau te houden. Om die reden is GGD Twente een samenwerking aangegaan met de ander 7 GGD'en in Noord en Oost Nederland binnen het Regionaal Expertise Centrum TBC Noord-Oost Nederland.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- In GROEP-verband hebben we viermaal een gezamenlijke training met andere GGD 'en gehouden.
- Deelname door de JGZ in alle gemeenten in pilots rond aansluiting JGZ en het nieuwe jeugdstelsel. GGD Twente is samen met GGD Groningen penvoerder en coördinator geweest van de samenwerkingsovereenkomst REC TBC Noord-Oost Nederland.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Rol van de JGZ in het nieuwe jeugdstelsel.	Bekend met rol(len) in het nieuwe jeugdstelsel.	Gerealiseerd.
2. Gezamenlijke training met andere GGD-en.	Tweemaal per jaar.	Gerealiseerd.

4. Verbetering (externe) informatievoorziening

Status

Wat hebben we bereikt?

De beschikbaarheid van wijkscans in het kader van Lokaal gezondheidsbeleid en met name vanuit de aanpak Sociaal Economische Gezondheidsverschillen. Beschikbaarheid van een regelmatig geüpdate TGV met nieuwe interventies en informatie. Binnen kortdurende pedagogische gezinsbegeleiding wordt op kleine schaal geëxperimenteerd met eigenaarschap van dossiers bij de klant.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- In het kader van Lokaal gezondheidsbeleid en met name vanuit de aanpak Sociaal Economische Gezondheidsverschillen, zijn er 18 wijkscans gemaakt.
 - Maandelijks wordt er een update gemaakt van de Twentse Gezondheids Verkenning (TGV). Nieuwe interventies en informatie worden dan toegevoegd.
- Met een negental gezinnen zijn binnen kortdurende pedagogische gezinsbegeleiding eerste ervaringen opgedaan met het gebruik van een blog-boek

Indicatoren	Begroet	Werkelijk
1. Beschikbaarheid, per gemeente, van rapporten met beleidsinformatie over de JGZ-bevindingen.	14 (1 per gemeente), naast E-movo gegevens en Jeugdmonitor ook andere beleidsinformatie.	Gerealiseerd.
2. Doorontwikkelingen van experimenten met eigenaarschap kinddossier.	Experimenten met eigenaarschap kinddossier door ouders.	Gerealiseerd.
3. Keurmerk "drempelvrije" website GGD.	Behaald.	Niet behaald. Dit is voorzien voor 2016.

Beschermen van de gezondheid van de Twentse burger

5. Verbeteren (en vergroten) doelgroep bereik

Status

Wat hebben we bereikt?

De opening van nieuwe asielzoekerscentra en nieuwe vluchtelingen die rechtstreeks instromen vraagt extra investeringen in het bereik van kinderen van deze doelgroep. Onze kennis met betrekking tot de dienstverlening aan deze doelgroep is gebundeld in een expertisegroep Publieke Gezondheid Asielzoekers die ook deze kennis uitdraagt naar overige medewerkers.

Met de start van het Centrum Seksueel Geweld (CSG) in Twente is de begeleiding van slachtoffers van seksueel geweld verbeterd. Door dit initiatief is het aanbieden van een brede hulpverlening laagdrempelig geworden. Het centrum is per 1 maart 2015 geopend. De response op dit initiatief is positief.

De landelijke regeling Gezond in de Stad bood acht van de Twentse gemeenten de mogelijkheid om extra inspanningen te doen in de aanpak van Sociaal Economische Gezondheidsverschillen. De aanpakken zijn lokaal zeer verschillend. Er bleek geen draagvlak voor een regionale component.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Scholing van JGZ-medewerkers die werkzaam zijn in een asielzoekerscentrum. Tevens is een expertisegroep in het leven geroepen om vragen van JGZ-medewerkers op het terrein van zorg voor asielzoekers- en vluchtelingenkinderen te beantwoorden en anderszins te ondersteunen.
 - Een interne JGZ-werkgroep heeft een plan van aanpak voor onderzoek klantbehoefte en klantervaringen met betrekking tot de dienstverlening van de JGZ opgesteld.
 - Een interne werkgroep modernisering en flexibilisering JGZ heeft een 'menukaart' voor de JGZ-teams ontwikkeld op basis waarvan teams een keuze kunnen maken in het experimenteren met vormen van modernisering van de jeugdgezondheidszorg.
 - Het aanbieden van een laagdrempelige brede dienst- en hulpverlening bij seksueel geweld door middel van een Centrum Seksueel geweld (CSG) waarin relevante partners met elkaar samenwerken.
 - Voor de ondersteuning SEGV organiseert GGD Twente 3 keer per jaar een uitwisselingsbijeenkomst.
 - Lokaal is GGD Twente betrokken door het maken van wijkscans, participeren in verkenningssessies en het opstellen van beleidsadvies.
- (gemeentelijke-)initiatieven worden geïnventariseerd en gedeeld via de TGV. Verschillende initiatieven om deze doelgroep tijdig te bereiken worden ondersteund en begeleid.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Opkomstpercentage contactmomenten JGZ.	95% geeft gehoor aan de oproepen.	Gerealiseerd.
2.	Leesbaarheid website en brochures.	Alle uitingen op niveau B1 (leesbaar voor laaggeletterden).	Gerealiseerd.
3.	(Publieks)campagne, gericht op specifieke doelgroep door het toepassen van sociaal marketing en/of social media.	Twee campagnes per jaar..	Gerealiseerd.

6. Verbeteren bereik / bedienen risicogroepen

Status

Wat hebben we bereikt?

Zichtbaarheid van de JGZ binnen scholen en voorschoolse voorzieningen. Door gerichte campagnes op specifieke doelgroepen hebben we het bereik van deze groepen kunnen optimaliseren en daarmee het voorkomen van infectieziekten bij deze groepen mogelijk vergroot. Twintig jaren met beperkte gezondheidsvaardigheden krijgen nadrukkelijk aandacht. Hierdoor zijn zij beter in staat eigenregie te voeren over hun gezondheid.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Deelname door JGZ-professionals in zorgadviesteams, schoolondersteuningsteams en voorschoolse ondersteuningsteams in ontwikkeling.
- Voor de jeugdgezondheidszorg is een tool ontwikkeld die helpend is om aandachtskinderen goed in beeld te kunnen houden.
- De Academische Werkplaats Jeugd Twente is uitgebreid met het onderzoek Versterking van zorg voor kinderen in armoede. Hierin wordt gekeken hoe professionals in de zorg voor jeugd, in samenwerking met gezinnen die in armoede leven, gezondheid en welzijnsproblemen bij kinderen kunnen oppakken waarbij gebruik wordt gemaakt van Eigen-Kracht principes.
- We hebben meerdere campagnes georganiseerd gericht op de preventie van infectieziekten bij risicogroepen.

Er is een plan van aanpak gezondheidsvaardigheden opgesteld.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Deelname in zorgstructuren voorschoolse voorzieningen.	100% van de voorzieningen.	Gerealiseerd.
2.	Deelname zorgstructuren passend onderwijs.	100% van de scholen.	Gerealiseerd.
3.	Campagnes gericht op preventie van infectieziekten bij risicogroepen.	2 campagnes.	Gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

Gezondheid	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Bedragen in €			
Baten	6.439.668	6.422.463	5.962.359
Lasten	23.657.883	24.388.479	24.439.737
Saldo excl. mutaties reserves	17.218.215	17.966.016	18.477.378
Mutaties reserves	31.164-		
Saldo incl. mutaties reserves	17.187.051	17.966.016	18.477.378

4.2 Domein Leefomgeving

Verantwoordelijkheid van
Domein directeur

Dagelijks bestuur
dr. ing. G.J.M. Vos

Inleiding

Het domein Leefomgeving is met het vertrek van Mobiliteit en de komst van Kennispunt Twente en OZJT een faciliterend domein voor de teams Economie, Recreatieve Voorzieningen, Netwerkstad Twente, Kennispunt Twente en SSNT. Zie voor de beleidsinhoudelijke toelichting van team Economie [hoofdstuk 4.2.1](#), zie voor Recreatieve Voorzieningen [hoofdstuk 4.2.2](#), zie voor Netwerkstad Twente [hoofdstuk 4.2.3](#), zie voor Kennispunt Twente [hoofdstuk 4.4.1](#) en voor de beleidsinhoudelijke van OZJT zie [hoofdstuk 4.4.2](#).

Het investeringsprogramma Agenda van Twente/Innovatieplatform Twente loopt tot en met 2017. De focus ligt bij het bevorderen en positioneren van Twente als een innovatieve kennisregio. Eind 2015 is gestart met voorbereidingen van de discussie over de vorm en inhoud van een opvolger van dit investeringsprogramma.

Vanuit de Wgr-plus(stadsregio)status is Regio Twente tot eind 2014 verantwoordelijk geweest voor het regionaal verkeers- en vervoersbeleid. Belangrijkste taken waren: exploitatie openbaar vervoer, verkeersveiligheid, goederenvervoer, regionale bereikbaarheid, mobiliteitsmanagement en fietsbeleid. Per 1 januari 2015 is een einde gekomen aan deze wettelijke taak, die Regio Twente bijna 20 jaar succesvol heeft vervuld. De taak is overgedragen aan de Provincie Overijssel. De overgang van personeel, financiën en andere nog te regelen zaken is soepel en naar ieders tevredenheid verlopen. In de loop van 2015 zijn nog diverse zaken afgehandeld (o.a. overdracht overeenkomsten en archief). Voorts is in de regioraad van 11 november 2015 ingestemd met het voorstel om de programmabegroting 2015, door een begrotingswijziging, hiermee in overeenstemming te brengen.

4.2.1 Deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente

Verantwoordelijkheid van
Programmamanagers

Dagelijks bestuur
drs. S. van der Steen, ing. J. Kloots

Het deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente beoogt de sociaal economische structuur van Twente te versterken, zodat de werkgelegenheid een impuls krijgt en het BRP (Bruto Regionaal Product) gaat toenemen. Uitgangspunt is dat ondernemend Twente zorgt voor business en werkgelegenheid, onderwyzend/onderzoekend Twente zorgt voor valorisatie van kennis en het leveren van talent en de overheid de noodzakelijke randvoorwaarden creëert. Regio Twente zette daarbij net als in 2014 in op het versterken van de kracht van Twente, te weten de innovatieve maakindustrie (High Tech Systemen en Materialen), toerisme/recreatie en logistiek. Daarnaast wordt ingezet op de duurzaamheidsagenda met als doel economische kansen en maatschappelijke opgaven op dit gebied actief te verbinden. In een jaarlijkse werkconferentie 'Staat van innovatief Twente' wordt met bestuurders, raads- en statenleden, de balans van het programma Innovatiesprong opgemaakt. Deze werkconferentie vond in 2015 plaats bij Thales in Hengelo.

Innovatie

1. Stimuleren ontwikkeling en positionering van Twente als innovatieve Kennisregio met als speerpunt High Tech Systemen en Materialen.

Status

Wat hebben we bereikt?

- Het Innovatiefonds Twente is gestart met een eerste inleg van € 7 miljoen. Aan het eind van het derde kwartaal 2015 zijn er 51 aanvragen behandeld, 5 investeringen gedaan in startende MKB bedrijven in Twente en een commitment aangegaan voor investeringen via Cottonwood en het TechNanofonds.
- Faciliteren van de aansluiting van alle 14 gemeenten bij de Twentse innovatiesprong; vanuit Kennispark worden in samenwerking met gemeenten en lokale bedrijfsverenigingen bijeenkomsten georganiseerd waarin de groeivraag door innovatie van de bedrijven centraal staat. Extra aandacht voor Launching customership en innovatief aanbesteden heeft geresulteerd in een innovatieve aanbesteding bij de doorontwikkeling fiets- en wandelroutenetwerk.
- Er is uitvoering gegeven aan de programmamlijn innovatie in gemeenten. Er zijn in 2015 tien kredieten afgesloten, en 15 vouchers verstrekt. Daarmee is ruim voldaan aan de doelstellingen, en zijn de beschikbare budgetten aangewend. De betaling van de rentes heeft deels plaatsgevonden, vanaf 1 januari 2016 is deze taak extern bij UTI B.V. (United Twente Innovation; 100% dochteronderneming van de Universiteit Twente) neergelegd.
- Voor 2015 is een prestatieovereenkomst met de Stichting Twentebranding opgesteld. Aan de prestaties die daarin zijn opgenomen is grotendeels uitvoering gegeven. Echter niet alle prestaties zijn

behaald. Zo blijft de funding uit de markt achter. Er is gedurende het jaar onvoldoende inzicht gegeven in de voortgang. Dit behoeft aandacht in 2016.

- Op 29 oktober 2015 heeft de derde Staat van Innovatief Twente plaatsgevonden met een inhoudelijk programma waarin Smart Industry en werkgelegenheid centraal stond. Er waren ruim 60 bestuurders, raadsleden, ondernemers en ambtenaren aanwezig. Parallel aan de bijeenkomst is op 11 november 2015 de stand van zaken van de vijf programmalijnen Innovatiesprong in de regio raad aan de orde geweest.
- In 2015 is een begin gemaakt met het proces richting een go/no-go voor een nieuwe regionale investeringsagenda. Hiervoor is een evaluatie uitgevoerd naar de Agenda van Twente 2007 - 2017, een vergelijkend onderzoek met andere regio's, en een werkbezoek aan Brainport Eindhoven. Vanwege het wisselende voorzitterschap en de onduidelijkheid over de nieuwe bestuurlijk inrichting van Regio Twente wordt eerst in 2016 een start gemaakt met de regionale discussie over een mogelijk vervolg.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1a. Elk kwartaal vindt er overleg plaats met de fondsbeheerder van het Innovatiefonds Twente, PPM Oost, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorbereid en er is regelmatige afgestemming met de directie van Kennispark. De fondsbeheerder was aanwezig bij Staat van Innovatief Twente en bij een van de vergaderingen van het het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken.

1b. De uitvoering van de diverse onderdelen van het project Kwaliteitsimpuls Routenetwerken (uitbreiding, verbetering en doorontwikkeling fiets- en wandelroutenetwerk) is op innovatieve wijze aanbesteed. Hierbij zijn de inschrijvingen van de deelnemende partijen niet alleen op kosten beoordeeld, maar ook op de aspecten kwaliteit en duurzaamheid. Door onvoldoende ambtelijke capaciteit en beëindiging van het Innovatiefonds Enschede/ Zinnergy waarmee wij deze activiteiten zouden oppakken is het stimuleren van launching customership summier uitgevoerd. De daarvoor beschikbare middelen worden in 2016 ingezet.

1c. De jaarrapportage van Kennispark Twente over 2014 is ontvangen waarin hun activiteiten zijn opgenomen en toegespitst op de inspanningen voor de veertien Twentse gemeenten. De subsidie voor 2015 is beschikbaar. In 2015 is discussie gevoerd over de strategische oriëntatie, inrichting en governance van Kennispark waaraan Regio Twente als een van de vijf founders deelneemt. Deze zal in 2016 worden afgesloten.

2. Op basis van voorbereiding door het Innovatiefonds Enschede B.V. heeft de kredietcommissie bepaald wie er kredieten en vouchers konden ontvangen. De beslissing van de kredietcommissie heeft geleid tot door Regio Twente verstrekken van kredieten en vouchers. Ook is er bijgehouden hoe het gaat met de betalingen van aflossing en rentes. In het reguliere portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken zijn de gemeenten geïnformeerd over aantallen en namen van bedrijven die een bijdrage hebben ontvangen.

3. Er is uitvoering gegeven aan de programmalijn Twentebranding door het vaststellen van de bijdrage 2014, monitoren van de prestatieovereenkomst 2015 en voorbereidingen voor de prestatieovereenkomst 2016. Daarnaast zijn de bestuursvergaderingen van de Stichting voor onze bestuurder voorbereid. Wegens vertrek van (tijdelijke) medewerkers heeft de continuïteit van deze programmalijn onder druk gestaan. Eind 2015 is dit weer hersteld.

4. De bijeenkomst Staat van Innovatief Twente is in samenwerking met Kennispark Twente en de provincie Overijssel georganiseerd.

5. Onderzoeksopdracht verstrekt aan Kennispunt Twente en Technopolis. Werkbezoek georganiseerd richting Brainport Eindhoven. Een externe procesbegeleider gevonden voor het begeleiden van de discussie rondom een nieuwe investeringsagenda. Een eerste procesvoorstel opgesteld dat in 2016 moet leiden tot gemeentelijke besluitvorming hierover.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Omvang R&D als percentage van het Bruto Regionaal Product (BRP).	1,5	Betrouwbare recente cijfers over de R & D uitgaven zijn helaas momenteel op regionaal niveau niet beschikbaar
2.	Aantal Twentse bedrijven aangesloten bij Twentse innovatieroute-Innovatiesprong.	750	795
3.	Aandeel hoger opgeleiden.	33% (35% landelijk) Er is landelijk gebruik gemaakt van een andere definitie, daar wordt vanaf 2015 op aangesloten.	24,7 (28.1 landelijk)
4.	Aantal afgesloten vouchers en kredieten en aflossing lening.	6 kredieten, 15 vouchers en € 500.000 afgelost.	Er zijn 10 kredieten afgesloten en 15 vouchers verstrekt. De aflossing heeft nog beperkt plaatsgevonden, ook de rentebetaling is beperkt.

Duurzaamheid, Milieu en Afval

2. Een duurzame Twentse samenleving door gezamenlijk met de 4 O's bij te dragen aan gemeentelijke, nationale en Europese duurzaamheidsdoelstellingen.

Status

Wat hebben we bereikt?

- Budget en ondersteuning ontvangen vanuit de VNG om de Twentse bestaande woningvoorraad te verduurzamen, hiervoor hebben voorbereidingen plaats gevonden om een stichting 'duurzaam thuis Twente' op te richten in 2016.
- Gezamenlijke conferentie met de 14 gemeenten, provincie en de stichting Pioneering 'Twente: Energie in de bestaande Bouw' georganiseerd.
- Een gezamenlijke audit van de 14 Twentse gemeenten over hun beleid duurzaamheid.
- Uitreiking Twentse Duurzaamheidsprijs 2015.
- Afvalloos Twente: bereidheid openstelling gemeentelijke Afvalbrengpunten voor alle Twentse burgers, regionale communicatiestrategie, voorstellen voor regionaal afvalinzamelscenario
- Milieu: extra provinciale subsidie voor bewust verlichten van fietspaden, bouwstenen ontwikkeld voor lokale omgevingsvisie gemeenten m.b.t. de ondergrond

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- VNG: als coördinator deelgenomen en geparticipeerd aan de landelijke bijeenkomsten en daar Twente gepresenteerd
- Georganiseerd, meerdere partijen betrokken, de gemeenten meegekregen
- Audit uitgevoerd onder de 14 gemeenten in Twente
- Organisatie Twentse Duurzaamheidsprijs 2015
- Organisatie bijeenkomst 'Samen op weg naar een afvalloos Twente'
- Organisatie aanwezigheid Nacht van de Nacht en overhandiging subsidie bewust verlichten
- Organisatie studiebijeenkomst Toekomst Twente (aandeelhouderschap gemeenten)
- Organisatie brede werksessie 'Factsheets Ondergrond'
- Organiseren diverse werkgroep-, stuurgroep-, ambtelijke en bestuurlijke overleggen.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Aantal regionale informatiebijeenkomsten.	3	3
2.	Aantal bestuurlijke overleggen MDA	4	5
3.	Aantal ambtelijke overleggen MDA.	8	5
4.	Aantal werkgroepbijeenkomsten.	8	16
5.	Aantal themabijeenkomsten.	2	2
6.	Aantal stuurgroepen.	2	6
7.	Aantal ambtelijke overleggen.	4	7
8.	Aantal digitale nieuwsbrieven.	4	25

Logistiek

3. Versterken van de sociaal economische structuur door het stimuleren van de logistieke sector in Twente

Status

Wat hebben we bereikt?

- Begin 2015 is het gezamenlijk havenbeheer Twentekanalen tot stand gekomen, gericht op het faciliteren van vervoerders en het (watergebonden) bedrijfsleven.
- De problematiek rond de stremmingsduur bij de renovatie sluisen Twentekanalen is geadresseerd. De Tweede Kamer heeft aangedrongen de verkorting van de stremmingsduur leidend de laten zijn bij de aanbesteding en het betrokken bedrijfsleven te betrekken bij het zoeken naar oplossingen om de stremmingsduur te beperken.
- De Euregionale samenwerking in het kader van het Europese TEN-T programma is voortgezet en versterkt; dit heeft eind 2015 geresulteerd in twee volledig goedgekeurde projectaanvragen:
 1. SpoorRegio: studie naar verbetering van de grensoverschrijdende spoorverbindingen: opwaardering Berlijnlijn tot hispeed verbinding, elektrificatie Enschede-Münster, verbetering ontsluiting luchthaven FMO.
 2. Euregio Goederencorridor: gericht op gedeelde strategieontwikkeling voor de grensoverschrijdende logistieke sector voor meer economische spin-off.

De uitkomsten van de onderzoeken i.k.v. Interreg bieden mogelijk aanknopingspunten voor een vervolg TEN-T aanvraag.
- De Twentse bereikbaarheidsopgaven en logistieke ambities in het kader van TEN-T staan op de kaart en hebben een zichtbare plaats op de nationale en Europese agenda verworven.
- De uitvoering van het businessplan Port of Twente is in volle gang. De acquisitiegesprekken zijn in 2015 voortgezet en 2 freelance medewerkers zijn aangetrokken om de acquisitietrajecten te intensiveren. De marktwerking in Duitsland staat centraal. Als gevolg van vertraging in de toekenning van subsidiegelden, zijn de activiteiten van Port of Twente later gestart dan voorzien. Op verzoek van Port of Twente is de uitwerking van het businessplan met een jaar verlengd, zodat er meer ruimte is om de gestelde doelen te behalen.
- Geconstateerd is dat in Twente de noodzakelijke logistieke versterking wel is geadresseerd, maar niet georganiseerd. Oftewel er is een goede back-office nodig met een aanspreekpunt voor interne en externe partners. Dit wordt in 2016 ingevuld.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Samenwerking met provincie Overijssel op terrein van logistiek en goederenvervoer is verder uitgebouwd.
 - Er is uitwerking gegeven aan de doorontwikkeling van het gemeenschappelijk havenbeheer Twentekanalen. De functie van havenmanager is ingesteld en de haventaken zijn verder geprofessionaliseerd.
 - Actieve lobby voor beperken stremmingsduur Twentekanalen a.g.v. een grootscheepse renovatie van de sluisen Delden en Hengelo.
 - Leveren van een inhoudelijke bijdrage aan de uitwerking van de INTERREG projectaanvragen "Euregio Goederencorridor" en "SpoorRegio" (projectstart 2016).
 - Continueren van de lobbyactiviteiten richting Rijk en Brussel in het kader van TEN-T voor optimalisatie van de hoofdinfrastructuur, waaronder werkbezoek TEN-T corridor coördinator aan Twente en de Euregio.
 - Actief participeren en meedenken in de Euregionale projectgroep TEN-T
 - Start voorbereiding Europese subsidieaanvraag verruiming Twentekanalen en capaciteitsverruiming sluis Eefde
- Er is meegewerkt aan diverse projecten vanuit businessplan Port of Twente

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Aantal nieuwe vestigingen van logistieke bedrijven in de regio.	3 a 4	0, prestatieafspraken voor periode 2013-2017
2. Aantal te gebruiken hectare bedrijventerrein door deze 5 bedrijven.	6 a 8	0, prestatieafspraken voor periode 2013-2017
3. Aantal nieuwe arbeidsplaatsen in deze 5 bedrijven.	150	0, prestatieafspraken voor periode 2013-2017

Arbeidsmarkt

4. Een betere en meer flexibel werkende arbeidsmarkt waarbij we partijen aan de vraag- en aanbodkant stimuleren om samen te werken op regionale schaal

Status

Wat hebben we bereikt?

- Met inzet van Regio Twente is de Twentse arbeidsmarktaanpak ondergebracht bij de Twente Board en haar sociaaleconomisch structuurversterkingsplan "Twente Werkt!"
- De werkgeversgeleding in het arbeidsmarktoverleg heeft in opdracht van de Twente Board en met ondersteuning van Regio Twente een regionaal mobiliteitsplan opgesteld. In het plan, met een omvang van 15 miljoen euro, is een rijksbijdrage van 7,5 miljoen euro aan sectorplanmiddelen aangevraagd en verkregen. Regio Twente heeft de verplichte garantstelling voor het verkrijgen van de sectorplanmiddelen namens gemeenten geregeld. Er is hiervoor een consortium van betrokken partijen ingericht: provincie, werkgeversvereniging, ROC van Twente, gemeenten. Bijzonder in het Twents intersectoraal mobiliteitsplan is de opname van extra bemiddelingsinspanning van 300 werkzoekenden naar werkgevers met banen in Duitsland.
- Op het terrein van aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt zijn door ROC van Twente met medewerking van Regio Twente een aantal regionale projecten "Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV)" ontwikkeld en voorgedragen voor financiering. Hierdoor worden in Twente meer jongeren beter naar technische beroepen geleid (CIV Techniek en CIV Bouw met cofinanciering door Regio Twente gestart, CIV procestechniek en CIV logistiek zijn in voorbereiding). Door inzet van Regio Twente is bereikt dat er meer regionale samenwerking tussen gemeenten onderling en tussen de 14 Twentse gemeenten en UWV is gekomen:
 - Er is een gedragen bestuursopdracht voorbereid en vastgesteld met uitvoeringsafspraken tussen Regio Twente en de 14 Twentse gemeenten op terrein van Economische en Arbeidsmarktzaken.
 - Regio Twente heeft gemeenten en UWV ondersteund bij het opzetten van een Regionaal Werkbedrijf, waar arbeidsmarktpartijen regionale afspraken maken op aantal, inzet en aanpak garantbanen.
 - Er is met medewerking van Regio Twente meer samenwerking en afstemming gekomen tussen gemeentelijk EZ overleg en het regionale arbeidsmarktoverleg van gemeenten en UWV.
 - Vanuit Regio Twente wordt het regionale project 'Jongerenoffensief' uitgevoerd. In 2015 zijn hierbij 3.700 jongeren uit een uitkering uitgestroomd (taakstelling 2.500), waarvan 2.000 naar werk.
 - Er is voor werkloze jongeren door gezamenlijke gemeenten in 2015 opnieuw ESF subsidie aangevraagd en verkregen. Eerder aangevraagde ESF subsidie voor jongeren is tot uitbetaling gekomen en aan project 'Jongerenoffensief' toegevoegd. Voor 2015 en 2016 is vanuit Regio Twente een nieuw uitvoeringsplan opgezet, welke door het regionaal arbeidsmarktoverleg is goedgekeurd. Er is in dit project een extra landelijke subsidie voor de arbeidsmarktregio binnengehaald van 200.000 euro.
 - Via het project "1.000-jongerenplan" zijn 25 zeer kwetsbare jongeren in 2015 geplaatst naar werk. (In 2015 zijn in het project '1000 jongerenplan' 95 jongeren met begeleiding gestart, per eind november 2015 waren er 140 jongeren in het project aanwezig).
 - In het door Regio Twente begeleide samenwerkingsproject van gemeenten en uitzendbureaus (project GO! - 'Ontsluiting werkzoekenden bestanden') zijn 213 personen met WWB uitkering naar werk gegaan (taakstelling 150). Becijferd inverdien effect op bijstandsuitkeringen: 240.000 euro, bij 150.000 euro aan landelijk gefinancierde projectkosten.
- Er is door Regio Twente 4x een arbeidsmarktmonitor opgesteld (cijfers, toelichting, thema special en persbericht). Regionale arbeidsmarktpartijen zijn hiernaast ook geïnformeerd over arbeidsmarktontwikkelingen, over veranderde arbeidsmarktdefinities en over nieuwe wetgeving.
- Regio Twente heeft voor het INTERREG arbeidsmarktproject UNLOCK van de EUREGIO namens Twentse gemeenten de gevraagde gemeentelijke cofinanciering geregeld. Dit project zorgt voor betere ontsluiting van de Duitse arbeidsmarkt door bevordering van grensoverschrijdend woon-werkverkeer

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Gefaciliteerde overleggen en overlegstructuur met arbeidsmarktpartners

- Er is overleg met griffiers en raadsleden een bestuursopdracht geformuleerd voor werkzaamheden door Regio Twente voor de veertien gemeenten op terrein van arbeidsmarkt en economie
- Er zijn 10 regionale bestuurlijke portefeuillehouders overleggen Arbeidsmarkt (PHA 's gemeenten / UWV) gefaciliteerd in combinatie met 12 grote en 40 kleine ambtelijke vooroverleggen.
- 5 POWI (4 x O) bestuurlijke strategisch arbeidsmarkt overleggen door Regio Twente voorbereid, uitgevoerd en met secretaris-ondersteuning.
- Er zijn 4 bestuurlijke overleggen (BO) Duitsland gefaciliteerd
- Deelname Regio Twente namens gemeenten aan 6 x Euregio overleg
- Voor arbeidsmarktoverleg is 10 x PO overleg gefaciliteerd.

- Regio Twente heeft namens Twentse gemeenten zitting in Euregionaal ambtelijk arbeidsmarktoverleg (4 x per jaar) (Euregiowerkgroep Werkgroep Economie)
- 5x ambtelijk afstemmingsoverleg door Regio Twente namens gemeenten met provincie.
- Ondersteuning Twenteboard (John v.d. Vegt namens POWI in de Twenteboard) op actielijn 4 van actieplan: Twente Werkt! Diverse overleggen, waaronder 4 x afstemmingsoverleg v. d e Vegt - voorzitter PHO arbeidsmarkt en regiobestuurder Economie)
- Ondersteuning aan werkgeversvereniging voor opstellen namens werkgevers van een Twents intersectoraal mobiliteitsplan ten bedrage van € 15.000 uit Agenda van Twente middelen.
- Beleidsmatige ondersteuning regionale arbeidsmarktprojecten die bij Regio Twente belegd zijn; Jongerenoffensief, 1000 jongerenplan
- Ondersteuning van project GO!, verantwoording, verstrekking projectmiddelen, monitoring en organisatie projectgroep bijeenkomsten.
- Vanuit afdeling economie is medewerking gegeven aan een denktank voor de opzet en inhoud van de Twente-index.
- Technische vervaardiging van Arbeidsmarktmonitor is overgedragen aan afdeling Kennispunt. Inhoud op duiding wordt gemonitord vanuit afdeling Leefomgeving.
- Opgestelde DB voorstellen voor: garantstelling en samenwerking voor Intersectoraal mobiliteitsplan, prestatieovereenkomsten, Euregionaal plan UNLOCK, bestuursopdracht, inzet van projectgelden Jongerenoffensief, projectgelden project GO!

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Uitgave van arbeidsmarktmonitor.	12	12 (waaronder 4 papieren versies met themaspecial)
2. Het afsluiten van prestatieovereenkomsten.	3	3
3. Regionale werkloosheid, ook bijzonder aandacht voor jeugdwerkloosheid.	-10%	Nog geen officiële cijfers bekend; (verwachting: verschil Nederland Twente blijft door beperkte opleving economie)
4. Instroom in de techniek in het MBO.	+5%	Nog niet bekend over school jaar 2015-2016 (in schooljaar 2014-2015: -5%. Twente gelijk aan landelijk !)

Toerisme

5. Het marktaandeel van Overijssel/Twente t.o.v. Nederland moet stijgen van 8% naar 10% in 2015. Dit betekent: meer bezoekers, meer bestedingen, en een langer verblijf.

Status

Wat hebben we bereikt?

Het marktaandeel toeristische binnenlandse vakanties in Overijssel is als volgt ontwikkeld:

2013	8,3 %
2014	8,8 %
2015	8,2 %

Als gevolg van de economische ontwikkeling is het marktaandeel niet naar verwachting gestegen, maar de trend in Twente is beter dan de landelijk trend. De werkgelegenheid is tussen 2009 en 2014 gestegen van ongeveer 16.000 naar 17.000 banen. Sinds 2014 is werkgelegenheid ongeveer gelijk gebleven. Toerisme is een van de weinige sectoren, waar de werkgelegenheid behouden is, in de afgelopen periode. De binnenlandse vakantiemarkt is al jaren geen groeimarkt meer. De onderlinge concurrentie tussen de regio's in Nederland is groot. De marketing zal zich de komende jaren moeten richten op behoud van het aandeel van de binnenlandse vakantiemarkt en uitbreiding van de buitenlandse vakantiemarkt, zoals Duitsland en België en de Chinese markt, via Amsterdam en i.s.m. het NBTC.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Continuering van de toeristische campagne Twente. Landgoed van Nederland.
- Twee Twente-brede ondernemersbijeenkomsten (>120 deelnemers) om op te halen wat er leeft in het veld.

- Realiseren van een nieuwe visie op toerisme, n.a.v. de ondernemersbijeenkomsten.
- Door ontwikkelen nieuwe governance over de marketing van Twente, met nieuwe opzet, waarbij de ondernemers "in the lead" zijn.
- Co-financieren van projecten ter versterking van de toeristische sector, te weten:
- Project Signing, Twents Gastheerschap, Museum Buurtspoorweg Haaksbergen, realisatie Enterse Zomp.
- 7 Ambtelijke overleggen vrijetijdseconomie
- 6 bestuurlijke overleggen vrijetijdseconomie
- 13 bestuurlijke kopgroepoverleggen
- 5-6 ambtelijke kopgroepoverleggen
- 5-6 klankbordgroepoverleggen

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Marktaandeel toerisme.	10%	8,2%

4.2.2 Recreatieve Voorzieningen

Verantwoordelijkheid van Programmamanagers **Dagelijks bestuur ing. J. Kloots**

- 6. Stimuleren van het gebruik van onze eigen recreatieparken en toeristische routenetwerken, te weten het wandel-, fiets- en paardrijnetwerk en de MTB-routes.**
- 7. Het verbeteren van het financiële rendement van de recreatieparken van 18% in 2009 naar 40% in 2018 (34% voor 2015).**

Status

Wat hebben we bereikt?

- 6. De lengte van de routes is in 2015 flink uitgebreid in het kader van de projecten Mountainbikenetwerk en Kwaliteitsimpuls. Op de recreatieparken is het aantal evenementen toegenomen, waardoor ook het bezoek aan de parken buiten het seizoen is toegenomen.
- 7. Het rendement van de recreatieparken is in 2015 toegenomen naar 34%.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

6. In 2015 is volop gewerkt aan de doorontwikkeling van de Recreatieparken, de wandel-, fiets- en paardrijnetwerk en de MTB-routes, mede ook door het project Kwaliteitsimpuls. De lengte van de routes is in 2015 fors vergroot

7. Naast de reguliere werkzaamheden, waarbij steeds meer de nadruk ligt op doorontwikkeling en het in de markt zetten van de parken, is met de ontwikkelaars van het bungalowterrein Rutbeek een overeenkomst gesloten voor gedeeltelijke verkoop en gedeeltelijke verpachting van gronden t.b.v. dit bungalowterrein. Het definitief doorgaan van het bungalowpark hangt nu af van de planologische procedure en of er voldoende investeerders bereid zijn tot aankoop van een of meer bungalows. Voor het Lageveld is een nieuw ontwerpbestemmingsplan bij de gemeente Wierden ingediend, waardoor meer mogelijkheden ontstaan voor het houden van evenementen.

Daarnaast zijn er plannen in een beginstadium om de waterplas van het Lageveld te vergroten. Het geautomatiseerd betaald parkeren bij het Lageveld is inmiddels operationeel. Bij het Hulsbeek worden een aantal nieuwe evenementen gehouden, zoals bijvoorbeeld Fields of Joy en de Hemelgames. De aanbesteding van de invoering van het geautomatiseerd parkeren is opgestart (evenals bij het Rutbeek).

Daarnaast zijn er gesprekken gaande met een initiatiefnemer voor een camperparkeerplaats. Met Natuurmonumenten Overijssel zijn gesprekken gevoerd voor overname van het terrein conform het besluit van de Regioraad dd. 3 juli 2013. Natuurmonumenten Overijssel is bereid het terrein onder voorwaarden en met een bruidsschat van € 250.000,- over te nemen. Omtrent de hoogte van deze bruidsschat vinden nog gesprekken gaande. Alle bovengenoemde werkzaamheden zijn er op gericht om te komen tot een gunstiger financieel rendement van de parken.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Financiële rendements-ontwikkeling parken c.a.	34%	34%
2. Mate van uitvoering MTB netwerk	14 routes gerealiseerd.	16 routes gerealiseerd

4.2.3 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

**Domein
Verantwoordelijkheid van
Programmamanagers**

**Leefomgeving
Bestuurscommissie Netwerkstad Twente
W.B. Vochteloo**

De opdracht van Netwerkstad is beschreven in de Ontwikkelagenda en het bijbehorend werkprogramma. Uitgangspunt is dat het stedelijk gebied de economische motor van Twente is waar veel mensen hun brood verdienen uit de rest van Twente. In 2015 is gewerkt aan de producten en diensten van Netwerkstad Twente. Er zijn op verschillende niveaus ambtelijke en bestuurlijke overleggen gevoerd. Bestuurlijk ging het daarbij om het Bestuurlijk Overleg Ontwikkelagenda, het Bestuurlijk Overleg Strategisch Programmeren en het Bestuurlijk Overleg Spontane Binnensteden. Daarnaast zijn er twee Bestuurlijke Conferenties gehouden er is er twee keer een Collegetour georganiseerd. Ambtelijk was er sprake van het Secretarissen Overleg, het Directeuren Overleg en het Ambtelijk Overleg. Verder hebben 12 van de 13 projecten uit het werkprogramma een subsidiebeschikking gekregen en zijn van start gegaan. Het maandelijkse EZ-overleg, geïnitieerd vanuit Netwerkstad is van meet af aan verbreed naar de 14 Regio gemeenten. Ook op andere thema's beschreven in de ontwikkelagenda zijn stappen binnen het verband van de Regio gezet, zoals bij Economie en Arbeidsmarkt en Woonafspraken. De lobby Internationaal is overgedragen aan de provincie.

Programmaondersteuning

- 1. Optimaal faciliteren uitvoering van het programma ontwikkelagenda en bijbehorende deelprogramma's door het organiseren van daarvoor benodigde bestuurlijke en ambtelijke overleggen.**
- 2. De ontwikkelagenda is de agenda voor de netwerksteden. Daarnaast faciliteren en ondersteunen we samenwerkingsinitiatieven als deze voordelen kunnen opleveren voor het stedelijk gebied van Twente en daarmee voor Twente als geheel.**

Status

Wat hebben we bereikt?

- In 2015 zijn de nodige ambtelijke en bestuurlijke overleggen gevoerd. Er is twee keer een Collegetour geweest en twee keer een Bestuurlijke Conferentie.
- Vanuit Netwerkstad Twente is de samenwerking tussen de gemeenten op gebied van economische zaken verbreed naar de gemeenten die samenwerken in de regio Twente. Dit heeft geresulteerd in een maandelijkse EZ dag.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Faciliteren ontwikkelagenda. Het organiseren en faciliteren van de benodigde ambtelijke en bestuurlijke overleggen ten behoeve van de uitvoering van de (deel)programma(s) van de ontwikkelagenda.
- Het administratief en procesmatig voorbereiden van de besluiten voor de gezamenlijke investeringsagenda.
- Faciliteren samenwerking. Coördinatie van de gehele samenwerkingsagenda door de programmaondersteuning van Netwerkstad Twente. Het team faciliteert de bestuurlijke en ambtelijke overleggen, neemt deel in projecten, bewaakt uitvoering van besluiten, coördineert processen, beheert het budget en zorgt voor afstemming met externe partners.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Bestuurlijke overleggen ontwikkelagenda.	3	10
2. Directeuren-overleggen ontwikkelagenda.	10	13

Basiskwaliteit als fundament

3. Strategisch programmeren: mogelijk maken van woon- en werklocaties op die plekken waar dat voor het stedelijk gebied als geheel het meest rendement heeft.

4. Bereikbaarheid: regiobreed zetten we in op een robuust en betrouwbaar netwerk van externe en interne verbindingen, in alle modaliteiten.

Status

Wat hebben we bereikt?

- Strategisch programmeren. Voor wonen zijn eind 2015 programmeringsafspraken gemaakt met de 14 Twentse gemeenten en de provincie.
- Voor werklocaties is eind 2015 een programmeringsproces gestart onder regie van de provincie dat analoog is aan het woonproces.
- Vermogenspositie grondbedrijven per 31/12/2014 in beeld gebracht, incl. deelnemingen RBT en ADT.
- Leegstand kantoren. Er is een pilot "Wasstraat 2.0" met subsidie van de provincie uitgevoerd met als doel een systematiek te ontwikkelen om eigenaren te begeleiden bij invulling van kantoren. In 2015 zijn 4 kantoorlocaties bekeken voor mogelijke invulling.
- Bereikbaarheid. Per 2015 is mobiliteit overgedragen aan de provincie en derhalve geen regionale taak meer. Vanuit NT zijn hier verder geen initiatieven voor uitgevoerd.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Strategisch programmeren. Er is een Programmeringsdocument (Regionale Woonprogrammering Twente) opgesteld dat o.a. inzicht geeft in over- of onder-programmering per gemeente.
- Monitoring van vraag- en aanbod vindt elke 2 jaar plaats.
- Er is een Bestuursovereenkomst afgesloten, waarvan het programmeringsdocument onderdeel uitmaakt, waarin wordt overeengekomen dat alle Twentse gemeenten vraag en aanbod van hun bouwplannen binnen 3 jaar in balans brengen. Dit betekent dat van een gezamenlijk woningaanbod (nog) geen sprake is en dat de kwalitatieve afstemming van woningbouwplannen in 2016 gaat plaatsvinden. De indicatoren moeten in dat licht worden gezien.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Gezamenlijk woningaanbod in aantal website publicaties	1	0
2. Afstemming woningbouwplannen in aantal gemaakte afspraken.	10	0
3. Monitor woningbouw in aantal uitgevoerde monitoren.	1	1
4. Gezamenlijke vermogenspositie in aantal presentaties.	1	1
5. Werklocaties in aantal ha.	25	0

Versterken economisch klimaat

5. Innovatie: werkgelegenheid waarborgen, inzetten op transformatie van industriële regio naar innovatieve kennisregio met als speerpunten HTSM, Logistiek en Recreatie en Toerisme. Hierbij trekken we in regionaal verband op om het programma Innovatiesprong te ondersteunen en uit te voeren.

6. Logistiek: in regionaal verband trekken we op om een programma uit te werken en uit te voeren voor het versterken van de Multimodale bereikbaarheid van Twente.

Status

Wat hebben we bereikt?

- Innovatie. Op het gebied van innovatie zijn er geen bijzondere acties ondernomen in Netwerkstadverband.
- Logistiek: De verantwoordelijkheid voor Mobiliteit is overgegaan naar de provincie.
- De ondergenoemde projecten uit het werkprogramma voor beide thema's zijn opgepakt en binnen de afgesproken tijd gestart.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Innovatie. We investeren via de gezamenlijke investeringsagenda in High Tech systems park (Thales Campus).
- Logistiek. We investeren in ondertunneling spoorse doorsnijding Borne, Ontsluiting Laad en Loskade XL Businesspark Twente, Versterking stationsgebied Oldenzaal, Noordelijke Spoorzone Enschede en Stationsgebied Almelo.

Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1. Projecten gestart	1	1
2. Projecten gestart	5	6

Verbeteren stedelijk kwaliteit

7. Complementaire binnensteden: ontwikkelingen en investeringen in de 5 binnensteden op basis van een complementair profiel van de 5 binnensteden die bij voorkeur het profiel benadrukken of versterken met als resultaat aanvullende binnensteden.

Status

8. Duurzame woon- en leefmilieus: het bieden van een aantrekkelijk woonklimaat met duurzame woningen en woonmilieus.

Wat hebben we bereikt?

Complementaire binnensteden.

- Een gezamenlijke aanpak op de thema's wordt ontwikkeld (zie hieronder). Daartoe is twee keer een collegetour georganiseerd.
- De pilot Spontane Binnenstad is begin 2015 geëvalueerd en loopt goed. Er zijn in de binnensteden weer verschillende projecten gestart. In 2015 is zo'n 0,6 miljoen euro toegekend. Het resterende budget is nu 1,4 miljoen euro.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Complementaire Binnensteden

De bestuurders van de binnensteden hebben regelmatig overleg over de voortgang op de thema's en doelen, samen te vatten als:

- Meer ruimte voor markt- en burgerinitiatieven als uitvoering van de Spontane stad gedachte, ten behoeve van het behoud van levendige binnensteden.
- Bevorderen en faciliteren samenwerking binnenstadondernemers, eigenaren /beleggers en andere betrokken marktpartijen.
- Gezamenlijke beleidsontwikkeling voor binnensteden van Netwerkstad, onder andere op thema's als digitale bereikbaarheid, herbesteding van locaties in de binnenstad, gevelverbetering en bevordering van duurzaamheid en kwaliteit van de bestaande voorraad, functiemenging en flexibilisering van bestemmingsplannen.
- Daarnaast investeren we via de gezamenlijke investeringsagenda bij de Ontwikkelagenda in de investeringsprojecten Pilot Spontane Binnenstad, Verbinding Waagplein-Stadsplein Almelo, Verbindingszone Stadscampus-binnenstad Enschede en oostelijke stadsentree Enschedese straat, Hengelo. In deze pilot hebben we in 2015 met de binnenstad samengewerkt om 28 initiatieven te ontwikkelen. Hiervan zijn er tot nu toe dit jaar 8 gehonoreerd.
- Saxion onderzoekt de innovatieve samenwerking van overheid met binnenstad.
- In Hengelo is een "stadscafé" samen met de binnenstad georganiseerd. Deze aanpak was succesvol en wordt uitgebreid naar andere binnensteden. Heeft in Hengelo geleid tot een periodiek "Gamechange-café", waaruit onder andere het succesvolle concept "Win je winkel" uit voort is gekomen.

Duurzame woon- en leef milieu:

- Transformatie / herstructurering woongebieden.
- Duurzaamheidsprojecten, in afstemming met de Twentse duurzaamheidsagenda uitgewerkt.
- Waterbergingsprojecten

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Projecten gestart	4	8
2.	Aanvragen Pilot Spontane Binnensteden	4	22
3.	Projecten gestart.	18	0

Binden van talent

9. Human capital: het vasthouden van talent door onderwijs en arbeidsmarkt op alle niveaus beter af te stemmen. Dit wordt uitgevoerd op regionaal niveau, als onderdeel van het bereiken van een sociaal en economisch sterk Twente.

Status

10. Culturele voorzieningen: culturele voorzieningen dragen bij aan het binden van talent, talentontwikkeling en leefbaarheid van de stad. Het doel is om uitstekende culturele voorzieningen en evenementen binnen de netwerksteden te creëren en bovenlokaal meer ervaren te worden als aanbod voor heel Twente.

Wat hebben we bereikt?

- Het project expat centrum is op tijd gestart. Het richt zich op het aantrekken van internationale kenniswerkers ter versterking van de regio en het faciliteren van internationale bedrijven en instellingen.
- Voor het project Internationale school is later dan gepland een beschikking afgegeven. Dat komt omdat vanuit het project zelf het verzoek is gekomen om een andere voorstel in te mogen dienen. In december 2015 heeft het BO OA ingestemd met deze nieuwe aanpak waardoor er verder gewerkt dan worden aan deze belangrijke vestigingsvoorwaarde voor Twente.
- De verhuizing van de Nederlandse Reisopera is in een beslisstadium Eind 2015, begin 2016 volgt naar verwachting een besluit over verhuizing naar de Performance Factory.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

We investeren in de projecten Expat centrum, Internationale school en Nederlandse Reisopera in de Performance Factory.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Projecten gestart	2	2
2.	Project gestart	1	0

Excellente overheid

11. Bestuurlijke samenwerking: werkwijze waarbij een wethouder een dossier coördineert namens verschillende colleges.

Status

12. Het vergroten van de economische ontwikkelkracht door intensieve samenwerking tussen gemeenten en provincie op economisch gebied, te beginnen met intensivering samenwerking van de betrokken ambtenaren voor Economische Zaken.

Wat hebben we bereikt?

- Bestuurlijke samenwerking. Er zijn geen stappen gezet om te komen tot één coördinerend wethouder per thema. De focus lag meer op de inhoud van enkele thema's en later in het jaar op de vraag hoe de samenwerking in Netwerkstadverband verder gestalte moet krijgen. Daarom is dit thema in 2015 niet opgepakt.
- Economische ontwikkelkracht en samenwerking EZ. Het ontwikkelen van economische ontwikkelkracht en het intensiveren van de samenwerking met economische Zaken is goed van de grond gekomen. Beide partijen nemen deel aan de maandelijkse EZ-dag die wordt verzorgd vanuit Samen 14.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Economische ontwikkelkracht en samenwerking EZ. Vanuit Netwerkstad is om de samenwerking van de EZ afdelingen te intensiveren. Dat is goed van de grond gekomen en verbreed naar het niveau van de veertien Regio gemeenten.
- Andere intensieve samenwerking heeft plaats gevonden op het gebied van sectoraal werken en acquisitie. Deze thema's zijn ook in regioverband opgepakt.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Portefeuillehouders met mandaat	2	0
2.	Intensivering samenwerking EZ in aantal EZ dagen.	10	8

Internationaal

- 13. Internationale oriëntatie in Twente vergroten (strategielijn 1) alsmede nieuwe strategische internationale coalities verkennen en aangaan met kennisinstututen en vergelijkbare economische regio's die qua inhoud en doelstelling passend zijn bij onze internationale ambities.**
- 14. Twente internationaal profileren en positioneren als High Tech supplier excellente onderzoekspartner en ideale locatie om in te investeren/vestigen (strategielijn 2).**
- 15. Bijdragen (met kennis, netwerken, partners, projecten, subsidie, beleidsbeïnvloeding) aan de realisering van de Twentse economische doelstellingen (strategielijn 3) en aan de uitvoering van Twentse projecten, onder meer door het verlenen van advies en services op benoemde themadossiers.**

Status

Wat hebben we bereikt?

- Medio 2015 heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden over de Internationale lobby. Twente volgt nu voor de lobby in Brussel dezelfde constructie als voor de lobby in Den Haag. Dat wil zeggen dat de lobbyist Brussel in dienst is van provincie Overijssel, wordt betaald door de 14 gemeenten van Regio Twente, werkt vanuit het Huis van de Nederlandse Provincies in Brussel samen met de collega's van Oost Nederland, en werkt met een accent op Twente. Dit heeft in 2015 zijn beslag gekregen. Daarmee verschuift dit onderdeel per 1 januari 2016 van de begroting van Netwerkstad naar de begroting van Regio Twente. In de nieuwe situatie wordt gewerkt op de schaal van Oost Nederland, waardoor de internationale lobby aan kracht wint en effectiever wordt. Tegelijkertijd kon door de nieuwe werkwijze een besparing worden gerealiseerd, en is in Twente een beleidsadviseur Internationaal aangesteld, zodat een goede coördinatie van taken ontstaat, ook met de Euregio en de Haagse lobby.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Tijdens de nieuwe inrichting van de lobbytaken gingen de werkzaamheden gewoon door. Er is gewerkt aan een update van de Internationale Agenda van Twente en een dynamische internationale uitvoeringsagenda. Deze zijn begin 2016 gereed. Twente heeft met een brede delegatie deelgenomen aan de Open Days in Brussel. En er zijn concrete stappen gezet in de lobby voor de North Sea Baltic Corridor waar Twente deel van uit maakt.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Up-to-date houden van dynamische internationale uitvoeringsagenda	1	1
2.	Bericht Brussel	2	1
3.	Deelname Open Days	1	1
4.	Profileren op evenementen	2	2
5.	Subsidiematching service	1	1
6.	Project concept service	1	1
7.	MKB service	1	1
8.	Netwerk van contacten	1	1

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Netwerkstad (incl. internationaal) Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	603.333	30.000	25.000
Totaal Lasten	1.029.628	655.378	805.810
Saldo excl. mutaties reserves	426.296-	625.378-	780.810-
Mutaties reserves	199.082	-	
Saldo incl. mutaties reserves	625.378-	625.378-	780.810-

Totaal domein Leefomgeving

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Economisch sterk Twente Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	1.434.911	4.479.000	4.497.956
Totaal Lasten	2.980.301	5.938.487	5.814.877
Saldo excl. mutaties reserves	1.545.391-	1.459.487-	1.316.921-
Mutaties reserves	78.036	-	-
Saldo incl. mutaties reserves	1.623.427-	1.459.487-	1.316.921-

Overzicht van baten en lasten Recreatieve voorzieningen Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	2.087.021	1.116.982	1.116.982
Totaal Lasten	3.841.819	2.523.647	2.710.026
Saldo excl. mutaties reserves	1.754.798-	1.406.665-	1.593.044-
Mutaties reserves	214.182-	133.952-	-
Saldo incl. mutaties reserves	1.540.616-	1.540.617-	1.593.044-

Overzicht van baten en lasten Duurzaamheid Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	229.017	-	-
Totaal Lasten	452.440	291.416	307.568
Saldo excl. mutaties reserves	223.423-	291.416-	307.568-
Mutaties reserves	-	-	-
Saldo incl. mutaties reserves	223.423-	291.416-	307.568-

Overzicht van baten en lasten Bereikbaar Twente Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	111.201	275.179	51.892.300
Totaal Lasten	328.680	501.485	52.157.933
Saldo excl. mutaties reserves	217.479-	226.306-	265.633-
Mutaties reserves	-	-	-
Saldo incl. mutaties reserves	217.479-	226.306-	265.633-

Overzicht van baten en lasten AVT/IPT Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	9.161.798	258.491	6.281.535
Totaal Lasten	11.738.829	252.776	6.281.535
Saldo excl. mutaties reserves	2.577.030-	5.715	-
Mutaties reserves	-	-	-
Saldo incl. mutaties reserves	2.577.030-	5.715	-

Overzicht van baten en lasten domein Leefomgeving totaal (excl. AVT/IPT)	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	4.465.483	5.901.161	57.532.238
Lasten	8.632.869	9.910.413	61.796.214
Saldo excl. mutaties reserves	4.167.386	4.009.252	4.263.976
Mutaties reserves	62.937	133.952-	-
Saldo incl. mutaties reserves	4.230.323	4.143.204	4.263.976

4.3 Domein Bedrijfsvoering

Domein
Verantwoordelijkheid van
Programmamanager

Bedrijfsvoering
Dagelijks bestuur
ir. J. Regtuijt

Inleiding

In 2015 kreeg de transitie van domein Bedrijfsvoering vervolg. De relatie en samenwerking met een aantal belangrijke klanten is versterkt en geëvalueerd. Daarnaast krijgt het ontwikkelperspectief (Regio Twente/Twentebedrijf) en bredere samenwerking in Twente meer aandacht. Als gastheer voor Twentse Kracht/trainees en door actief te participeren in werkateliers en procesteams rondom Regio Twente in transitie en Twentebedrijf in oprichting dragen we hieraan actief bij. Ook is begin 2015 afscheid genomen van een aantal collega's n.a.v. de overheveling van mobiliteitstaken naar provincie Overijssel en is de dienstverlening daarop aangepast. Daarnaast werd in het tweede kwartaal het team Management- & Projectsupport onderdeel van Bedrijfsvoering, om de betrokken klanten beter te kunnen bedienen. Verder is in 2015 de voorbereiding gestart voor samenwerking salarisadministratie Haaksbergen (per 2016).

1. **Heldere dienstverleningsafspraken met onze interne en externe klanten maken.**
2. **Klantgerichte dienstverlening leveren, op een efficiënte en effectieve wijze.**
3. **Een aantal belangrijke bedrijfsvoeringsprocessen optimaliseren/herinrichten.**
4. **Hiermee anticiperen op de toekomstige ontwikkelingen van Regio Twente (Twente Bedrijf o.i.d.).**

Status

Wat hebben we bereikt?

1. Deze afspraken zijn voor het grootste deel van onze klanten vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) Ervaring opgebouwd met kostprijsmodel.
2. Uitvoering van deze DVO's en (tussentijdse) evaluatie. Meer tevredenheid bij en betere verbinding met klanten. Betere managementinformatie, in aansluiting op wensen klanten.
3. Aantal processen verbeterd, waaronder interne managementletter, digitalisering personeelszaken, beheer ICT, processen salarisadministratie, jaarstukken e.d.
4. Bovenstaande items vormen belangrijke input voor toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast de organisatie meegenomen in het proces tot vorming Regio Twente/Twentebedrijf.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

1. DVO's met onder meer VRT en GGD (grootste klanten) herijkt en verlengd. Voor overige (nieuwe) klanten is dit ook in concept gereed.
2. Reguliere voortgangsgesprekken, managementinformatie/dashboards ingericht, evaluatie van DVO's, in toenemende mate gebruik maken van digitalisering. Efficiënte, (op onderdelen erg) slanke bezetting voor dienstverlening. Meer samenwerking binnen Bedrijfsvoering, dus meer integrale benadering van onze klanten.
3. Aantal processen herijkt c.q. opnieuw ingericht. Andere processen volgen, mede i.r.t. ontwikkelplannen vakgroepen.
4. Informatiebijeenkomsten organiseren voor medewerkers, gesprekken OR, berichten via intranet en reguliere domein overleggen. Actief participeren in werkateliers en procesteams Regio Twente / Twentebedrijf. Fungeren als landingsbaan/gastheerorganisatie voor Twentse Kracht en trainees.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Kostprijsmodel/DVO model	Evalueren	Gerealiseerd
2.	Doorlichten processen Lean	5 processen	5 processen

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Bedrijfsvoering Bedragen in €	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	5.544.849	5.902.098	986.306
Lasten	5.812.253	6.459.205	2.652.082
Saldo excl. mutaties reserves	267.405	557.107	1.665.776
Mutaties reserves			
Saldo incl. mutaties reserves	267.405	557.107	1.665.776

4.4 Overige onderdelen

4.4.1 Kennispunt Twente

Domein Programma Verantwoordelijkheid van Programmamanager	Leefomgeving Kennispunt Twente Bestuurdersoverleg Kennispunt Twente drs. I. Bakker
---	---

Inleiding

De gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo hebben samen met Regio Twente het Kennispunt Twente opgericht. Het bureau is opgericht om de kwetsbaarheid van de afzonderlijke onderzoek en statistiek teams te verminderen, kwaliteit van onderzoek te vergroten en efficiencywinst te boeken.

Na de start in 2014 is Kennispunt Twente in 2015 in volle vaart doorgegaan met uitvoeren van onderzoek en statistiek voor de deelnemende gemeenten en voor nieuwe gemeenten en opdrachtgevers. Kennispunt Twente heeft zijn opdrachtenportefeuille uitgebreid. De medewerkers werken intensief samen met gemeenten en andere maatschappelijke instellingen en onderzoeksorganisaties. Gemeenten werken onderling ook steeds meer samen op bestuurlijke opgaven. Dit biedt voor Kennispunt kansen in het gericht opschalen en regionaliseren van vraagstukken en te komen tot een regionaal integrerend aanbod: samenhang waar mogelijk, specialisatie waar nodig.

In augustus 2015 heeft de voorgenomen tussenevaluatie plaatsgevonden, bestaande uit een zelfevaluatie op basis van onder meer gesprekken met stakeholders en een uitgebreide enquête onder alle opdrachtgevers van Kennispunt Twente.

Programma Kennispunt Twente

Wat hebben we bereikt?

- De kwetsbaarheid die de kleine O&S afdelingen voorheen hadden, is afgenomen. Kennispunt Twente heeft een bredere, regionaal georiënteerde opdrachtenportefeuille en een vaste plaats verworven in het kennislandschap van Twente.
- Het Werkprogramma 2015 is uitgevoerd. De opdrachtgevers en stakeholders beoordelen de kwaliteit van het onderzoek en de dienstverlening positief.
- Een toekomstbestendige data-infrastructuur voor Twente is gerealiseerd. Door de ontwikkeling van BI-tool Tableau heeft Kennispunt Twente een goede tool in handen gekregen om de Twentse gemeenten en Regio Twente op maat van relevante beleidsinformatie te voorzien en om meer synergie te bewerkstelligen.
- Onderzoekers van Kennispunt Twente werken intensief samen met gemeenten en andere maatschappelijke instellingen en onderzoeksorganisaties. Deze samenwerking leidt tot innovatie, kennisontwikkeling en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.
- De groei in personeel en daarmee in kosten is vooralsnog beperkt gebleven. De beoogde efficiencywinst wordt geboekt.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Uitvoering Werkprogramma voor deelnemende gemeenten en Regio Twente. Hierbinnen zijn basisstatistiek, burgerpeilingen en monitors en kwalitatief en kwantitatief onderzoek opgenomen.
- Uitvoering opdrachten voor derden waarbij de resultaten bijdragen aan het versterken van de kennispositie van de gemeenten en de regio, bijvoorbeeld de regionale monitor Jeugdhulp voor OZJT/ Samen14.
- Er is sterk ingezet op professionalisering van personeel in de vorm van opleiding, training en intervisie om de kwaliteit van (projectmatig) werken te vergroten.
- Daarnaast is geïnvesteerd in een toekomstbestendige data-infrastructuur.
- Strategisch, tactisch en operationeel is ingezet op versterking van samenwerking met relevante kennispartners.

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Kennispunt	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	1.273.731	1.195.108	-
Totaal Lasten	1.025.381	1.195.108	-
Saldo excl. mutaties reserves	247.948	-	-
Mutaties reserves	247.948	-	-
Saldo incl. mutaties reserves	-	-	-

4.4.2 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)

Domein Programma Verantwoordelijkheid van Programmamanager	Leefomgeving OZJT Bestuurscommissie OZJT E. Fokkink
---	--

Inleiding

De 14 Twentse gemeenten werken nauw samen op het gebied van zorg en jeugdhulp onder de naam Samen14. De Organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp is onderdeel van die samenwerking. Vanaf 1 januari 2015 hebben de Twentse gemeenten een aantal van de nieuwe (jeugd)zorgtaken ondergebracht in de Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT). Om de samenwerking vorm te geven, is begin 2015 de Bestuurscommissie OZJT opgericht. De bestuurscommissie wordt ambtelijk ondersteund door een klein in het Twentehuis gevestigd team. Dit is het eerste jaar dat de Organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp en haar bestuurscommissie operationeel zijn

Binnen OZJT pakken de gemeenten een aantal taken verplicht en vrijwillig samen op. Vanuit de Jeugdwet is het verplicht om de volgende taken regionaal uit te voeren:

- advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis Twente);
- jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- jeugdzorgplus;
- residentiële/specialistische jeugdzorg;
- crisisdienst.

In Twente pakken de gemeenten ook taken in het sociale domein vrijwillig regionaal op. Dit komt voort uit de positieve samenwerkingservaringen die de gemeenten in 2014 hebben opgedaan rondom alle voorbereidingen van de veranderingen in de zorg. Dit zijn:

- uitvoeren en/of uitbesteden van werving, matches en uitvoeren pleegzorg;
- inrichten en inhoudelijk faciliteren van een regionaal reflectiepunt;
- inrichten van een advies- en consultatiefunctie;
- inrichten van een backoffice voor taken die regionaal worden uitgevoerd of ingekocht en uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden daarin.

Programma OZJT/Samen 14

Wat hebben we bereikt?

- We zijn in 2015 gestart met Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp en de structuur er omheen opgebouwd en operationeel gemaakt ten behoeve van kennisdeling, meningsvorming, voorbereiding van besluitvorming en regionale besluitvorming.
- het regionaal contractbeheer en management is vormgegeven en draait inmiddels op volle kracht. Twee regionale contractbeheerders voeren deze werkzaamheden in nauwe samenwerking met de 14 gemeenten.
- We zijn in 2015 gestart met Veilig Thuis Twente (VTT) en OZJT was in 2015 opdrachtgever en accountmanager voor de subsidies aan VTT.
- We hebben op verschillende manieren bijgedragen aan de continuïteit van de zorg in Twente in 2015.
- We hebben in regionaal verband in samenwerking met de 14 gemeenten en aanbieders meer grip gekregen op onze gezamenlijke transformatieopgave.
- We hebben meer inzicht gekregen in de geleverde zorg aan cliënten door Regionale monitor Jeugd.
- We hebben meer inzicht gekregen in het gezamenlijk inkopen van zorg in 2015.
- We hebben een vastgestelde regionale visie op vervoer.
- We hebben de inkoop van zorg per 1 januari 2016 geregeld.
- We zijn gestart met het traject van inkoop van zorg na 2016.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- We hebben de samenwerkingsstructuur opgetuigd, met ambtelijke overleggen, contractmanagersoverleg, werkgroepen, managers overleg sociaal domein, bestuurlijke overleg en een Bestuurscommissie onder Regio Twente. We hebben 11 overleggen van de Bestuurscommissie OZJT / bestuurlijk overleg Samen 14 georganiseerd. In deze overleggen zijn diverse belangrijke besluiten voorbereid en genomen over organiseren van de zorg in Twente.
- Vanuit de gemeenten werd in 2015 € 3.093.384,- subsidie verleend aan VTT. OZJT was opdrachtgever en accountmanager. Eind 2015 zijn bijeenkomsten georganiseerd om met alle betrokkenen een plan te maken voor de verdere ontwikkeling van VTT.
- We hebben gecoördineerd overleg gevoerd met aanbieders en gemeente overstijgende kwesties gezamenlijk opgepakt. Daarnaast hebben we de regionale contracten gecontroleerd en bewaakt.
- We hebben het transformatieproces gefaciliteerd en ondersteund. Hiervoor hebben we 12 thema's geformuleerd waarop het gesprek over innovatie wordt gevoerd. We hebben een digitaal platform opgericht en twee grote transformatie bijeenkomsten georganiseerd voor gemeenten, aanbieders en cliëntvertegenwoordigers (Plein 14 en Welkom bij de burens).
- In opdracht van OZJT heeft Kennispunt Twente een monitor jeugd ontwikkeld. De monitor is geeft inzicht in de geleverde zorg aan cliënten op regionaal en lokaal niveau.
- We hebben het inkooptraject van 2015 uitgebreid ambtelijk, bestuurlijk en met de aanbieders geëvalueerd.
- Er is een regionale visie op vervoer opgesteld binnen de samen14. Deze is 14 x lokaal vastgesteld en vormt nu het gezamenlijke regionale kader voor vervoer.
- We hebben de contracten voor 2016 afgesloten. Hiervoor hebben we de bestaande contracten met een jaar verlengd en verbeteringen doorgevoerd waar dat nodig en mogelijk was.
- We zijn gestart met het traject van de inkoop van zorg na 2016. Transformatie is een belangrijk onderwerp in dit traject. We hebben actief de samenwerking gezocht met gemeenten, aanbieders en andere betrokkenen, om te proberen te innoveren en de nodige veranderingen in het zorglandschap van Twente door te voeren.

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten OZJT	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Totaal Baten	€3.223.388	€ 3.093.384	€ 0
Totaal Lasten	€4.338.038	€ 4.456.384	€ 0
Saldo excl. mutaties reserves	€-1.114.650	€	€
Mutaties reserves	€	€	€
Saldo incl. mutaties reserves	€-1.114.650	€ -1.363.000	€ 0

Totaal overige onderdelen

Overige onderdelen (Bestuur en Directie, Kennispunt, Coalition of the Willing en OZJT)	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Bedragen in €			
Baten	5.962.559	2.095.621	-
Lasten	9.489.042	5.427.068	-
Saldo excl. mutaties reserves	3.526.484	3.331.447	-
Mutaties reserves	424.867-	-	
Saldo incl. mutaties reserves	3.101.617	3.331.447	-

4.5 Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdrage	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	25.992.059	25.992.059	24.132.130
Lasten	-	-	-
Saldo excl. mutaties reserves	25.992.059	25.992.059	24.132.130
Onttrekking reserves			
Saldo incl. mutaties reserves	25.992.059	25.992.059	24.132.130

Financieringsresultaat	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	35.290		
Lasten	-	-	-
Saldo excl. mutaties reserves	35.290	-	-
Mutaties reserves			
Saldo incl. mutaties reserves	35.290	-	-

5. Paragrafen

5.1 Inleiding

In het hoofdstuk paragrafen komen een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen aan de orde die van belang zijn om inzicht te krijgen in de financiële positie van Regio Twente. Op grond van artikel 9 van het BBV komen de volgende paragrafen aan de orde:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- financiering; en
- rechtmatigheid

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin het vermogen van Regio Twente toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid moet worden aangepast. In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit, de geïnventariseerde risico's en het beleid hieromtrent. De regels voor het opstellen van de begroting en jaarrekening zijn beschreven in het BBV en deze zijn in 2015 vernieuwd. De insteek van deze vernieuwing is de leesbaarheid en vergelijkbaarheid van de begroting en jaarstukken te vergroten. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing dient Regio Twente vanaf de jaarrekening 2015 drie financiële kengetallen op te nemen (de overige verplichte kengetallen zijn niet relevant voor Regio Twente), solvabiliteitsratio, netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen. Deze kengetallen hebben voor het algemeen bestuur van Regio Twente vooral een signaleringswaarde bij het beschouwen van de financiële positie van Regio Twente. Eén afzonderlijk kengetal zegt niet zo veel en moet altijd in relatie met de andere kengetallen worden gezien.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om tegenvallers op te vangen zonder dat dit leidt tot een verhoging van de algemene bijdrage van de gemeenten dan wel tot noodzakelijke ombuigingen in het bestaand beleid. Verderop wordt er toegelicht welke risico's betrekking hebben op Regio Twente, deze risico's worden in deze paragraaf weergegeven in een samenvattend overzicht.

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beide wordt in onderstaand figuur weergegeven:

Figuur 2 opbouw weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit (reserves) is het vermogen om calamiteiten eenmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Bestemmingsreserves zijn ingesteld om kosten af te dekken die uit specifieke werkzaamheden, gevolgen of risico's voortkomen. Wijziging van de bestemming leidt echter in de meeste situaties tot vertraging of zelfs afstel van plannen. Wij hanteren het standpunt dat deze door de regionaal kunnen worden ingezet bij financiële problemen of calamiteiten. Zij maken daarom onderdeel uit van het weerstandsvermogen (eigen vermogen). Hier geldt dat bij aanwending van deze bestemmingsreserves voor andere doeleinden dan waarvoor deze reserves voorshands zijn ingesteld, andere dekkingsmiddelen aangewezen moeten worden of de ambities moeten worden bijgesteld en dat dit ook in de begroting / meerjarenraming verwerkt dient te worden.

Bij veel overheidsorganisaties is sprake van "beklemd" bestemmingsreserves. Deze worden gecorrigeerd op de weerstandscapaciteit. Doordat "beklemd" reserves dus niet als beschikbare

weerstandscapaciteit worden gezien heeft dit invloed op de weerstandsratio. Bij Regio Twente zijn enkele bestemmingsreserves aanwezig die als "Beklemd" geormerkt worden. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit en de bijbehorende geïnventariseerde risico's zijn in tabel 2 samengevat (peildatum 31 december 2015).

Domein (bedragen in €)	bedrag / bandbreedte	Omvang risico's	Weerstands capaciteit	Over- / onderdekking	Bron / onderbouwing bedrag
Algemeen	4.655.443	446.130	184.188	261.941-	Risicoanalyse
Bedrijfsvoering	2.498.892	554.901	665.142	110.240	Risicoanalyse
Leefomgeving	5.517.973	421.176	1.307.984	886.808	Risicoanalyse
Gezondheid	6.179.617	1.179.281	1.266.667	87.386	Risicoanalyse
Totaal	18.851.925	2.601.488	3.423.982	822.493	

Tabel 2 Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Op 11 februari 2015 is een nader [voorstel over nut en noodzaak van de reserves en voorzieningen](#) behandeld in de regioraad. Naar aanleiding daarvan wordt, mede met het oog op de ontwikkelingen rond de bestuurlijke samenwerking in Twente nog een verdiepingsslag gemaakt, alvorens tot besluitvorming over te kunnen gaan. Deze verdiepingsslag wordt gekoppeld met het updaten van de risico-inventarisatie en zal plaats in 2016.

In tabel 3 is een actueel overzicht weergegeven voor de jaarstukken 2015. Ook hier geldt de opmerking dat de inventarisatie een momentopname is (31-12-2015) en dus afhankelijk van de (jaarlijkse) omstandigheden kan fluctueren.

Risico-inventarisatie

Nr.	Naam risico	Bedrag / bandbreedte	Effect	Kans
Domein Algemeen				
1	Productieverlies door onvoldoende benutten ICT	€ 1.000.000	€ 300.000	30%
2	Voorfinanciering AvT / IPT	€ -	€ -	0%
5	Terugkeergarantie voormalig personeelsleden	€ 150.000	€ 45.000	30%
18	Hypothecaire leningen personeel	€ 204.605	€ 2.046	1%
19	Debiteuren (excl. openbare lichamen)	€ 365.838	€ 36.584	10%
22	Juridische procedures en aansprakelijkheid	€ 2.500.000	€ -	0%
26	Fraude	€ 250.000	€ -	0%
30	Efficiënt gebruik Twentehuis	€ 150.000	€ 45.000	30%
31	Wet Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen	€ 35.000	€ 17.500	50%
	Subtotaal	€ 4.655.443	€ 446.130	
Domein Bedrijfsvoering				
2	Leveren diensten aan externe partijen	€ 1.041.500	€ 104.150	10%
6	Aanbestedingsprocedures bedrijfsvoering	€ 733.819	€ 73.382	10%
7	Afhankelijkheid geautomatiseerde systemen	€ 384.615	€ 192.308	50%
11	Gevolgen afschaffing WGR+ Status voor Bedrijfsvoering	€ 300.000	€ 150.000	50%
20	Uitgezette financiële middelen rc, spaarrekeningen en deposito's	€ -	€ -	0%
23	Ziekteverzuim (langdurig)	€ 38.957	€ 35.062	90%
32	Verlenen diensten aan 'coalition of the willing'	P.M.	€ -	0%
33	Exploitatielasten / baten / investeringen	P.M.	€ -	
	Subtotaal	€ 2.498.892	€ 554.901	
Domein Leefomgeving				
8	Aanbestedingsprocedures Leefomgeving	€ 1.100.000	€ 110.000	10%
9	Derving erfpacht- /exploitatie rechten	€ 40.000	€ 12.000	30%
10	Parkeergelden	€ 30.000	€ 15.000	50%
12	Gevolgen afschaffing WGR+ Status voor Leefomgeving	€ 1.000.000	€ 100.000	10%
21	Woonruimten en bedrijfsgebouwen	€ 1.350.000	€ -	0%
24	Ziekteverzuim (langdurig)	€ 37.973	€ 34.176	90%
28	Projecten en subsidies DLO	€ 1.500.000	€ 150.000	10%
29	Indexaties BDU	€ 460.000	€ -	0%
	Subtotaal	€ 5.517.973	€ 421.176	
Domein Gezondheid				
13	Aanbestedingsprocedures gezondheid	€ 3.006.368	€ 300.637	10%
14	Doorontwikkeling ICT applicaties GGD Twente	€ 168.800	€ 50.640	30%
15	Opbrengsten tarieftaken GGD	€ 1.090.000	€ 327.000	30%
16	Opbrengsten SOA	€ 800.000	€ 80.000	10%
17	PGA	€ 120.000	€ 36.000	30%
25	Ziekteverzuim (langdurig)	€ 144.449	€ 130.004	90%
27	Daling projectinkomsten	€ 850.000	€ 255.000	30%
	Subtotaal	€ 6.179.617	€ 1.179.281	
Peildatum 31 december 2015		Totaal	€ 18.851.925	€ 2.601.488

Tabel 3 Samenvattend overzicht benodigde weerstandscapaciteit

Weerstandsratio

De weerstandsratio bedraagt:

Waarderingsratio

Beschikbare weerstandscapaciteit (A) € 3.423.982

Benodigde weerstandscapaciteit (B) € 2.601.488

Ratio (A/B) 1,3

Tabel 4 Weerstandsratio

Toelichting weerstandsratio

De ratio weerstandsvermogen is, op basis van de omvang van de geïnventariseerde risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit berekend. Zoals hierboven is weergegeven komt de weerstandsratio uit op 1,3, dat volgens de door het algemeen bestuur vastgestelde normering C, als voldoende wordt aangemerkt. Let wel: het betreft hier een momentopname.

Klasse	Ratio ≥	<	Betekenis
A	2,0		Uitstekend
B	1,4	2,0	Ruim voldoende
C	1,0	1,4	Voldoende
D	0,8	1,0	Matig
E	0,6	0,8	Onvoldoende
F	-	0,6	Ruim onvoldoende

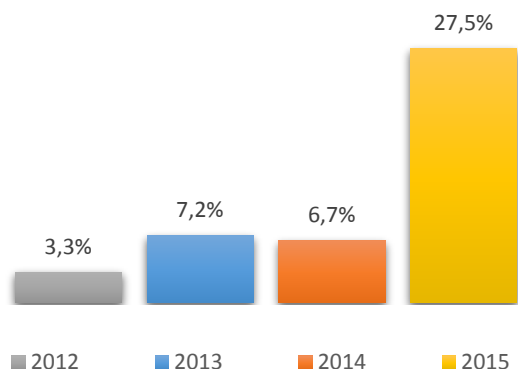
Tabel 5 Normering weerstandsratio

Risicobeheersing

In de inleiding genoemde nota's zijn de spelregels vastgesteld die we de afgelopen jaren hebben ontwikkeld rond risicobeheersing. Het belangrijkste is dat we risico's steeds gestructureerd inventariseren en monitoren. Jaarlijks vindt er een actualisatie plaats van de geïnventariseerde risico's. Hiervan wordt verslag gedaan via de jaarrekening en/of de bestuursrapportage. Het belangrijkste doel van risicomangement is risico's beter beheersen. Doordat we de risico's jaarlijks inventariseren en monitoren, zijn we beter in staat tijdig maatregelen te nemen om te voorkomen dat risico's werkelijkheid worden of om de financiële gevolgen te beperken als gevolg van de risico's.

Financiële Kengetallen**Solvabiliteit**

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Regio Twente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met het kengetal solvabiliteit beoordeel je in hoeverre het bezit op de linkerzijde van de balans schuldenvrij is.

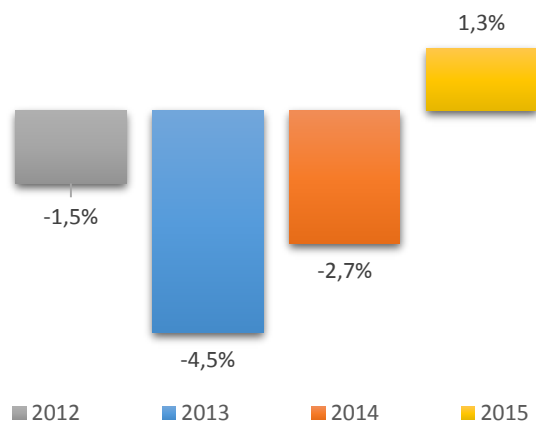

Figuur 3 Solvabiliteit

De solvabiliteit is ten opzichte van vorig jaar flink toegenomen. Dit heeft voornamelijk te maken met de overgang van de BDU middelen en de bijbehorende schulden in verband met de opheffing van de Wgr+ status. De ontwikkelingen in de treasury functie zullen in 2016 naar waarschijnlijkheid een negatief effect hebben op de solvabiliteit. In verband met de overgang van de BDU middelen zullen wij naar verwachting in 2016 geld moeten aantrekken vanuit de kapitaalmarkt.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Regio Twente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

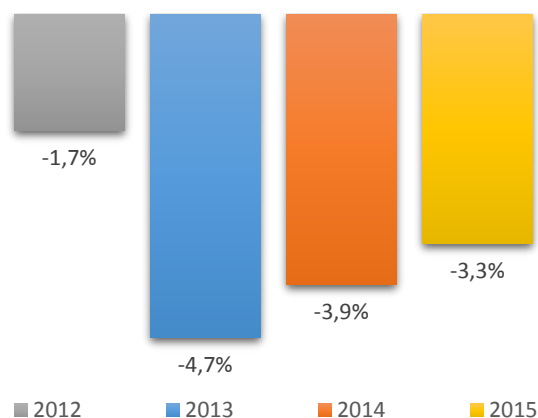

Figuur 4 Netto Schuldquote

De netto schuldquote van Regio Twente laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie laag is, er is wel sprake van een stijging ten opzichte van 2014. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de overgang van de Wgr+ status naar de provincie Overijssel.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen.

Figuur 5 Netto Schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld

De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor uitgeleend geld aan verbonden partijen en de verstrekte hypothecaire leningen aan personeel. De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds erg laag is. Door het corrigeren voor uitgeleend geld ontstaat een negatieve schuldquote. Een negatieve schuldquote betekent dat er een overschot van middelen is.

5.3 Onderhoud kapitaal goederen

Inleiding

In deze paragraaf beschrijven we het beleidskader en de uitvoering daarvan in 2015 voor het onderhoud van kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen worden onderscheiden in vaste en vlottende activa, die als bezittingen op de balans staan en waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. In het kader van deze paragraaf gaat het om de vaste activa, zoals bedrijfsgebouwen, recreatieparken en fietspaden. Ze onderscheiden zich doordat ze voor hun instandhouding en verbetering in de exploitatiebegroting structureel een substantieel beslag op middelen leggen. Dit geldt niet voor de financiële activa en de bedrijfsmiddelen (vlottende activa) omdat die regelmatig worden vervangen.

De kapitaalgoederen waarover we hier spreken betreft in 2015 alleen het domein Leefomgeving. De beoogde kwaliteit en het onderhoud daarvan bepalen het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Recreatieparken

Het team Recreatieve Voorzieningen beheert namens de Twentse gemeenten de recreatieparken: Het Hulsbeek (Oldenzaal), Het Rutbeek (Enschede), Het Lageveld (Wierden) en Het Arboretum Poort-Bulten (De Lutte, gemeente Losser).

In deze parken is per 31 december 2015 het volgende geïnvesteerd:

Kapitaalgoed (bedragen in €)	Investerings 2015	Boekwaarde 31-12-2015
Hulsbeek	74.209	1.503.848
Rutbeek	-	654.701
Lageveld	65.276	260.035
Arboretum	-	45.405
Totaal	139.485	2.463.989

Tabel 6 Overzicht investeringen recreatieparken

In dit overzicht staan alleen de investeringen waar nog een boekwaarde op zit. De boekwaarden vertegenwoordigen de balanswaarde van deze kapitaalgoederen. In hoeverre hier sprake is van stille reserves valt moeilijk aan te geven. Indien serieus sprake is van verkoop van de recreatieparken wordt hier onderzoek naar verricht middels taxaties. De verwachting hierbij is dat de waarde in het economisch verkeer hoger ligt dan de boekwaarden van deze kapitaalgoederen. Belangrijke factor hierbij is de ruimte die de bestemmingsplanvoorwaarden laten zien.

Het beleidskader

Voor de instandhouding van de recreatieparken zijn in de begroting 2015 budgetten voor jaaronderhoud en kapitaallasten opgenomen. Daarnaast zijn ten behoeve van groot onderhoud stelposten (dotaties aan reserves) opgenomen. Groot onderhoud wordt uitgevoerd middels een meerjarenplanning.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

In het jaar 2015 zijn de volgende bedragen aan de reserves toegevoegd of ten laste daarvan bekostigd. Tevens zijn de saldi van deze reserves per 31 december 2015 weergegeven.

Park (bedragen in €)	Saldo 31-12-2015	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2014
Hulsbeek	184.761	48.790	55.936	191.907
Rutbeek	127.144	44.558	30.328	112.914
Lageveld	37.171	15.190	8.062	30.043
Arboretum	34.151	7.433	8.966	35.684
Totaal	383.226	115.970	103.293	370.549

Tabel 7 Saldi reserves recreatieparken

Tot slot is er voor het regulier onderhoud van deze kapitaalgoederen nog een reserve voor vervangings- en vernieuwingsinvesteringen ingesteld. Deze reserve wordt jaarlijks gevoed met of aangewend voor de afdekking van het exploitatieresultaat van het team Recreatieve Voorzieningen. Dit betekent dat de omvang van het jaarlijks uit te voeren groot onderhoud mede afhangt van het exploitatieresultaat van het voorafgaande jaar. De directeur Leefomgeving stelt jaarlijks de noodzakelijk geachte vervangings- en vernieuwingsinvesteringen vast. Geaccordeerde investeringen worden gedekt met een bijdrage uit

deze reserve. Het grootste gedeelte van de onderhoudswerken zijn medegefinancierd uit de reservevervanging en vernieuwing.

In het jaar 2015 zijn de volgende bedragen aan de reserve toegevoegd of ten laste daarvan bekostigd:

Reserve (bedragen in €)	Saldo 31-12-2015	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2014
Reserve vervanging en vernieuwing	757.308	424.415	18.587	351.479
Totaal	757.308	424.415	18.587	351.479

Fietspaden

De afdeling Recreatieve Voorzieningen beheert namens de Twentse gemeenten 350 km recreatieve Fietspaden in Twente.

Het beleidskader

Voor het onderhoud aan het kapitaalgoed recreatieve Fietspaden zijn in de begroting 2015 budgetten voor het jaaronderhoud en kapitaallasten opgenomen. Daarnaast is ten behoeve van groot onderhoud een stelpost (dotaties aan reserves) opgenomen. Groot onderhoud wordt uitgevoerd middels een meerjarenplanning.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

In de fietspaden is per 31 december 2015 het volgende geïnvesteerd:

Kapitaalgoed (bedragen in €)	Investeringen 2015	Boekwaarde 31-12-2015
Fietspaden	78.699	562.058
Totaal	78.699	562.058

In het jaar 2015 zijn de volgende bedragen aan de reserve toegevoegd of ten laste daarvan bekostigd:

Reserve (bedragen in €)	Saldo 31-12-2015	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2014
Fietspaden	67.823	17.256	29.312	79.878
Totaal	67.823	17.256	29.312	79.878

Net als bij de recreatieparken het geval is, stelt het management ook hier de in uitvoering te nemen groot onderhoudsprojecten vast. Financiering vindt plaats vanuit de reserve.

5.4 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering gaat over de ondersteunende bedrijfsprocessen waarmee de beleidsdoelstellingen worden gerealiseerd en de sturing en beheersing daarvan. Bedrijfsvoering processen zorgen ervoor dat de beleidsprogramma's efficiënt, effectief en conform de geldende wetgeving worden uitgevoerd.

Voor de realisatie van de plannen en activiteiten in 2015 verwijzen naar domein Bedrijfsvoering [hoofdstuk 4.3](#).

Personeel

Hieronder een overzicht van het totaal aantal medewerkers en fte's per domein en verdeling man-vrouw. Bij de onderstaande overzichten is gekeken naar peildatum in dienst op 31-12-2015 en de omvang van het contract bij het opstellen van de jaarrekening.

Domein	Totaal aantal medewerkers	Totaal aantal medewerkers in % van totaal	Totaal aantal fte's	Totaal aantal fte's in % van totaal
Gezondheid	370	74,15%	238,73	68,41%
Leefomgeving	47	9,42%	40,61	11,64%
Bedrijfsvoering	82	16,43%	69,62	19,95%
Eindtotaal	499	100%	348,96	100%

Domein	Totaal aantal Man	Totaal aantal Vrouw	Totaal fte Man	Totaal fte Vrouw
Gezondheid	16	354	14,48	224,25
Leefomgeving	26	21	25,78	14,83
Bedrijfsvoering	32	50	30,54	39,08
Eindtotaal	74	425	70,8	278,16

Ziekteverzuim

In 2015 lag het verzuimpercentage bij Regio Twente op 3,9%. Dit is een stijging met 0,9 procentpunt ten opzichte van 2014. Het verloop van ziekteverzuim in de afgelopen jaren is als volgt:

Ziekteverzuim	2012	2013	2014	2015
Verzuimpercentage	3,8%	3%	3%	3,9%

5.5 Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee Regio Twente een bestuurlijke en financiële band heeft, door een participatie in een vennootschap of deelnemingen in stichtingen. We beperken ons hier tot die partijen waarin Regio Twente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat Regio Twente middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als Regio Twente bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Het bovenstaande impliceert dat er relaties met derde partijen bestaan die slechts een financieel of een bestuurlijk belang inhouden. Deze staan niet in deze paragraaf benoemd. Ook doet zich voor dat Regio Twente een instelling of stichting jaarlijks subsidie verstrekt en op één of andere wijze deelneemt aan het bestuur daarvan, maar bij een faillissement juridisch niet aansprakelijk is. Een dergelijke rechtspersoon is geen verbonden partij, omdat er geen sprake is van een financieel belang. Een voorbeeld hiervan is de Personeelsvereniging Regio Twente.

Beleidskader

Het beleid van Regio Twente met betrekking tot verbonden partijen is vastgelegd in het "[Beleidskader deelneming in of relatie met rechtspersonen](#)" die op 14 april 2014 is vastgesteld door het dagelijks bestuur. Hierin staan afspraken over het aangaan van verbindingen met derden en de wijze van sturing en beheersing daarvan. Er is geen eensluidend antwoord te geven op de vraag of kan worden deelgenomen in een rechtspersoon of dat daarmee anderszins een relatie wordt aangegaan. Elk geval vraagt om een specifieke afweging. Wel kan als algemeen uitgangspunt worden aangegeven dat er vanuit de optiek van Regio Twente sprake moet zijn van een publiek belang.

Belangrijke ontwikkelingen rond verbonden partijen

Abusievelijk is de afgelopen jaren Stichting Twente Branding niet opgenomen in de lijst met verbonden partijen. In de [programmabegroting 2016](#) is deze stichting wel opgenomen.

In de overzichten hieronder wordt een opsomming gegeven van relevante verbonden partijen met de bijbehorende jaarcijfers:

Stichting Twente Branding statutair gevestigd te Enschede. Bedragen X 1.000		Informatie
1.	Doelstelling	De bedrijvigheid in de regio Twente bevorderen door de aandacht op de regio te vestigen overal waar dit van belang kan zijn alsmede het promoten van de regio Twente als een hoogwaardig werk- en woongebied voor startende en doorstartende hoog gekwalificeerden.
2.	Bestuurlijk belang	Eén van leden van het dagelijks bestuur van Regio Twente neemt zitting in het dagelijks bestuur van stichting Twente Branding.
3.	Financieel belang	Regio Twente steekt via een meerjarige beschikking uit het Innovatiesprong Twente financiering beschikbaar voor Stichting Twente Branding. Op 18 mei 2015 heeft het dagelijks bestuur besloten tot het beschikbaar stellen van 90% van € 600.000 op basis van de beoordeling van de prestatieovereenkomst van 2015 en het jaarplan 2015.
4.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Jaarlijks wordt er een prestatieovereenkomst afgesloten met de Stichting Twente Branding. Bovendien neemt één van de leden van het dagelijks bestuur van Regio Twente zitting in het bestuur van de Stichting Twente Branding. Hiermee is de mate van beïnvloedbaarheid hoog.
5.	Eigen vermogen begin 2014 Eigen vermogen eind 2014	€ 10,72 € 11,64
6.	Vreemd vermogen begin 2014 Vreemd vermogen eind 2014	€ 271,24 € 232,81
7.	Jaarresultaat 2014	€ 9,18

Twence B.V. statutair gevestigd te Enschede. Bedragen X 1.000		Informatie
1.	Doelstelling	Uitoefenen van tijdelijk preferent aandeelhouderschap, gedurende de periode dat jaarlijks een extra winstuitkering van 8 miljoen euro wordt verkregen.
2.	Bestuurlijk belang	In verband met de uitkering van dividend voor de Agenda van Twente beschikt Regio Twente, totdat in totaal 80 miljoen euro is uitgekeerd, over 819 tijdelijk winstdelende preferente aandelen.
3.	Financieel belang	In 2011 zijn alle aandelen van Twence B.V. overgedragen aan de Twentse gemeenten, die daarmee allen individueel aandeelhouder in Twence B.V. zijn geworden. Een aantal (819) tijdelijk preferente aandelen zijn aan Regio Twente overgedragen, als titel voor de tijdelijke extra winstuitkering, zolang die door Twence B.V. aan Regio Twente wordt uitgekeerd. Daarnaast heeft Regio Twente zich contractueel aan Twence B.V. verbonden om jaarlijks 230.000 ton afvalstoffen te leveren. De feitelijke nakoming van deze verplichtingen berust bij de Twentse gemeenten.
4.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Als kleinste aandeelhouder is de invloed in de Algemene vergadering van Aandeelhouders(AvA) minimaal.
5.	Eigen vermogen begin 2014 Eigen vermogen eind 2014	€ 122.609 € 122.625
6.	Vreemd vermogen begin 2014 Vreemd vermogen eind 2014	€ 213.173 € 198.945
7.	Jaarresultaat 2014	€ 9.119

Toelichting

Gedurende de periode dat jaarlijks een extra winstuitkering van € 8 mln. van Twence B.V. wordt ontvangen, ter financiering van de Investeringsprogramma's Agenda van Twente (AvT), Innovatieplatform Twente (IPT) en Twentse innovatiesprong (IST), is Regio Twente tijdelijk preferent aandeelhouder. Dit aandeelhouderschap zal voortduren totdat de overeengekomen som ad € 80 mln. aan Regio Twente is uitgekeerd. Naar verwachting zal dit in 2018 het geval zijn.

PPM Oost N.V. statutair gevestigd te Zwolle. Bedragen X 1.000		Informatie
1.	Doelstelling	PPM Oost N.V. is bestuurder van het Innovatiefonds Twence B.V.
2.	Bestuurlijk belang	Om PPM Oost N.V. in de gelegenheid te stellen om dit fonds te kunnen besturen, heeft Regio Twente één aandeel in PPM Oost N.V. aangekocht.
3.	Financieel belang	Regio Twente heeft één aandeel in PPM Oost N.V. aangekocht. Dit is contractueel vastgelegd.
4.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Hiermee is Regio Twente mede aandeelhouder en heeft zeggenschap (minderheidsbelang) in PPM Oost N.V. Regio Twente wijst samen met Universiteit Twente de commissaris aan.
5.	Eigen vermogen begin 2014 Eigen vermogen eind 2014	€ 80.208 € 86.268
6.	Vreemd vermogen begin 2014 Vreemd vermogen eind 2014	€ 22.926 € 32.271
7.	Jaarresultaat 2014	€ 6.060

Innovatiefonds Twente B.V. statutair gevestigd te Enschede. Bedragen X 1.000		Informatie
1.	Doelstelling	De mogelijkheid creëren dat het Gemeentelijk Twents innovatiefonds als programmaonderdeel van de Innovatiesprong Twente (IST) door een externe partij kan worden beheerd.
2.	Bestuurlijk belang	Innovatiefonds Twente is 100% eigendom van Regio Twente en daarmee is Regio Twente enige aandeelhouder van het fonds. Hierbij moet wel vermeldt worden dat PPM Oost N.V. fondsbeheerder is.
3.	Financieel belang	Regio Twente stelt het Innovatiefonds Twente op termijn € 14.250 beschikbaar die gericht is op de top sector High-Tech systemen en materialen (HTSM), een sector waar Twente sterk in is. Voor het einde van 2015 zal er volgens planning € 7.000,- zijn geïnvesteerd in Innovatiefonds Twente. Het bovenstaande bedrag is als volgt onderverdeeld: 2014: € 4.000 2015: € 3.000
4.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Regio Twente heeft door deze inrichting maximale zeggenschap over de middelen van Innovatiefonds Twente.
5.	Eigen vermogen opening balans* Eigen vermogen eind 2014	€ 4.000 € 3.853
6.	Vreemd vermogen opening balans* Vreemd vermogen eind 2014	€ - € 63
7.	Jaarresultaat 2014	€ -147

- Innovatiefonds Twente B.V. is opgericht per 5 juni 2014.

Toelichting

Een van de programmaonderdelen van het investeringsprogramma Innovatiesprong Twente is het beheren en door middel van subsidies uitgeven van een fonds ter stimulering van innovatieve investeringen in Twente. Dit fonds heeft een omvang van € 14,25 mln., dat in vier jaar gefaseerd wordt besteed. Om af te stemmen op en raakvlakken af te tasten met een beleidskader dat de provincie Overijssel ook op dit gebied uitvoert, is er voor gekozen om het beheer van ons Twents investeringsfonds in handen te leggen van PPM Oost N.V. Reden hiervoor is dat zij jarenlange expertise hebben opgebouwd in het beoordelen van projectaanvragen en bovendien op de hoogte zijn van innovatieve ontwikkelingen in Oost Nederland. Bovendien kan hiermee voor de doelgroep een optimale match worden gemaakt voor de inzet van provinciale gelden (in geheel Overijssel) als de Twentse gelden (alleen in Twente). Om deze constructie mogelijk te maken is het noodzakelijk dat Regio Twente aandeelhouder is van PPM Oost N.V., daartoe is een aandeel in de N.V. verworven. Zodra het investeringsprogramma is voltooid, wordt ook dit tijdelijke aandeelhouderschap weer opgeheven.

5.6 Financiering

Inleiding

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn.

Overgang Wgr-plus

Per 1 januari 2015 is de Wgr-plus taak overgeheveld naar de provincie Overijssel, inclusief het daarbij behorende voorgefinancierde BDU budget. Deze voorfinanciering zorgde voor een structureel zeer ruim financieringsoverschot. In het kader hiervan is in 2015 ruim € 76 miljoen van de BDU gelden overgeheveld naar de provincie Overijssel.

Ontwikkeling treasury functie

De overgang van de Wgr-plus en de verplichting tot schatkistbankieren zijn van ingrijpende invloed op de financiële positie van Regio Twente in de toekomst, wat ook in het nieuwe [treasurystatuut](#) is vastgelegd. Hoewel Regio Twente momenteel nog over een beperkte hoeveelheid financieringsmiddelen kan beschikken, is de verwachting gerechtvaardigd dat in 2016 en volgende jaren incidenteel een beroep moet worden gedaan op financieringsmiddelen uit de geld- en kapitaalmarkt. Daarvoor is een goede periodiek geactualiseerde liquiditeitsprognose onontbeerlijk en moeten bevoegdheden daarvoor bij verschillende functionarissen worden belegd. Hoewel de financiële situatie hiertoe nog niet urgent is, is in 2015 wel een begin gemaakt met het ontwikkelen van een systeem voor een adequate liquiditeitsplanning, belegging van taken bij bevoegde functionarissen en het opstellen van een daarvoor geldende instructie.

De treasury functie heeft een intensieve rol bij de uitbetaling en voorfinanciering van subsidieaanvragen in het kader van de Agenda van Twente (AvT) en het Innovatieplatform Twente (IPT) en de Innovatiesprong Twente (IST). Deze worden hoofdzakelijk gefinancierd uit een jaarlijks van Twente BV te ontvangen extra winstuitkering van € 8 mln. Om ook hiervoor met het oog op voorfinancieringseffecten tijdig in de benodigde liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien, wordt er permanent een meerjarige liquiditeitsprognose bijgehouden en geactualiseerd. Hierin worden de inkomende en uitgaande geldstromen en de daaruit voortvloeiende liquiditeitsbehoefte dan wel overschotten zichtbaar gemaakt. Ook wordt inzicht verschaft in de nog uitbetaalde restbedragen op eerder verstrekte voorschotten. Dit overzicht "niet uit de balans blijvende verplichtingen AvT / IPT / IST" wordt daartoe jaarlijks opgesteld en geactualiseerd.

Wettelijk kader

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet Fido (Wet financiering decentrale overheden) worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, **schatkistbankieren**.

Renterisiconorm

De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In 2015 is er bij Regio Twente geen sprake geweest van renteherziening en/of herfinanciering. In 2015 is € 112.748 afgelost op de langlopende lening en € 117.123 aan rente betaald op de langlopende lening. In onderstaand tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2015	Jaarrekening 2015
1.	Begrotingstotaal	46.438 ²	59.331
2.	Renterisiconorm (20% van 1)	9.288	11.866
3.	Renteherziening	-	-
4.	Aflossing	113	113
5.	Rente risico (3+4)	113	113
6.	Ruimte onder renterisiconorm (2-5)	9.175	11.753

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde. In het jaar 2015 zijn door Regio Twente zowel voor de korte als de lange termijn geen externe financieringsmiddelen aangetrokken. Voor de korte termijn financiering zijn uitsluitend beschikbare interne financieringsmiddelen gebruikt.

Schatkistbankieren

Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden, dit drempelbedrag is bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor Regio Twente komt dit neer op € 348.285². Het onderstaand overzicht geeft het verloop van schatkistbankieren weer per kwartaal.

Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	Drempelbedrag	1e kwartaal 2015	2e kwartaal 2015	3e kwartaal 2015	4e kwartaal 2015
Middelen buiten de schatkist	348	16.948	16.078	664	313
Percentage buiten de schatkist	0,75%	36,50%	34,62%	1,43%	0,67%

Hieruit blijkt dat bijna in elk kwartaal niet is voldaan aan de regeling schatkistbankieren. Hiervoor zijn een tweetal bankrekeningen verantwoordelijk. Op een van de rekeningen wordt periodiek de BDU uitkering voor Verkeer en Vervoer ontvangen. Door een administratief probleem met afgegeven machtigingen waren wij niet tijdig in staat om ook deze bedragen naar de schatkist over te hevelen. Dit is in het loop van het derde kwartaal opgelost. Op de andere rekening wordt o.a. een vaste extra winstuitkering van het afvalverbrandingsbedrijf Twence B.V. ontvangen, waar Regio Twente mede aandeelhouder in is, groot € 8 mln. Dit laatste bedrag is privaat geld dat niet in de schatkist hoeft te worden ondergebracht en vormt daarmee een toegestane afwijking (zie de rubriek "[veel gestelde vragen dsta](#)" van het Ministerie van Financiën). In het derde kwartaal is het geheel aan ontvangen BDU bijdragen overgeheveld naar de provincie Overijssel.

² Dit zijn de totale lasten in de begroting 2015 na wijziging. De primaire begroting 2015 is de lasten van de uitvoer Wgr+ taken die in de loop van 2015 over zijn gegaan naar de provincie Overijssel.

5.7 Rechtmatigheid

Inleiding

Artikel 35, lid 6 van de Wet gemeenschappelijke regelingen verklaard de artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet van toepassing op een gemeenschappelijke regeling. Het dagelijks bestuur is wettelijk verplicht conform artikel 212/213 van de Gemeentewet zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van informatieverstrekking en rechtmatigheid van beheershandelingen. Rechtmatig wil zeggen handelen conform de geldende externe en interne wet- en regelgeving. De in- en externe wet- en regelgeving, die relevant is voor Regio Twente staat in het [normenkader](#) die vastgesteld is door het algemeen bestuur. Om deze rechtmatigheidsaspect te toetsen verrichten wij interne controles. De accountant geeft in het kader van de jaarrekeningcontrole een oordeel over de rechtmatigheid.

Rechtmatigheid

Om te toetsen of we rechtmatig handelen zijn er periodiek verbijzonderde interne controles op een selectie van processen. Dit is gebaseerd op het [interne controleplan](#), deze wordt geactualiseerd wanneer benodigd.

Managementletter 2015

Elk jaar voert de accountant in opdracht van het algemeen bestuur de jaarrekening controle uit op getrouwheid en rechtmatigheid. De uitkomsten van de beoordeling van het interne beheersingssysteem worden beschreven in de Managementletter. De algemene conclusie uit de Managementletter 2015 luidt dat de interne beheersing van onze organisatie op orde is. In de afgelopen periode heeft de organisatie diverse ontwikkelingen doorgemaakt zoals het overdragen van taken (Wgr+) aan de provincie en is in regio verband gewerkt aan een visie op de toekomst van samenwerken binnen de regio met de veertien Twentse gemeenten. Volgens de accountant laat de interne beheersing van Regio Twente een overwegend stabiele beeld zien, wat gezien de ontwikkelingen en omgeving waarin veel dynamiek afspeelt de nodige aandacht en actie heeft gevraagd van de organisatie.

6. Jaarrekening

De jaarrekening 2015 is wederom volgens de richtlijnen van het BBV opgesteld. Onze jaarrekening bestaat uit een programmarekening met toelichting en balans met toelichting.

Daarnaast is overeenkomstig de controle verordening (artikel 213 van de Gemeentewet) voor het jaar 2012 en volgende jaren een controleprotocol vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten voor de uitvoering van de accountantscontrole nader uitgewerkt.

6.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2015												
Bedragen C x1000	Begroting 2015 voor wijziging			Begroting 2015 na wijziging			Rekening 2015			Rekening 2014		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's												
Service & Samenwerking										3.976	5.277	1.301-
Bedrijfsvoering	986	2.652	1.666-	5.902	6.459	557-	5.545	5.812	267-	-	-	-
Gezondheid	5.962	24.440	18.477-	6.422	24.388	17.966-	6.440	23.658	17.218-	7.145	24.427	17.282-
Leefomgeving	57.532	61.796	4.264-	5.901	9.910	4.009-	4.465	8.633	4.167-	50.028	54.204	4.176-
Overige onderdelen	-	-	-	2.096	5.427	3.331-	5.963	9.489	3.526-	-	-	-
AVT / IPT	6.282	6.282	-	258	253	6-	9.162	11.739	2.577-	9.529	11.485	1.956-
Bezuiniging	275	-	275	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma's	71.037	95.170	24.132-	20.580	46.438	25.858-	31.574	59.331	27.757-	70.677	95.392	24.714-
Algemene dekkingsmiddelen												
Service & Samenwerking										1.653		1.653
Bedrijfsvoering	1.666		1.666	557		557	557		557			
Gezondheid	18.477		18.477	17.966		17.966	17.966		17.966		18.161	18.161
Leefomgeving	4.264		4.264	4.143		4.143	4.143		4.143		3.996	3.996
Overige onderdelen	-		-	3.331		3.331	3.331		3.331			
AVT / IPT	-		-	6-		6-	6-		6-		161	161
Bezuiniging	275-		275-	-		-	-		-			
Begrote saldo fin. Functie	-		-	-		-	-		-		340-	340-
Gemeentelijke bijdrage	24.132		24.132	25.992		25.992	25.992		25.992		23.632	23.632
Saldo financieringsfunctie	-		-	-		-	35		35		169	74
Totaal alg. dekkingsmiddelen	24.132	-	24.132	25.992	-	25.992	26.027	-	26.027	23.800	74	23.727
Onvoorzien												
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	95.170	95.170	-	46.572	46.438	134	57.602	59.331	1.729-	94.477	95.465	988-
Toevoeging/onttrekking aan reserves												
Service & Samenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	405	107	298
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Gezondheid	-	-	-	-	-	-	31	-	31	150	158	8-
Leefomgeving	-	-	-	-	134	134-	524	587	63-	869	647	221
Overige onderdelen	-	-	-	-	-	-	665	240	425			
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-		1	1-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Totaal bestemmingen	-	-	-	-	134	134-	1.220	827	393	1.424	914	510
Gerealiseerd resultaat	95.170	95.170	-	46.572	46.572	-	58.822	60.158	1.336-	95.901	96.379	478-
Resultaat subsidiebijdragen AVT/IPT 2014												1.734
Toevoeging negatief resultaat DD 2014												88-
Resultaat voorfinanciering AVT/IPT 2015									2.583			
Gerealiseerd resultaat na voorfinanciering AVT/IPT									1.247			1.168

Tabel 8 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

6.2 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening

Financieringsresultaat

In de begroting 2015 en verder is de taakstellende rentebaar niet meer opgenomen. De eventueel behaalde rentevoordelen worden als incidentele voordeel gepresenteerd.

Ontwikkelingen Agenda van Twente (AvT) / Innovatieplatform Twente (IPT)/ Innovatiesprong Twente (IST)

Algemeen

Voor de investeringsprogramma's Agenda van Twente (AvT), Innovatieplatform Twente (IPT) en Innovatiesprong (IST) zijn ook in 2015 weer bijdragen verstrekt. Deze staan in [tabel 8](#) weergegeven en worden hierbij kort toegelicht. Voor zover het de programma's AvT en IPT betreft vloeien de in 2015 verstrekte bijdragen voort uit in 2015 genomen bestuursbesluiten (beschikkingen). Deze uitgaven omvatten, zoals te doen gebruikelijk, deels nieuw beschikbaar gestelde bedragen en deels de afwikkeling van in eerdere jaren verstrekte voorschotten (de niet uit de balans blijvende verplichtingen). Het investeringsprogramma IST handelt voornamelijk over het volgens planning gefaseerd beschikbaar stellen van financiering aan de daaronder ressorterende (sub)programmaliijnen. Al deze bijdragen zijn zoals gebruikelijk gefinancierd uit de ook weer in 2015 van Twence BV voor dit doel ontvangen extra winstuitkering van € 8 mln. De bijdragen die dit beschikbare bedrag te boven gaan, veroorzaken een financieringstekort op het totale programma. Op basis van het door de regioaad hiervoor verstrekte mandaat aan het dagelijks bestuur, mag dit saldo aan voorgefinancierde middelen maximaal € 8 mln. omvatten. Onderstaand overzicht geeft aan dat deze norm in 2015 niet is overschreden.

Het handelt hier om een drietal investeringsprogramma's, die onder de verzamelnaam "Agenda van Twente" aan elkaar gerelateerd zijn. De financiering hiervan wordt volledig verkregen uit de extern voor dit doel verkregen extra winstuitkering van Twence BV. Omdat het uitkeringspatroon gemiddeld één jaar achterloopt op de verstrekking van bijdragen, ontstaat door de voorfinanciering een financieringsresultaat. Deze voorgefinancierde middelen zijn ook in 2015 weer uit bij Regio Twente beschikbare eigen middelen betaald, onder verrekening van daarvoor verschuldigde rentekosten. Dit financieringsresultaat heeft overigens geen invloed op het rekeningresultaat van Regio Twente, dat jaarlijks met de gemeenten wordt verrekend.

Toelichting op de bestedingen in 2015

Agenda van Twente (AvT)

Het investeringsprogramma Agenda van Twente met een omvang van in totaal € 30 mln., loopt vanaf 2008 en bestaat uit voor (veelal) door gemeenten gedane investeringen, een drietal culturele fondsen en een bijdrage in de kosten van bestuurlijke en administratieve ondersteuning.

In 2015 zijn uit dit fonds negen (vervolg) bijdragen verstrekt met een totaalbedrag van (afgerond) € 5.282.000,-, waarvan één bijdrage ad € 71.000,- uit het fonds Majeure Twentse Toeristische projecten. Tenslotte is in totaal voor € 447.000,- aan in vorige jaren verstrekte voorschotten afgewikkeld, voor € 425.000,- aan nieuwe nog af te rekenen posten toegevoegd en is € 38.000,- aan ondersteuningskosten geboekt. Met inachtneming van de in 2015 gedane bestedingen resteert in het fonds AvT in totaal nog een te besteden bedrag van € 3.945.000,-. Voor deze budgetten is reeds een bestemming ingepland. Op in eerdere jaren verstrekte (nog af te wikkelken) voorschotten staat nog een bedrag open van in totaal €1.162.000,-.

Innovatieplatform Twente (IPT)

Het investeringsprogramma IPT met een omvang van in totaal € 20 mln., loopt eveneens vanaf 2008 en bestaat hoofdzakelijk uit aan bedrijven verstrekte bijdragen voor innovatieve ontwikkelingen en een bijdrage in de kosten van bestuurlijke en administratieve ondersteuning.

In 2015 zijn uit dit fonds zeven (vervolg) bijdragen verstrekt met een totaalbedrag van (afgerond) € 366.000,-. Daarnaast is in totaal voor € 373.000,- aan in vorige jaren verstrekte voorschotten afgewikkeld, voor € 10.000,- aan nieuwe nog af te rekenen posten toegevoegd en is € 120.000,- aan ondersteuningskosten geboekt. Met inachtneming van de in 2015 gedane bestedingen resteert in dit fonds in totaal nog een te besteden bedrag van € 860.000,-. Voor deze budgetten is reeds een bestemming ingepland. Op in eerdere jaren verstrekte (nog af te wikkelken) voorschotten staat nog een bedrag open van in totaal € 605.000,-.

Innovatiesprong Twente (IST)

Het IST programma is in 2012 gevormd uit een her-allocatie van IPT middelen en heeft een omvang van € 30.248.000,-. Het programma bestaat uit een zestal programmalijnen, waarvan de financieringsbijdragen volgens een vooraf afgesproken planning beschikbaar worden gesteld.

In 2015 zijn uit dit fonds aan de programmalijnen in totaal voor € 6.389.000,- aan bijdragen verstrekt (zie de toelichting hierna). Met inachtneming van de in 2015 gedane bestedingen resteert in dit programma in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 12.181.000,-. Voor deze budgetten is reeds een bestemming ingepland.

Twents investeringsfonds (omvang € 15 mln.)

Uit dit fonds in 2015 volgens planning € 3 mln. aan de fondsbeheerder Oost NV Beschikbaar gesteld en uitbetaald. Een voorziene bijdrage aan het Top Light Fonds van € 250.000,- is in 2015 niet uitbetaald, deze bijdrage wordt doorgeschoven naar volgende jaren. Met inachtneming van deze in 2015 gedane bestedingen resteert in deze programmalijn in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 7.750.000. Voor deze budgetten is reeds een bestemming ingepland.

Intergemeentelijk innovatiefonds (omvang € 4,9 mln.)

Dit fonds voorziet in het beschikbaar stellen van bijdragen (vouchers) en geldleningen aan innovatieve ondernemers. In 2015 zijn vouchers verstrekt tot een bedrag van in totaal € 81.000,-. Daarnaast zijn in 2015 tien geldleningen verstrekt tot een bedrag van in totaal € 1.513.000,-. Aan bemiddelingskosten is € 205.000,- besteed en aan te ontvangen rente is € 142.000,- in rekening gebracht. Met inachtneming hiervan is voor dit programma nog ca. € 1.000.000,- beschikbaar. Voor deze budgetten is reeds een bestemming ingepland.

Human Capital Agenda Twente HCAT (omvang € 3,3 mln.)

Deze programmalijn omvat naast een budget voor algemene programmakosten (in totaal beschikbaar € 450.000,-), subfondsen voor de programma's Techniekpact Twente (TP) (in totaal beschikbaar € 1.125.000,-), Arbeidsmarktperspectief Twente (AT) (in totaal beschikbaar € 1.125.000,-) en Tech Wise (TW) (in totaal beschikbaar € 600.000,-).

Aan de genoemde subprogramma's in 2015 respectievelijk € 331.000,- (TP), € 311.000,- (AT) en € 180.000,- (TW) besteed. Met inachtneming van deze in 2015 gedane bestedingen resteert in de programmalijn HCAT in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 1.500.000,-. Hiervoor is reeds een bestemming ingepland.

Regio Branding / PR Twente (omvang € 3,3 mln.)

Voor deze programmalijn is in 2015 volgens planning voor € 624.000,- aan bijdragen verstrekt, waaronder een afrekening van een in 2014 verstrekt voorschot. Met inachtneming van deze in 2015 gedane bestedingen resteert in deze programmalijn in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 750.000,-. Hiervoor is reeds een bestemming ingepland.

Toerisme in Twente (omvang € 3,3 mln.)

In 2015 is de Stichting Twents bureau van Toerisme failliet vergaan. In verband hiermee is op de voor 2015 voorziene subsidiebijdrage maar € 46.000,- verstrekt. Met inachtneming van deze bijdrage resteert in deze programmalijn in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 600.000,-. Naar verwachting moeten er ten laste van dit budget nog kosten worden verrekend of afgeboekt. Voor het restant wordt binnen de doelstelling van deze programmalijn (Toerisme) naar een passende bestemming gezocht.

Bestuur en procesbegeleiding (omvang € 1,7 mln.)

Deze post voorziet in de financiering van verschillende vormen van bestuurlijke- en procesbegeleiding van het Programma IST noodzakelijke kosten.

In 2015 is hiervoor € 398.000,- aan kosten betaald, bestaande uit kosten voor ondersteuning door Kennispunt ad € 240.000,-, interne kosten van Regio Twente ad € 158.000,-. Met inachtneming van deze in 2015 gedane bestedingen resteert van dit budget in totaal nog een te besteden bedrag van ca. € 650.000,-. Hiervoor is reeds een bestemming ingepland.

Samenvatting en conclusie

Samengevat kan ten aanzien van de bestedingen uit het overall investeringsprogramma Agenda van Twente worden geconcludeerd dat daarvoor in 2015 in totaal € 13.015.000,- aan bijdragen is verstrekt en kosten zijn gemaakt. Hiervan komt € 5.767.000,- voor rekening van het programma Agenda van Twente, € 859.000,- voor rekening van het programma Innovatieplatform Twente en € 6.389.000,- voor rekening van de (sub)programmalijnen van de Innovatiesprong Twente. Voor de financiering

hiervan is in 2015 van Twence BV een bijdrage van € 8 mln. ontvangen evenals € 925.000,- aan terugontvangen vennootschapsbelasting over voorgaande jaren. Dit betekent dat in 2015 voor € 4.090.000,- is voorgefinancierd. Zoals aangegeven zijn deze financieringsmiddelen door Regio Twente verstrekt, tegen vergoeding van rente. De rentekosten zijn in deze kostenverantwoording over 2015 verdisconteerd. Voor rechtmatige voorfinanciering moet een marge van maximaal € 8 mln. worden aangehouden. Geconcludeerd wordt dat in 2015 aan deze norm is voldaan.

Samenvatting kosten AvT, IPT en IST 2015 (incl. verstrekte geldleningen)					
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Beschikt	Betaald	Vershil	Financiering 2)	Resultaat
Agenda van Twente (AvT)					
financieringsbijdragen	5.707	5.282	-425		
financieringsbijdragen oude jaren		447	447		
uitvoeringskosten AvT		38	38		
Totaal kosten AvT 2015	5.707	5.767	60	2.500	-3.267
Innovatie Platform Twente (IPT)					
financieringsbijdragen	376	366	-10		
financieringsbijdragen oude jaren		373	373		
uitvoeringskosten IPT		120	120		
Totaal kosten IPT 2015	376	859	483	1.070	211
Innovatie Sprong Twente (IST)					
Twents Investeringsfonds		3.000			
Intergemeentelijk Innovatiefonds 1)		144			
Human Capital programma Twente (HCAT)		822			
Regio Branding / PR		624			
Toerisme (TBT)		46			
Kennispark (projectondersteuning)		240			
Totaal kosten IST		4.876		5.355	479
Algemene dekkingsmiddelen				-6	
Totaal AvT, IPT, IST		11.502		8.919	-2.583
verstrekte Geldleningen II (IST) 1)		1.513			-1.513
Totaal bestedingen AvT, IPT, IST en leningen		13.015		8.925	-4.096
toelichtingen:					
1) het intergemeentelijk innovatiefonds bestaat deels uit verstrekte geldleningen.					
2) bestaat hoofdzakelijk uit een extra winstuitkering Twence BV ad € 8 mln. + restitutie VPB 2014 ad € 1,2 mln. – twee maal uitkering aan Neede ad € 270.					

Tabel 9 samenvatting kosten AvT/IPT/IST

Horizontaal Toezicht

Sinds enkele jaren beschikken wij over een convenant Horizontaal Toezicht met de Belastingdienst, zoals ook in de voorgaande jaarrekeningen is aangegeven. In eerste instantie was het de bedoeling dat hiervoor in samenwerking met de Belastingdienst een beleidskader zou worden ontworpen, maar in de praktijk blijkt Horizontaal Toezicht beter gebaat te zijn bij het leggen van periodieke contacten. Doordat vanuit de centrale salarisadministratie op Netwerkstadniveau ook het overleg met de afdeling Loonheffing van de Belastingdienst van groot belang wordt, is inmiddels ook dit onderdeel bij het HT overleg betrokken. Samen met de belastingdienst wordt hiermee periodiek gestructureerd overleg gevoerd over vraagstukken op het gebied van zowel de Loonheffing als de BTW. In spoedeisende gevallen wordt in het kader van dit HT overigens tussentijds contact met de Belastingdienst opgenomen. Deze methodiek werkt bij alle betrokken partijen naar volle tevredenheid.

BTW compensatie

Ook in het jaar 2015 is weer de zogenaamde transparantieregeling voor BTW van toepassing geweest. Op basis van hierover met de Twentse gemeenten gemaakte afspraken hebben wij onze daarvoor in aanmerking komende BTW naar de gemeenten doorgeschoven.

Recreatieve voorzieningen

Zoals te doen gebruikelijk, maakt het exploitatieresultaat van de afdeling Recreatieve Voorzieningen geen deel uit van het rekeningresultaat. Dit hield in het verleden verband met de afzonderlijk met de gemeenten gemaakte afspraken rond budgetfinanciering. Vanaf 2009 is de budgetfinanciering afgeschaft. De afspraak om het jaarlijkse resultaat te verrekenen met de reserve Vervanging en Vernieuwing is wel in stand gehouden. De afdeling Recreatieve Voorzieningen heeft in 2015 een voordelig exploitatieresultaat behaald van € 140.137. Dit saldo is toegevoegd aan de reserve recreatieparken/fietspaden en reserve routenetwerken. In 2013 heeft de Provincie Overijssel de jaarlijkse onderhoudsbijdrage afgekocht. Deze afkoopsom is gereserveerd. In verband met het vervallen van de jaarlijkse bijdrage moet Recreatieve Voorzieningen in totaal € 603.885 bezuinigen. In 2014 en 2015 is een bezuiniging van € 254.179 gerealiseerd. Het restant is onttrokken aan de hiervoor gereserveerde afkoopsom.

Samenvatting resultaat 2015

6.2.1 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering (X €1.000)			
Positieve ontwikkelingen		Negatieve ontwikkelingen	
Verzorgen financiële functie	16	Verzorgen personeels- en salarisadm. en P&O-advies	122
Verzorgen juridische advisering	55	Verzorgen gebouw gebonden services	16
Verzorgen Post en Archief	38	Verzorgen ICT en beheer en onderhoud websites	199
Verzorgen inkoop, logistieke en reproservices	13	Kwaliteitszorg	25
Verzorgen communicatie advies	13		
Bestuursondersteuning vanuit Bedrijfsvoering	517		
	652		362
Resultaat voor bestemming			290
Mutaties reserves			
Resultaat na Bestemming			290
Toelichting op de positieve ontwikkelingen		Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	

Verzorgen financiële functie 16
Op het product financiële administratie is een voordeel ontstaan door vrijval in de kapitaallasten als gevolg van afgeschreven investeringen (financiële pakketten)

Verzorgen juridische advisering 55
De gerealiseerde dienstverlening is (circa 400 uur) hoger dan begroot. Dit heeft geleid tot een positief resultaat op dit product.

Verzorgen Post en Archief 38
Op dit product is een voordeel ontstaan van € 38.000. Er zijn over geheel 2015 ruim 3.300 meer poststukken verwerkt dan begroot. Dit heeft ook geleid tot een hogere doorberekening aan de klant.

Verzorgen inkoop, logistieke en reproservices 13
In totaal is circa € 30.000 minder uitgegeven op dit product dan begroot. Dit leidde ook tot een lagere doorberekening naar de klanten.

Verzorgen personeels- en salarisadm. en P&O-advies 122
In totaal is op deze producten € 333.600 minder uitgegeven dan begroot. Dit is voor een groot deel veroorzaakt door lagere salarislasten als gevolg van vacatureruimte. Hierdoor is ook de doorberekening lager op deze producten door minder productieve uren. Per saldo is een nadeel ontstaan van € 122.000.

Verzorgen gebouw gebonden services 16
Vanwege hogere salarislasten is op dit product een nadeel ontstaan van € 16.000. De salariskosten van de facilitair medewerkers worden elk voor de helft doorbelast naar de producten Verzorgen inkoop, logistieke en reproservices en Verzorgen gebouw gebonden services.

Verzorgen ICT en beheer en onderhoud websites 199
In het laatste kwartaal van 2015 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle hardware en telefonie. De resultaten zijn verwerkt in het kostprijsmodel en een procesbeschrijving is opgesteld om er voor te zorgen dat de inventarisatie up-to-date blijft. Hogere uitgaven voor o.a. licenties en een herberekening met terugwerkende kracht naar de klanten heeft geleid tot een nadelig resultaat op dit product.

Kwaliteitszorg 25
De medewerkster kwaliteit heeft gedurende 2015 meer tijd besteed aan Bedrijfsvoering brede taken, die niet

Per saldo is een voordelig resultaat ontstaan van € 13.000.

kunnen worden doorberekend naar de klant. Dit levert een nadeel op dit product.

Verzorgen communicatie advies 13

De gerealiseerde dienstverlening is hoger dan begroot, hetgeen heeft geleid tot een voordelig resultaat op dit product.

**Bestuursondersteuning vanuit
Bedrijfsvoering 517**

Binnen Bestuursondersteuning was in de begroting de vacatureruimte gereserveerd. Deze ruimte is in de loop van 2015 grotendeels aangesproken. Daarnaast werden er in 2015 minder uren vanuit Bedrijfsvoering toegeschreven naar Bestuursondersteuning. Tevens is op deze kostenplaats de bijdrage van de Provincie voor desintegratie geboekt.

6.2.2 Domein Gezondheid

Gezondheid (X €1.000)	
Positieve ontwikkelingen	Negatieve ontwikkelingen
JGZ: dalend kind aantal	JGZ: Resultaat op salaris- en materiële kosten
Resultaat op bedrijfsvoering diensten	JGZ: Huisvestingsdossier
Projectopbrengsten 2015	Taakstelling 2015
JGZ: Vacatureruimte beleid	Externe ondersteuning
JGZ: Digitaal dossier	AGZ Infectieziekte bestrijding
Stafafdeling GGD	Informatiebeveiligingsplan
AGZ TBC	Cofinanciering AWJT
AGZ SOA	Publieke gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA)
AGZ Tarieftaken	
AGZ overig	
Algemeen beheer GGD	
1.414	666
Resultaat voor bestemming	748
Mutaties reserves	31
Resultaat na Bestemming	779

Toelichting op de positieve ontwikkelingen	€	Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	€
JGZ: dalend kind aantal	100	JGZ: Resultaat op salaris- en materiële kosten	294
Door een dalende populatie kinderen in Twente daalt ook de - aan het aantal kinderen genormeerde - formatie in de begroting. De daling wordt separaat inzichtelijk gemaakt in de begroting. Door de toename van het aantal asielzoekers in Twente is er wel nieuwe zorg voor in de plaats gekomen.		Op de in de begroting gestelde formatie wordt een overschrijding gerealiseerd. De verwachte overschrijding wordt veroorzaakt door medewerkers die door ziekte niet inzetbaar zijn, maar wel moeten worden vervangen om de dienstverlening richting te kunnen continueren. Ondanks de financiële hoge overschrijding betreft dit 4,5% het salarisbudget. Dit wordt enigszins gecompenseerd door een voordeel op het materiële budget binnen de JGZ.	
Resultaat op bedrijfsvoering diensten	265	JGZ: Huisvestingsdossier	107
Met ingang van 2015 worden de diensten van het domein Bedrijfsvoering van Regio Twente afgenomen op basis van een DVO. Het jaar 2015 is daarbij een jaar waarbij in gezamenlijkheid een modus wordt ontwikkeld om zicht te krijgen op de (financiële) prestaties. In 2015 is bijvoorbeeld laat inzicht ontstaan in de werkelijke ICT-consumptie door de GGD en de totale bedrijfsvoering en huisvesting kosten die konden worden doorberekend aan de projecten.		Hoewel de ombuigingen op het huisvestingsdossier worden behaald, zijn er binnen het dossier andere financiële knelpunten die op korte termijn niet oplosbaar zijn. Door de vele verhuizingen de afgelopen jaren en het hierdoor opnieuw inrichten van de locatie, wordt er overschreden op inrichtingskosten en signing. In de begroting is een opbrengst geraamd voor onderverhuur, deze opbrengst wordt structureel niet behaald. We blijven daarop investeren, maar in de huidige huisvestingsmarkt is het niet makkelijk om onderhuurders te vinden.	
Projectopbrengsten 2015	40	Taakstelling 2015	100
Hoewel de projecten binnen GGD in 2015 lijken op te drogen. Wordt er in 2015 nog wel een voordeel gerealiseerd. Aangezien de gevormde reserve voor projecten maximaal is gevuld. Valt het resultaat op projecten in 2015 vrij ten gunste van gemeenten.		De taakstelling heeft betrekking op de prijscompensatie die in de begroting 2015 door de regioraad op 0% is geraamd. In de begroting 2015 is de gestelde prijscompensatie geraamd en taakstellend opgenomen. Dit betekent een extra taakstelling van € 50.000,- in 2015. Het overige	

bedrag heeft betrekking op de OR-inzet vanuit de GGD. Deze is per 2015 geformaliseerd in de begroting.

JGZ: Vacatureruimte beleid

Binnen de JGZ is er op het gebied van beleid een vacature die in 2015 niet is ingevuld.

JGZ: Digitaal dossier

Het digitaal dossier is geïmplementeerd vanaf 2008 in de organisatie. De gestelde budgetten zijn met ingang van 2015 afgeroomd en hiermee is de begroting verlaagd. Er resteert nog een klein voordeel. Deze wordt met name gebruikt voor doorontwikkeling. Daarnaast is er intern gestart met een nieuwe aanbesteding voor het digitaal dossier.

Stafafdeling GGD

Bij de jaarrekening is een vrijval op diverse materiële posten gebleken, op o.a. materiële kosten documentatiecentrum/PIF, opleidingskosten, bureaubehoeften. Verder betreft het met name voordeel op personeelslasten: door personeelsverloop zijn enkele functies goedkoper ingevuld dan begroot, ontvangen UWV gelden a.g.v. zwangerschap zijn hoger dan de kosten die voor vervanging gemaakt worden en (niet geraamde) doorberekening van personele kosten aan projecten.

AGZ TBC

De aanschaf van een nieuwe röntgenapparaat vindt plaats in 2016 waardoor vrijval in kapitaallasten in 2015 ontstaat. Tevens is er beperkte hoeveelheid vacatureruimte het gehele jaar niet ingevuld en zijn er extra inkomsten gerealiseerd door detachering van personeel, inzet van personeel in projecten en hogere inkomsten uit verrichten met name veroorzaakt door de toename van het aantal asielzoekers.

AGZ SOA

De subsidiegelden zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Daarnaast is het geraamde voordeel op de laboratorium diagnostiekkosten als gevolg van enerzijds gunstige prijsafspraken met het laboratorium en anderzijds de gewijzigde regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) waardoor het percentage goedkopere onderzoeken stijgt, hoger uitgevallen. Ook is de

54 Externe ondersteuning

87

In 2015 wordt de GGD op het gebied van communicatiestrategie ondersteunt door een externe partij. Zij ontwikkelen samen met de GGD een toolkit waarbij de communicatie-uitingen van de GGD voor de aankomende jaren geborgd zijn. Daarnaast is er een onderzoek gaande naar de stavaza van de doelstellingen van de JGZ/GGD in relatie tot het sociale domein. Dit onderzoek (en evt. vervolg) moet handvatten genereren waar eventuele aanpassingen dan wel versnelling op het beleid van de GGD zal moeten plaatsvinden.

48 AGZ Infectieziekte bestrijding

3

Binnen het taakveld Infectieziektebestrijding is als gevolg van vrijval van kapitaallasten en niet geraamde inkomsten een voordeel van 12 gerealiseerd. Daarnaast is er extra inzet gepleegd door een arts i.v.m. langdurige uitval van een medewerker. Daarnaast zijn de kosten van vervanging voor zwangerschaps- en bevallingsverlof lager geweest dan geraamd.

81 Informatiebeveiligingsplan

30

Informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker en in de toekomst ook wettelijk verplicht. GGD Twente (en ook Regio Twente) willen dit doen door het implementeren van de NEN 7510:2011 norm. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld met bijbehorende kosten.

154 Cofinanciering AWJT

35

De cofinanciering voor de Academische Werkplaats Jeugd Twente is niet voorzien in de reguliere begroting van de GGD. Hiervoor worden dus extra kosten gemaakt, die leiden tot een nadeel.

444 Publieke gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA)

10

De GGD Twente wordt al geruime tijd geconfronteerd met de gevolgen van een grote toename van de landelijke instroom van het aantal asielzoekers. Om deze grote instroom op te kunnen vangen zijn er in 2015 drie nieuwe asielzoekerscentra geopend in Twente, in Borne, Ootmarsum en Hengelo. Door deze grote toestroom zijn de baten achtergebleven t.o.v. de lasten. De verwachting is dat in 2016 de grote

inhuur van personeel goedkoper uitgevallen dan was aangenomen.

toestroom aanhoudt en dat er in Twente wederom nieuwe asielzoekerscentra geopend worden.

AGZ Tarieftaken 78

De opbrengsten forensische geneeskunde vallen hoger uit dan geraamd. Daarnaast is een voordeel verwacht op de verleende dienstverlening ten behoeve van reizigersadvisering (uitgevoerd door de Travel Health Clinic) in verband met lagere kosten dan geraamd.

AGZ overig 73

Binnen GROF is er een positief saldo ontstaan, doordat er in 2015 (deels) een gezamenlijke piketregeling met het Centrum voor Seksueel Geweld is uitgevoerd. Verder is een in de loop van het jaar ontstane vacature bij OGGZ niet geheel ingevuld. Ook is er bij Milieu en Gezondheid een vrijval ontstaan op het materiële budget. Daarnaast is het gemeentelijk aandeel in de opbrengsten forensische geneeskunde hoger dan geraamd.

Algemeen beheer GGD 77

Doordat de organisatie steeds meer digitaal gaat werken, ontstaat er vrijval in het budget voor drukwerk en bureaubehoeften. Hier is ten tijde van de BERAP geen rekening mee gehouden. Wel zie je dat het drukwerk wordt ingeruild door steeds meer digitale documentatie en presentatiemethoden. In de praktijk zal er een verschuiving optreden van drukwerk naar het ICT budget en digitalisering.

6.2.3 Domein Leefomgeving

Leefomgeving (X € 1.000)			
Positieve ontwikkelingen	€	Negatieve ontwikkelingen	€
Recreatieve Voorzieningen	185	Recreatieve Voorzieningen	45
Netwerkstad Twente	199	Economie	126
Economie	30		
Mobiliteit	9		
	<u>423</u>		<u>171</u>
Resultaat voor bestemming			252
Mutaties reserves			339
Mutaties reserves Recreatieve voorzieningen			-
			140
			-
Mutaties reserves Netwerkstad			199
Resultaat na Bestemming			-87
Toelichting op de positieve ontwikkelingen	€	Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	€
Recreatieve Voorzieningen	185	Recreatieve Voorzieningen	45
Er zijn incidentele inkomsten i.v.m. de organisatie van evenementen en de doorberekening vanuit bedrijfsvoering is lager dan begroot. Het resterende positieve saldo wordt toegevoegd aan de reserve.		Er zijn extra kosten gemaakt voor o.a. inhuur van derden en advieskosten ter ondersteuning van het beheer van de parken.	
Netwerkstad Twente	199	Economie	126
Netwerkstad Twente komt positief uit. Het positieve saldo wordt gestort in de reserve voor Netwerkstad. Voor 2016 is een bezuiniging van € 95.000 vastgesteld. Het saldo is positiever dan verwacht, omdat voor de projecten van de Ontwikkelagenda nog niets uitgegeven is in 2015.		Er zijn extra kosten gemaakt voor o.a. inhuur van personeel en advieskosten ter ondersteuning van het team.	
Economie	30		
De doorberekening vanuit Bedrijfsvoering is lager dan begroot.			
Mobiliteit	9		
De gemeentelijke bijdrage voor Mobiliteit is in 2015 ingezet volgens het regiораadsbesluit van 11-11-2015. Er is nog een klein resterend saldo over.			

6.2.4 Overige onderdelen

Overige onderdelen (Bestuur en Directie, Coalition of the Willing en OZJT) (X €1.000)

Positieve ontwikkelingen	€	Negatieve ontwikkelingen	€
Vacature concern control	65	Concernkosten	265
Ondernemingsraad	17	Lobby	19
Catering	63		
Huisvesting	48		
Financieringsresultaat	35		
Algemene baten lasten	38		
Algemeen beheer concern	14		
Dienstverlening Provincie	21		
OZJT	248		
Kennispunt	248		
	<u>797</u>		<u>284</u>

Resultaat voor bestemming		513
Mutaties reserves		-248
Resultaat na Bestemming		265

Toelichting op de positieve ontwikkelingen	€	Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	€
Vacature concern control	65	Concernkosten	265
De organisatiekanteling binnen Bedrijfsvoering heeft geleid tot de functie van concerncontroller. Deze functie wordt voorlopig niet ingevuld, in afwachting van de ontwikkelingen rond het Twentebedrijf.		Mede door de vorming van het Twentebedrijf zijn met name ook door het domein Bedrijfsvoering meer kosten gemaakt voor de ondersteuning van het concern. Hierdoor ontstaat vrijval binnen de overige domeinen van Regio Twente. Daarnaast is binnen concernkosten de verbouwing van de 5e verdieping van het Twentehuis verantwoord.	
Ondernemingsraad	17	Lobby	19
Voordeel op het onderzoeks- en overige materiële budgetten van de OR in 2015.		De nieuwe lobbyist in Den Haag is aanmerkelijk duurder dan de eerdere lobbyist. Hierdoor ontstaat een tekort op het budget.	
Catering	63		
Er is sprake van een onderschrijding op het budget catering.			
Huisvesting	48		
In 2015 zijn de servicekosten voor het Twentehuis over 2014 afgerekend. Dit leidt tot een incidenteel voordeel in 2015.			
Financieringsresultaat	35		
In de begroting 2015 zijn de rentebaten uit de begroting gehaald. Door vertrek van de Mobiliteitstaak naar de provincie en het verplicht schatkistbankieren, waren de geraamde rentebaten niet realistisch. Voordeel op het financieringsresultaat ontstaat door de toegerekende rente aan de activa en reserves en de relatief lage rentelasten.			
Algemene baten lasten	38		

In 2015 is extra bezuinigd door de doorgevoerde bezuinigingsmaatregelen. Het extra bedrag aan bezuinigingen valt in 2015 vrij ten gunste van gemeenten.

Algemeen beheer concern 14

In 2015 is er een incidenteel voordeel op het concern ARBO en verzekeringsbudget

Dienstverlening Provincie 21

Voor de dienstverlening aan de provincie is een contract afgesloten. Het betreft hier met name de facilitaire voorzieningen om te kunnen werken in het Twentehuis. De inkomst zoals afgesproken in het contract valt in 2015 hoger uit dan de werkelijk toegerekende kosten.

OZJT 248

Per 1 januari 2015 zijn de taken voor Zorg en Jeugdhulp ondergebracht bij Regio Twente. Het overschot wordt veroorzaakt doordat de definitieve invulling van een aantal vacatures pas in de loop van 2015 is gerealiseerd. Daarnaast is de begroting nog gebaseerd op diverse aannames, zoals normbedragen per FTE. Op basis van de cijfers 2015 kan voor de begroting 2016 dichter worden aangesloten bij de werkelijkheid.

Kennispunt 248

De verwachting is dat Kennispunt een positief saldo heeft door een onderuitputting op de overhead en extra inkomsten. Het saldo wordt gestort in de reserve voor Kennispunt Twente.

6.2.5 Agenda van Twente/Innovatie Platform Twente

Agenda van Twente / Innovatie Platform Twente / Innovatiesprong Twente (X €1.000)

Positieve ontwikkelingen		Negatieve ontwikkelingen	
extra winstuitkering Twence 2015	6.800	investeringsbijdragen programma AvT	5.767
restitutie VPB 2014 en 2015	2.400	investeringsbijdragen programma IPT	859
afdracht winstuitkering Neede 2014 en 2015	-275	investeringsbijdragen programma IST	4876
	8.925		11.502
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten			-2.577
Mutaties reserves			0
Gerealiseerd resultaat na mutaties reserves			-2.577
Voorfinanciering projecten Agenda Twente / Innovatie Platform Twente / Innovatiesprong Twente			-2.577
Gerealiseerd resultaat			-2.577
Algemene dekkingsmiddelen			-6
Verstreckte geldleningen Intergemeentelijk Innovatiefonds Twente			-1.513
Gerealiseerd resultaat inclusief verstreckte geldleningen			-4.096

Toelichting op de positieve ontwikkelingen	€	Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	€
		Dit negatief voorfinancieringsresultaat is voorgeschoten uit bij Regio Twente beschikbare liquide middelen. Het in totaal voorgeschoten bedrag blijft binnen het daarvoor door de regioraad aan het DB afgegeven machtiging van maximaal € 8 mln.	
		Daarnaast is in 2015 € 1.513 aan geldleningen verstrekt deze zijn op de balans verantwoord.	1.513

Voor uitgebreide toelichting op het resultaat van AvT/IPT verwijzen wij u naar [pagina 52](#).

6.3 Analyses rekeningresultaat 2015

Hierna volgen overzichten en toelichtingen van de voornaamste afwijkingen van kosten en baten ten opzichte van de begroting per programma aan de hand van een aantal gedefinieerde categorieën.

Domein Gezondheid

Bedragen x € 1.000	Saldo begroting 2015 Na wijziging		Rekening 2015		Verschil		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
0. Niet in te delen lasten	1	99	-	29	1	70	69-
1. Salarissen en sociale lasten	614	-	1.523	-	909-	-	909-
2. Rente en afschrijvingen	46	-	6	-	40	-	40
3. Goederen en diensten	3.331	6.323	2.291	6.500	1.040	177-	1.217
4. Overdrachten	360	-	-	-	360	-	360
5. Financiële transacties	-	-	-	-	-	-	-
6. Verrekeningen	20.037	-	20.155	228	118-	228-	110
Subtotaal	24.388	6.422	23.975	6.757	413	335-	748
Toevoegingen/Onttrekkingen reserves				31	-	31-	31
Saldo Gezondheid							779

Toelichting

1. Salarissen en sociale lasten

De hogere lasten wordt veroorzaakt door projectmedewerkers die (tijdelijk) in dienst zijn. In de begroting van de projecten worden deze geboekt onder uitzendbureaus, categorie 3. In werkelijkheid zijn een aantal medewerkers in dienst, waardoor er overschrijding ontstaat in categorie 1 en een onderschrijding in categorie 3.

3. Goederen en diensten

De lagere lasten wordt veroorzaakt door projectmedewerkers die (tijdelijk) in dienst zijn. In de begroting van de projecten worden deze geboekt onder uitzendbureaus, categorie 3. In werkelijkheid zijn een aantal medewerkers in dienst, waardoor er overschrijding ontstaat in categorie 6 en een onderschrijding in categorie 3. Daarnaast is de inkomst op het taakveld SOA veel hoger dan begroot.

4. Overdrachten

In twee projecten is rekening gehouden met overdrachten, categorie 4. In de exploitatie 2015 zijn deze kosten verantwoord onder categorie 3.

Bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000	Saldo begroting 2015 Na wijziging		Rekening 2015		Verschil		Saldo
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
0. Niet in te delen lasten		8		-	-	8-	8
1. Salarissen en sociale lasten				0	-	0	0-
2. Rente en afschrijvingen					-	-	-
3. Goederen en diensten		818	1.302	1.106	1.302	288	1.013
4. Overdrachten	9		518		509	-	509
5. Financiële transacties					-	-	-
6. Verrekeningen	5.893	5.633	3.769	4.750	2.124-	883-	1.241-
Subtotaal	5.902	6.459	5.589	5.856	313-	603-	290
Toevoegingen/ Onttrekkingen reserves							
CAO ontwikkeling							
Saldo Bedrijfsvoering							290

Toelichting**3. Goederen en diensten**

Verschil heeft voornamelijk te maken met het feit dat in de begroting de inkomsten vanuit het Kostprijsmodel van de VRT onder verrekeningen was geraamd.

4. Overdrachten

Dit betreft met name bijdragen in projecten die niet zijn begroot. Deze projecten hebben met name betrekking op 'Coalition of the Willing' taken, zoals Twentse School, SSNT en OZJT.

6. Verrekeningen

Verschil zit met name in een andere verantwoording in begroting en jaarrekening. Dit vloeit voort uit de interne doorberekeningen vanuit het Kostprijsmodel.

Domein Leefomgeving

Bedragen x € 1.000	Saldo begroting 2015 Na wijziging		Rekening 2015		Verschil		Saldo
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
0. Niet in te delen lasten	-	-	-	-	-	-	-
1. Salarissen en sociale lasten	-	2.726	-	2.380	-	346-	346
2. Rente en afschrijvingen	39	-	142	-	103	-	103
3. Goederen en diensten	597	2.499	1.773	4.946	1.176	2.447	1.271-
4. Overdrachten	11.653	9.687	11.798	12.206	145	2.519	2.374-
5. Financiële transacties	-	-	-	-	-	-	-
6. Verrekeningen	641	2.021	625	1.550	16-	471-	455
Subtotaal	12.930	16.933	14.338	21.083	1.408	4.149	2.741-
Toevoegingen/ Onttrekkingen reserves	-	134	524	587	1.047	453	71
Voorfin. tekort AVT-IPT							2.583
Saldo Leefomgeving							87-

1. Salarissen en sociale lasten

De lagere lasten op salarissen worden grotendeels gecompenseerd door hogere lasten op inhuur van personeel.

2. Rente en afschrijvingen

De werkelijke baten zijn een rente-inkomst ontvangen van Twence beheer BV. Deze bate wordt gebruikt ter financiering van projecten Agenda van Twente, Innovatieplatform Twente en Innovatiespong Twente.

3. Goederen en diensten

Het verschil bestaat vooral uit project gerelateerde lasten en baten voor Recreatieve voorzieningen en Economie. De hogere lasten worden gedekt uit extra baten.

4. Overdrachten

Bij de lasten bestaan de overdrachten hoofdzakelijk uit bijdragen die uitgekeerd worden in het kader van AVT, IPT en IST. De verschillen t.o.v. de begroting worden voornamelijk veroorzaakt, doordat in 2015 veel projecten van een financiële bijdrage werden voorzien.

6. Verrekeningen

Ten opzichte van de begroting is in 2015 minder doorberekend vanuit bedrijfsvoering.

Overige onderdelen

(x € 1000)	Saldo begroting 2015 Na wijziging		Rekening 2015		Verschil		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
0. Niet in te delen lasten		-			-	-	-
1. Salarissen en sociale lasten	2.749	-	2.018	-	731	-	731
2. Rente en afschrijvingen	2.531	2.000	922	20-	1.609	2.020	411-
3. Goederen en diensten	3.486	2.282	4.059	6.390	573-	4.108-	3.534
4. Overdrachten	218	-	4.099	-	3.881-	-	3.881-
5. Financiële transacties	-	-	-	-	-	-	-
6. Verrekeningen	882	2.253	1.233	3.143	351-	891-	540
Subtotaal	9.866	6.535	12.331	9.513	2.465-	2.978-	513
Toevoegingen/ Onttrekkingen reserves			248		248-	-	248-
Saldo Overige onderdelen							265

Toelichting**1. Salarissen en sociale lasten**

Formatieplaatsen binnen OZJT zijn ingevuld door middel van detacheringen verantwoord in categorie 3.

2. Rente en afschrijving

Hier staat nog impliciet de rente-ontvangsten en rentebaten aan het RMF. Deze moeten zowel aan de baten, als aan de lastenkant worden verlaagd in de toekomstige begrotingen.

3. Goederen en diensten

In de overdrachten is de bijdrage voor Veilig Thuis Twente voorzien. Deze kosten en baten zijn niet expliciet opgenomen in de begroting. Het betreft hier het één op één doorsluizen van geld van gemeenten naar de partijen die de taken uitvoeren.

4. Goederen en diensten

In de overdrachten is de bijdrage voor Veilig Thuis Twente voorzien. Deze kosten en baten zijn niet expliciet opgenomen in de begroting. Het betreft hier het één op één doorsluizen van geld van gemeenten naar de partijen die de taken uitvoeren.

6.4 Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten

Incidentele baten Bedragen x € 1.000,-	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
<u>Domein Gezondheid</u>			
LOES projecten	508	225	-
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)	273	-	-
<u>Domein Leefomgeving</u>			
Projecten Recreatieve Voorzieningen	1.371		-
2x Festival op het Rutbeek	78	-	-
Projecten 1000 jongerenplan	435	-	-
<u>Bedrijfsvoering</u>			
Bijdrage provincie voor desintegratie kosten	200	-	-
<u>Overige onderdelen</u>			
Veilig Thuis Twente	3.094	-	-
Totaal incidentele baten	5.959	225	-

Toelichting

Domein Gezondheid

LOES projecten: Voor diverse gemeenten worden LOES-projecten gedraaid. Deze projecten zijn niet in alle gevallen begroot. Tegenover de gemaakte lasten staat een gelijk bedrag en baten.

Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA): In 2015 is er sprake geweest van een grote toename van de landelijke instroom van het aantal asielzoekers in Twente. Ten opzichte van 2014 zijn er 3 nieuwe asielzoekerscentra geopend. De baten worden bekostigd via GGD-GHOR door het COA. De baten zijn meerjarig incidenteel.

Domein Leefomgeving

Projecten Recreatieve Voorzieningen: De baten vanuit de diverse projecten zijn (meerjarig) incidenteel. Niet in alle gevallen zijn deze projecten opgenomen in de begroting 2014

2X Festival Rutbeek: De baten van de festivals zijn voor een aantal jaren, maar nog niet structureel waardoor ze niet in de begroting zijn opgenomen.

Projecten 1000 jongerenplan: De baten vanuit de diverse projecten zijn (meerjarig) incidenteel. Niet in alle gevallen zijn deze projecten opgenomen in de begroting 2015

Bedrijfsvoering

Bijdrage Provincie voor desintegratiekosten: De bijdrage van de provincie Overijssel voor het wegvallen van de Wgr+ status is tweejarig incidenteel en niet opgenomen in de begroting 2015 van de Regio Twente.

Overige onderdelen

Veilig Thuis Twente: De baten vanuit Veilig Thuis Twente zijn meerjarig incidenteel, maar niet opgenomen in de begroting 2015 van Regio Twente. Tegenover de baten staan een gelijk bedrag aan lasten.

Incidentele lasten

Incidentele lasten Bedragen x € 1.000,-	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
<u>Domein Gezondheid</u>			
LOES projecten	508	225	-
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)	284	-	-
<u>Domein Leefomgeving</u>			
Projecten Recreatieve Voorzieningen	1.371	-	-
Projecten 1000 jongerenplan	435	-	-
<u>Bedrijfsvoering</u>			
Inkoop- en aanbesteding	50	-	-
<u>Overige onderdelen</u>			
Veilig Thuis Twente	3.094	-	-
Totaal incidentele lasten	5.742	225	-

Toelichting**Domein Gezondheid**

LOES projecten: Er is extra personeel ingezet om de gemeenten te bedienen in de verschillende LOES-projecten.

Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA): Door de grootste instroom van het aantal asielzoekers in Twente sinds jaren is er expertise op het gebied van PGA kwijt geraakt, waardoor er meer personeel is ingezet dan bekostigd vanuit het COA. De lasten zijn meerjarig incidenteel.

Domein Leefomgeving

Projecten Recreatieve Voorzieningen en Projecten 1000 jongeren plan: De lasten vanuit de diverse projecten zijn (meerjarig) incidenteel. Niet in alle gevallen zijn deze projecten opgenomen in de begroting 2015

Bedrijfsvoering

Inkoop- en aanbesteding: De lasten voor inkoop- en aanbesteding hebben betrekking op het aanstellen van een adviseur inkoop en aanbesteding. Deze lasten zijn niet opgenomen in de begroting van Regio Twente.

Overige Onderdelen:

Veilig Thuis Twente: De lasten vanuit Veilig Thuis Twente zijn meerjarig incidenteel, maar niet opgenomen in de begroting 2015 van Regio Twente. Tegenover de lasten staan een gelijk bedrag aan baten.

6.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid

U treft in [tabel 9](#) de normering van de begrotingsrechtmatigheid conform het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2011 e.v. van Regio Twente.

Legenda:

Rechtmatig is een kostenoverschrijding op programmaniveau die:

- a) geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde inkomsten;
- b) past binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig kon worden gesignaleerd;
- c) bij het opmaken van de jaarrekening bekend is geworden nadat de overhead is toegerekend, mits op de kostenplaatsen geen overschrijdingen voorkomen en past binnen het geformuleerde beleid;
- d) het gevolg is van een hoger investeringsbedrag in een voorgaand jaar.

Onrechtmatig is een kostenoverschrijding op programmaniveau die:

- a) past binnen het bestaande beleid maar die ten onrechte niet tijdig is gesignaleerd;
- b) niet past binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend;
- c) gevolg is van een activiteit die achteraf als onrechtmatig moet worden beschouwd;
- d) leidt tot kosten binnen de begroting, waarvoor minder prestaties zijn geleverd.

Kostenoverschrijdingen die op grond van het voorgaande als onrechtmatig moeten worden gekwalificeerd, worden hierna op programmaniveau geanalyseerd. Deze worden, voorzien van een toelichting aan het algemeen bestuur verantwoord.

Analyse begrotingsrechtmatigheid Omschrijving <small>bedragen x €1000</small>	Begroting na wijziging			Realisatie			Begrotingsafwijking			Waarvan rechtmatige lasten	Waarvan onrechtmatige lasten	Op grond van categorie
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo			
Bedrijfsvoering	5.902	6.459	557-	5.545	5.812	267-	357-	647-	290	647-		A
Domein Gezondheid	6.422	24.388	17.966-	6.440	23.658	17.218-	17	731-	748	731-		A
Domein Leefomgeving	5.901	9.910	4.009-	4.465	8.633	4.167-	1.436-	1.278-	158-	1.278-		A
AVT/IPT	258	253	6	9.162	11.739	2.577-	8.903	11.486	2.583-	11.486		A
Overige onderdelen	2.096	5.427	3.331-	5.963	9.489	3.526-	3.867	4.062	195-	4.062		A
Subtotaal Domeinen	20.580	46.438	25.858-	31.574	59.331	27.757-	10.995	12.893	1.898-	12.893	-	
Algemene dekkingsmiddelen												
Algemene bijdragen van gemeenten	25.992	-	25.992	25.992	-	25.992						
Saldo financieringsfunctie	-	-	-	35	-	35						
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	25.992	-	25.992	26.027	-	26.027						
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-						
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	46.572	46.438	134	57.602	59.331	1.729-						
Toevoeging / onttrekking aan reserves:												
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-						
Domein Gezondheid	-	-	-	31	-	31						
Domein Leefomgeving	-	134	134-	524	587	63-						
Overige onderdelen	-	-	-	665	240	425						
Subtotaal mutaties reserves	-	134	134-	1.220	827	393						
Gerealiseerd resultaat	46.572	46.572	0	58.822	60.158	1.336-						

Tabel 10 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Toelichting analyse begrotingsrechtmatigheid*Algemeen*

Overeenkomstig de bepalingen in het BBV worden alleen de voornaamste begrotingsoverschrijdingen op de lasten nader toegelicht. Uit de analyse blijkt dat in het algemeen hogere lasten in grote mate worden gecompenseerd door hogere inkomsten, c.q. lagere uitgaven op andere posten.

AVT/IPT € 11.486.000

De overbesteding is toe te schrijven aan de uitgaven voor de uitvoeringsorganisaties en de financieringsbijdragen in het kader van Agenda van Twente, Innovatieplatform Twente en Innovatiesprong. Deze lasten worden gedekt door dividenduitkeringen van Twence BV en een positief en/of negatief saldo wordt verwerkt in het eigen vermogen van Regio Twente. Conclusie: er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Overige onderdelen (Bestuur en Directie, Coalition of the Willing en OZJT) € 4.062.000

In de jaarcijfers 2015 zijn de kosten van Veilig Thuis Twente opgenomen. Regio Twente betaalt de organisaties die Veilig Thuis Twente uitvoeren, subsidies die van gemeenten worden ontvangen. Ontvangen gelden worden één op één doorgesluisd. Daarnaast zijn er kosten (met name uren vanuit het domein Bedrijfsvoering) gemaakt voor de nieuwe Regio Twente en het Twentebedrijf die niet waren voorzien in de begroting. De hogere lasten worden in grote mate gecompenseerd door hogere inkomsten. Conclusie: er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

6.6 Balans per 31-12-2015

Voor resultaatbestemming en na verwerking van mutaties in de reserves (bedragen in €).

Activa	Ultimo 2015	Ultimo 2014	Passiva	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	5.331.728	7.067.187
Materiële vaste activa	3.345.345	3.282.935	Voorzieningen	-	-
Financiële vaste activa	2.707.711	1.244.190	Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	2.130.989	2.243.736
Totaal vaste activa	6.053.056	4.527.126	Totaal vaste passiva	7.462.716	9.310.923
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	4.338.956	5.190.761	Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.779.277	10.902.373
Liquide middelen	6.760.428	92.399.351			
Overlopende activa	2.214.444	3.232.377	Overlopende passiva	6.124.891	85.136.318
Totaal vlottende activa	13.313.828	100.822.489	Totaal vlottende passiva	11.904.168	96.038.692
Totaal Activa	19.366.885	105.349.615	Totaal Passiva	19.366.885	105.349.615

6.7 Grondslagen voor resultaat en waardebeoordeling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld door Twence b.v., het jaar waarin het besluit door de aandeelhoudersvergadering (AVA) is genomen.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt gedefinieerd als zijnde inkoopprijs en de bijkomende kosten en de vervaardigingsprijs wordt gedefinieerd als zijnde de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economische nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen conform de [nota rente en afschrijving](#) bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	30-40
Bedrijfsgebouwen	35-40
Vervoermiddelen	5-10
Machines, apparaten en installaties	3-15
Overige materiële vaste activa	div.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V. 's en B.V. 's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt zelfs ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activaVorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering worden gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passivaBestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd door het instellen van een format, deze wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. In dit vast te stellen format wordt aangegeven wat de bestemming is, hoe deze wordt gevormd/gevoed, het wel of niet toevoegen van rente, de looptijd van de reserve en de maximale hoogte van de reserve. Indien het format is vastgesteld kunnen toevoegingen en onttrekkingen plaatsvinden binnen de gestelde normen zonder aanvullen besluit van het algemeen bestuur.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typisch looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door ons gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

6.8 Toelichting op de balans per 31-12-2015

Bedragen in €.

Activa

A. Vaste activa:

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Overige investeringen met een economisch nut	3.345.345	3.282.935
Totaal materiële vaste activa	3.345.345	3.282.935

Het onderstaande overzicht weergeeft de onderverdeling van de overige investeringen met een economisch nut en het verloop van de boekwaarde:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2015	Afschrijving	Des- investering	Investering	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden- en terreinen	-	-	-	-	-
Woonruimten	49.005	7.594	-	-	56.599
Bedrijfsgebouwen	1.181.062	112.287	-	22.399	1.270.949
Grond-, weg- en waterbouwk. Werken	34.803	3.008	-	-	37.811
Vervoermiddelen	204.937	82.763	-	130.509	157.191
Machines, apparaten en installaties	879.467	395.324	1.664	403.443	873.013
Overige materiële vaste activa	996.071	130.603	61.154	300.455	887.373
Totaal Invest. econ. nut	3.345.345	731.578	62.817	856.805	3.282.935

De belangrijkste gedane investeringen in het boekjaar staan in het onderstaande overzicht vermeld:

Materiële vaste activa	Besteding 2015
Invest. met een econ. nut in het afgelopen boekjaar	
ICT reguliere vervanging hardware 2015	320.734
Verbouwing vergadercentrum Twentehuis	149.538
Recreatieve Voorzieningen aanschaf Tractor Fietspaden	75.500
Recreatieve Voorzieningen Slagboom en Parkeersysteem Het Lageveld	65.276
Recreatieve Voorzieningen aanschaf Tractor Hulsbeek	51.810
JGZ inrichting locaties	45.450
Totaal	708.308

Financiële vaste activa:

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Kapitaal- verstrekkingen	Boekwaarde 31-12-2015	Afwaardering	Aflossing	Des- investering	Investering	Boekwaarde 31-12-2014
Deelneming in Twence BV	88.446	-	-	-	-	88.446

Leningen	Boekwaarde 31-12-2015	Afwaardering	Aflossing	Des- investering	Investering	Boekwaarde 31-12-2014
Hypothecaire leningen personeel	90.953	-	14.791	-	-	105.745
Lening u/g IST innovatiefonds	2.528.313	-	50.000	-	1.528.313	1.050.000
Totaal financiële vaste activa	2.707.711	-	64.791	-	1.528.313	1.244.190

Per 31 december 2015 wordt niet overwogen om vaste activa af te stoten.

B. Vlottende activa**Uitzettingen korter dan één jaar:**

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	2.214.140	1.851.587
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen		
Overige rekening-courant tegoeden	36.796	49.419
Overige vorderingen		
Debiteuren	912.994	517.564
Voorschotten projecten	-	-
Overige vorderingen	1.175.026	2.772.192
Totaal uitzettingen korter dan één jaar	4.338.956	5.190.761

Liquide middelen:

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Kasgelden	4.625	8.278
Rekening-courant tegoeden banken	182.803	17.491.073
Spaar te goeden	6.573.000	74.900.000
Totaal liquide middelen	6.760.428	92.399.351

Overlopende activa:

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen	1.082.551	2.168.020
Nog te ontvangen bedragen	1.131.893	1.064.357
Totaal overlopende activa	2.214.444	3.232.377

De post vooruitbetaalde bedragen kan als volgt gespecificeerd worden:

Vooruitbetaalde bedragen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen Agenda van Twente		
Vooruitbetaalde bedragen Algemeen	-	-
Vooruitbetaalde BDU Algemeen	-	-
Vooruitbetaalde BDU personeelslasten Algemeen	-	394.361
Vooruitbetaalde BDU Onderzoek Reg. Mobiliteit	-	-
Vooruitbetaalde BDU Regionaal Mobiliteits Plan	-	149
Vooruitbetaalde BDU MIRT Gebiedsagenda	-	61.326
Vooruitbetaalde BDU Doelgroepenvervoer	-	67.967
Vooruitbetaalde BDU N18	-	-
Vooruitbetaalde BDU mobiliteitsmanagement	-	449.232
Vooruitbetaalde BDU Goedkoop OV	-	144.289
Vooruitbetaalde BDU TRUS Hybride bus	-	1.911
Vooruitbetaalde BDU Invoering OV chipkaart	-	142.064
Vooruitbetaalde BDU Spoorvervoer algemeen	-	299.605
Vooruitbetaalde BDU Sabimos	-	87.992
Vooruitbetaalde BDU ROCOV	-	9.341
Vooruitbetaalde BDU Concessie Syntus Twents	-	-

Vooruitbetaalde RV - LV natuurbeheer	-	3.848
Vooruitbetaalde RV - Arboretum natuurbeheer	-	33.143
Vooruitbetaalde GGD	213.162	118.324
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Almelo	15.063	20.017
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Borne	1.260	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Dinkelland	19.513	2.094
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Enschede	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Haaksbergen	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Hellendoorn	29.175	28.621
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Hengelo	47.647	85.598
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Hof van Twente	-	22.754
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Losser	92.684	58.214
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Oldenzaal	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Rijssen-Holten	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Tubbergen	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Twenterand	-	-
Vooruitbetaalde maatwerkgelden Wierden	-	10.541
Vooruitbetaalde projectgelden Almelo	-	-
Vooruitbetaalde projectgelden Borne	-	-
Vooruitbetaalde projectgelden Losser	-	-
Vooruitbetaalde projectgelden Hengelo	-	1.048
Vooruitbetaalde projectgelden Oldenzaal	-	-
Vooruitbetaalde projectgelden Rijssen-Holten	-	-
Vooruitbetaalde projectgelden Wierden	-	-
Overige vooruitbetaalde bedragen	664.047	125.581
Totaal overlopende activa	1.082.551	2.168.020

De post nog te ontvangen bedragen kan als volgt gespecificeerd worden:

Nog te ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2015	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2014
Te ontvangen bedragen Regio	-	1.165.988	2.230.345	1.064.357
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	106.054	109.498	3.444	-
Nog te ontvangen bijdragen overige overheid	969.593	2.252.118	1.282.525	-
Nog te ontvangen overige bijdragen	56.246	111.073	54.827	-
Totaal nog te ontvangen bedragen	1.131.893	3.638.677	3.571.141	1.064.357

Passiva**A. Vaste passiva****Eigen vermogen:**

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Totaal algemene reserves	361.596	1.953.474
Totaal reserves domein Bedrijfsvoering	665.142	655.659
Totaal reserves domein Leefomgeving	3.371.310	3.537.478
Totaal reserves domein Gezondheid	1.266.667	841.380
Totaal reserves Coalition of the willing	1.003.092	556.959
Totaal reserves	6.667.806	7.544.950
Nog te bestemmen resultaat*	1.336.079-	477.764-
Totaal eigen vermogen	5.331.728	7.067.187

*Nog te bestemmen resultaat: Betreft het rekening saldo dat ter nadere bestemming in de balans is opgenomen

Het verloop in de reserves in 2015 wordt in overzicht op de volgende pagina's per reserve weergegeven:

Onder "Bestemming resultaat vorig boekjaar" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

- Op pagina [56 en 57](#) is een inhoudelijke en financiële toelichting gegeven op de voorfinanciering AVT-IPT.
- Voor de aard en de reden van iedere reserve wordt verwezen naar pagina 83.
- De verrekening van kosten voor salarisadministratie vond plaats op basis van de initiële afspraken die in het bestuursvoorstel zijn vastgelegd.

Art. BBV	Rek.nummer	Omschrijving	Saldo per 31-12-2015	Bestemmingsresultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2014
Art. 43.1a	340.000	Algemene reserve	184.188		53.765	-	130.424
Art. 43.1a	340.418	Bestemmingsreserve aandelen Twence BV	88.446		-	-	88.446
Art. 43.1a	340.601	Resultaat AVT/IPT	88.961	1.733.670	-	-	1.822.632
Art. 43.1a	340.602	Resultaat Digitaal Dossier	0-	88.027-	-	-	88.027-
		Totaal Algemene Reserves	361.595	1.645.644	53.765	-	1.953.475
Art. 43.1b	340.404	Egalisatiereserve ICT	449.276		725-	-	450.000
Art. 43.1b	340.404	Egalisatiereserve Bedrijfsvoering	183.540		10.264	-	173.275
Art. 43.1b	340.406	Reserve kwaliteitszorg bedrijfsvoering	-		-	6	6
Art. 43.1b	340.407	Reserve innovatieve bedrijfsvoering	32.326		52-	-	32.378
		Totaal reserves domein Bedrijfsvoering	665.142	-	9.488	6	655.659
Art. 43.1b	340.080	Egalisatiereserve Leefomgeving	37.920		92-	18.899	56.911
Art. 43.1b	340.260	Egalisatiereserve parkeergelden	8.951		6.340	-	2.611
Art. 43.1b	340.450	Reserve groot onderhoud Hulsbeek	184.761		48.790	55.936	191.907
Art. 43.1b	340.451	Reserve groot onderhoud Rutbeek	127.144		44.558	30.328	112.914
Art. 43.1b	340.452	Reserve groot onderhoud Lageveld	37.171		15.190	8.062	30.043
Art. 43.1b	340.453	Reserve groot onderhoud Arboretum	34.151		7.433	8.966	35.684
Art. 43.1b	340.454	Reserve groot onderhoud Fietspaden	67.823		17.256	29.312	79.878
Art. 43.1b	340.455	Reserve Routenetwerken	93.252		60.576	-	32.675
Art. 43.1b	340.460	Reserve vervanging en vernieuwing	757.308		424.415	18.587	351.479
Art. 43.1b	340.461	Reserve automatisering parkeergelden	-		-	173.794	173.794
Art. 43.1b	340.462	Reserve werkplaats HB	-		-	81.000	81.000
Art. 43.1b	340.465	Reserve gebouwen en terreinen Hulsbeek	92.472		149-	-	92.621
Art. 43.1b	340.463	Reserve ontwikkeling recreatieparken	-		-	90.679	90.679
Art. 43.1b	340.464	Reserve stimulering Recreatie & Toerisme	216.415		31.948	-	184.467
Art. 43.1b	340.467	Provinciale reserve recreatieve voorzieningen	1.376.204		2.783-	349.706	1.728.693
Art. 43.1b	340.468	Reserve Monitoring Recreatie & Toerisme	244.407		45.768	-	198.639
Art. 43.1b	340.480	Reserve herplaatsing personeel	32.913		53-	-	32.966
Art. 43.1b	340.482	Reserve Milieu projecten	60.418		97-	-	60.516
		Totaal reserves domein Leefomgeving	3.371.310	-	699.101	865.269	3.537.478
Art. 43.1b	340.020	Egalisatiereserve Gezondheid	480.393		103.183	-	377.210
Art. 43.1b	340.220	Egalisatiereserve SOA Poli	121.963		-	-	121.963
Art. 43.1b	340.230	Egalisatiereserve Integrale JGZ	-		-	20.326	20.326
Art. 43.1b	340.240	Egalisatiereserve PGA	161.043		-	10.837	171.880
Art. 43.1b	340.411	Reserve projecten	254.920		204.920	-	50.000
Art. 43.1b	340.412	Reserve tarieftaken	248.349		148.349	-	100.000
		Totaal reserves domein Gezondheid	1.266.667	-	456.451	31.164	841.380
Art. 43.1b	340.415	Reserve salarisadministratie Netwerkstad	30.473		49-	-	30.522
Art. 43.1b	340.417	Reserve Kennispunt Twente	373.451		247.745	-	125.706
Art. 43.1b	340.419	Reserve Netwerkstad	599.168		198.437	-	400.731
		Totaal reserves Coalition of the willing	1.003.092	-	446.133	-	556.959
		Totaal reserves	6.667.806	1.645.644	1.664.938	896.439	7.544.951

Tabel 11 Overzicht mutaties reserves

Specificatie Toevoegingen	Bedrag
Resultaattoevoeging 2014	521.657
Resultaattoevoeging 2015	587.167
Toevoegingen in verband met samenvoeging reserve vervanging en vernieuwing	345.473
Grootonderhoud	133.952
Diverse toevoegingen	84.377
Rente 2015	7.688-
Totaal Toevoegingen	1.664.938

Specificatie Onttrekkingen	Bedrag
Onttrekkingen in verband met samenvoeging reserve vervanging en vernieuwing	345.473
Resultaatonttrekking 2014	18.899
Resultaatonttrekking 2015	10.837
Materiële kosten	55.936
Vrijgevallen middelen	20.332
Groot onderhoud	76.668
Restant taakstelling 2015 i.v.m. wegvallen provinciale bijdrage	349.706
Diverse onttrekkingen	18.587
Totaal Onttrekkingen	896.439

Aarde en reden reserves**Algemene reserves****Algemene reserve**

Volgens het "Beleidskader batige rekeningsaldi" mag Regio Twente een algemene reserve vormen uit een voordelig rekeningsaldo bij de jaarrekening. Doel is het in stand houden van een financiële buffer om incidenteel onverwachte c.q. onvoorziene uitgaven te dekken.

Bestemmingsreserve aandelen Twence BV

Deze reserve is ingesteld om het in aandelen Twence BV belegde vermogen in de balans zichtbaar te maken en te kunnen verantwoorden. Dit geschiedde tot voor kort door tussenkomst van Twence Beheer BV. Na de aandelenoverdracht naar de gemeenten in 2011 omvat dit alleen nog 819 tijdelijke (tot 2018) preferente aandelen van Regio Twente die verband houden met de extra winstuitkering (€ 8 mln.) die jaarlijks van Twence BV wordt ontvangen om de innovatiefondsen (AvT, IPT en IST) te voeden.

**Domein Bedrijfsvoering
Reserve Kwaliteitszorg**

In de programmabegroting 2005 is besloten om regio breed een kwaliteitszorgsysteem op te zetten. Een dergelijk systeem wordt vanuit de Inspectie voor de Gezondheidszorg dwingend opgelegd aan de GGD en voor het deel GHOR ook aan de VRT. Deze reserve is vervallen in 2014. In 2015 is de renteopbrengst vrijgevallen.

Reserve Innovatieve bedrijfsvoering

De reserve is bedoeld om in te kunnen springen op een aantal kansrijke initiatieven voor samenwerking op het gebied van o.a. gemeentelijke automatisering.

**(Algemene) bestemmingsreserve
Bedrijfsvoering / ICT**

Het domein Bedrijfsvoering levert naast de huidige dienstverlening aan de GGD en Leefomgeving verschillende bedrijfsvoering producten aan de Veiligheidsregio Twente (VRT). Voor deze dienstverlening is het domein bedrijfsvoering deels eigen risicodragend. De dienstverlening aan de VRT is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 2015 en 2016 ofwel twee jaar is afgesloten. In de DVO is afgesproken dat eventuele risico's zoals vervanging tijdens ziekte voor rekening komen voor het domein Bedrijfsvoering. In de afgesloten dienstverleningsovereenkomst is hiervoor rekening gehouden met een risico

opslagpercentage. Met andere klanten en domeinen worden hierover ook afspraken gemaakt. Daarnaast spelen op het gebied van Bedrijfsvoering (vervangings)projecten, onder meer op het gebied van ICT, die niet (volledig) uit de reguliere exploitatie gedekt kunnen worden.

Voordelige- en nadelige exploitatiesaldi op de dienstverlening vanuit het domein bedrijfsvoering worden verrekend met deze bestemmingsreserve opslagpercentage. Met andere klanten en domeinen worden hierover ook afspraken gemaakt.

**Domein Leefomgeving
(Algemene) Bestemmingsreserve domein
Leefomgeving**

Om exploitatierisico's van het domein Leefomgeving af te kunnen dekken.

**Egalisatiereserve parkeergelden Recreatie
parken**

Het opvangen van jaarlijkse schommelingen in de opbrengst van parkeergelden, zodat deze schommelingen niet van invloed zijn op het jaarlijkse resultaat van Recreatieve voorzieningen.

**Reserve groot onderhoud Recreatieve
Voorzieningen**

Deze reserves zijn ingesteld om het groot onderhoud van het recreatiepark / de recreatieve fietspaden uit te kunnen uitvoeren.

Reserve Routenetwerken

Afdekken van verschillen in het jaarlijkse rekeningresultaat van het onderhoud aan de routenetwerken, o.a. wandelnetwerk, fietsnetwerk, paard rijnetwerk en mountainbikenetwerk.

Reserve recreatieparken/fietspaden

Afdekken van de verschillen in het jaarlijkse rekeningresultaat van het onderhoud aan de recreatieparken en de recreatieve fietspaden.

Reserve automatisering parkeergelden

Dekkingsmiddel voor de aanschaf en onderhoud van een systeem voor geautomatiseerde parkeergeldheffing op de recreatieparken.

Reserve gebouwen en terreinen Hulsbeek

In eerste instantie zou de reserve aangewend worden voor de aanleg van een ontsluitingsweg ten behoeve van de ING-dag(en). Tevens is het restsaldo van de voormalige reserve Erve Hulsbeek

toegevoegd. Nu de ING zich heeft teruggetrokken zal het saldo worden toegevoegd aan de reserve automatisering parkeergelden.

Reserve ontwikkeling recreatieparken

Hieruit zullen bijv. externe advies- en plankosten gefinancierd worden voor ontwikkelingsmogelijkheden van de recreatieparken.

Reserve stimulering recreatie & toerisme

De reserve is ingesteld om initiatieven en ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme te stimuleren dan wel in gang te zetten.

Provinciale reserve recreatieve voorzieningen

In 2013 hebben we een afkoopsom van de provincie gekregen in verband met het vervallen van de jaarlijkse provinciale bijdrage voor de recreatieve voorzieningen. Vanaf 2013 wordt op diverse posten bezuinigd c.q. extra inkomsten verworven, zo dat de begrote Provinciale bijdrage verlaagd kan worden. De reserve wordt gebruikt voor het afdekken van het tekort op de begrote provinciale bijdrage. Dit laatste was een harde vereiste van de Provincie voor het verkrijgen van de afkoopsom.

Reserve monitoring Recreatie & Toerisme

Reserve voor het uitvoeren van de Twente Toerisme Monitor eens per 4 jaar.

Reserve herplaatsing personeel

Opvangen van incidentele (personeel)kosten die voortkomen uit organisatieontwikkelingen.

Reserve milieu projecten

Opstarten van projecten en betalen van activiteiten in het kader van Milieu.

Domein Gezondheid (Algemene) bestemmingsreserve domein Gezondheid

Om exploitatierisico's van het domein Gezondheid af te kunnen dekken met betrekking tot algemene bijdrage gefinancierde taken.

Egalisatiereserve SOA Poli

Het waarborgen van de personele bezetting in volgende jaren.

Egalisatiereserve integrale JGZ

In het meerjarenperspectief JGZ 0-4 jaar welke op 30 juni 2010 is aangeboden aan het algemeen bestuur (via de jaarrekening), wordt

een verwacht tekort van € 1.004.000,- gepresenteerd. Dit zijn tekorten uit de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013. Om het tekort af te kunnen dekken is door de GGD besloten om reserves en overige aanwezige incidentele middelen voor een bedrag van € 487.000,- in te zetten. Daarnaast wordt de reserve gevoed met € 517.000,- uit het jaarrekeningresultaat 2009 van Regio Twente.

Egalisatiereserve MOA/PGA

Het dekken van eventuele implementatiekosten en de te verwachten nadelen op de exploitatie van de Publieke Gezondheids- zorg Asielzoekers in de toekomst.

Reserve projecten

Het domein Gezondheid voert jaarlijks diverse projecten uit voor diverse partijen (voornamelijk gemeenten). Op dit moment lopen financiële voor- en nadelen die worden behaald mee in de financiële afwikkeling bij de jaarrekening. Om de bedrijfsvoering verder te kunnen moderniseren en een scheiding aan te kunnen brengen tussen algemene bijdrage gefinancierde taken en projectfinanciering, hoort bij projecten een eigen risicoprofiel en inschatting. Het risico voor de GGD ligt met name op het gebied van het opdrogen van (de toekomstige) projectinkomsten. Met name ten aanzien van langjarige projecten kan dit gevolgen hebben voor (vast) personeel. Om deze risico's te beperken worden de resultaten uit projecten verrekend met deze reserve.

Reserve tarieftaken

Het domein Gezondheid voert naast de algemene taken (gefinancierd door middel van de algemene bijdrage aan Regio Twente) ook zogenaamde tarieftaken uit. Dit zijn taken die worden uitgevoerd in de markt, waarbij sprake is van concurrentie. Deze zogenaamde tarieftaken kennen een eigen financieringssysteem en zijn financieel kostendekkend. In de huidige systematiek lopen tarieftaken en via de algemene bijdrage gefinancierde taken door elkaar, waardoor tekorten en overschotten op beide taken met elkaar worden verrekend. In het kader van modernisering van de bedrijfsvoering en zuiverheid ten aanzien van de verrekening met gemeenten is dit niet van deze tijd. Daarnaast hebben beide taken een ander risicoprofiel en daardoor ontstaat de behoefte aan gesplitste reserves, gevolg is de nieuw in te stellen reserve tarieftaken.

Coalition of the willing**Reserve salarisadministratie Netwerkstad**

De salarisadministratie Netwerkstad is per juni 2013 ondergebracht bij Regio Twente. Om te voorkomen dat niet netwerkstad gemeenten meebetalen aan de samenwerking van de salarisadministratie in Netwerkstad verband is deze reserve ingesteld. Eventuele resultaten kunnen toegevoegd of onttrokken worden uit deze reserve.

Reserve Kennispunt Twente

Per 1 januari 2014 is conform het besluit van het algemeen bestuur van 3 juli 2013 het Kennispunt Twente van start gegaan. Kennispunt Twente is opgericht door de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo als deelnemers en Regio Twente als gastheerorganisatie. In de bestuursovereenkomst is vastgesteld dat de gastheerorganisatie een Reserve Kennispunt Twente instelt. Hierin wordt een positief saldo van de jaarrekening gestort en een negatief saldo van de jaarrekening betaald.

Reserve Netwerkstad

Het resultaat van de jaarrekening wordt onttrokken dan wel gedoteerd aan deze reserve. Daarnaast kunnen besluiten vanuit de bestuurscommissie Netwerkstad hieruit worden betaald

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar:

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Obligatieleningen	Boekwaarde 31-12-2015	Aflossingen	Vermeerderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Langlopende geldlening BNG	2.130.989	112.748	-	2.243.736
Totaal schulden langer dan één jaar	2.130.989	112.748	-	2.243.736

De totale rentelast voor het jaar 2015 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt **117.123,-**.

B. Vlottende passiva:

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Onderverdeling vlottende passiva	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.779.277	10.902.373
Overlopende passiva	6.124.891	85.136.318
Totaal vlottende passiva	11.904.168	96.038.692

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rente typisch looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto vlottende schulden	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Banksaldi		
schuld aan bankinstelling		
overige schulden		
Crediteuren:		
crediteuren	3.111.458	6.968.270
Rekening courant verhoudingen:		
rekeningcourant VWR	10.096	10.096
rekeningcourant Euregio samenwerkingsverband	2.422	
Diverse overige schulden:		
nog te betalen Gezondheid	584.454	764.658
nog te betalen BV en Leefomgeving	2.056.585	3.082.074
kruisposten GGD	1.155	578
nog te betalen Agenda van Twente	-	44.000
kruisposten	13.106	32.698
Totaal netto vlottende schulden	5.779.277	10.902.373

De post overlopende passiva kan als volgt worden gespecificeerd:

Specificatie vooruit ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vooruitontvangen Algemeen	53.961	434.863
Vooruitontvangen projectgelden SSNT	93.635	75.078
Vooruitontvangen GGD- Projecten	1.362.936	997.092
Vooruitontvangen GGD	-	-
Vooruitontvangen projecten Economie	1.675.267	2.045.809
Vooruitontvangen LO projecten milieu	377.691	259.622
Vooruitontvangen BDU Algemeen	-	675.000
Vooruitontvangen BDU Regionaal verkeersmodel	-	72.280
Vooruitontvangen BDU Onderzoek Reg. Mobiliteit	-	1.551.108
Vooruitontvangen BDU Twente Mobiel (Beheerskosten)	-	985.612
Vooruitontvangen BDU Fietsnetwerk	-	9.261.848
Vooruitontvangen BDU Regionale infrastructuur	-	30.261.752

Vooruitontvangen BDU N18	-	1.281.498
Vooruitontvangen BDU Parken	-	1.305
Vooruitontvangen BDU Duurzame Mobiliteit	-	19.847
Vooruitontvangen BDU Concessie Enschede-Gronau	-	580.113
Vooruitontvangen BDU Concessie Twente	-	2.315.664
Vooruitontvangen BDU Concessie Vechtdal (tr ALMA)	-	1.432.387
Vooruitontvangen BDU Concessie ZHO	-	479.117
Vooruitontvangen BDU Regiotaxi	-	1.664.387
Vooruitontvangen BDU Treintaxi	-	8.900
Vooruitontvangen BDU Buurtbussen	-	62.555
Vooruitontvangen BDU Exploitatie OV streek	-	1.020.231
Vooruitontvangen BDU Toegankelijkheid OV	-	120.943
Vooruitontvangen BDU Sociale Veiligheid OV	-	619.706
Vooruitontvangen BDU Goederenvervoer	-	2.634.564
Vooruitontvangen BDU Halteplan	-	859.257
Vooruitontvangen BDU Actieprogramma regionaal OV	-	1.647.718
Vooruitontvangen BDU Duurzaam Veilig	-	14.440.161
Vooruitontvangen BDU P&R Voorzieningen	-	1.922.972
Vooruitontvangen BDU Programma beter benutten	-	2.893.293
Vooruitontvangen BDU Concessie Syntus Twents	-	1.244.431
Vooruitontvangen Regiotaxi bonus-malus	-	308.996
Vooruitontvangen RMF Twente Mobiel	1.939.368	1.939.368
Vooruitontvangen maatwerkgelden Almelo	-	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Borne	-	6.025
Vooruitontvangen maatwerkgelden Dinkelland	-	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Enschede	137.341	134.825
Vooruitontvangen maatwerkgelden Haaksbergen	3.699	4.846
Vooruitontvangen maatwerkgelden Hellendoorn	-	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Hengelo	-	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Hof van Twente	16.586	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Losser	-	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Oldenzaal	8.866	9.088
Vooruitontvangen maatwerkgelden Rijssen-Holten	1.426	-
Vooruitontvangen maatwerkgelden Tubbergen	5.564	5.564
Vooruitontvangen maatwerkgelden Twenterand	2.185	25.086
Vooruitontvangen maatwerkgelden Wierden	6.828	-
Vooruitontvangen projectgelden Almelo	44	44
Vooruitontvangen projectgelden Borne	-	6.000
Vooruitontvangen projectgelden Enschede	17.096	40.042
Vooruitontvangen projectgelden Hengelo	2.558	-
Vooruitontvangen projectgelden Losser	-	5.061
Vooruitontvangen projectgelden Oldenzaal	1.246	1.246
Vooruitontvangen R&T Natuurbeheer HB (4072106)	92.433	82.070
Vooruitontvangen R&T Natuurbeheer RB (4072093)	40.722	36.743
Vooruitontvangen R&T Natuurbeheer LV (4072118)	-	-
Vooruitontvangen R&T Natuurbeheer Arboretum	-	-
Vooruitontvangen R&T R&VT projecten	285.440	662.201
TOTAAL:	6.124.891	85.136.318

Belangrijkste niet uit de balans blijvende verplichtingen

Regio Twente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Voor deze verplichtingen zijn geen voorzieningen getroffen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen.

AVT/IPT subsidie verplichtingen

De AVT-IPT subsidieringen zijn voor de daadwerkelijke uitbetalingen opgenomen als last in de jaarstukken d.w.z. dat het subsidievoorschot van 80 % in het exploitatiejaar als kosten wordt verantwoord en de nabetaling (van maximaal 20 % bij volledige prestatie) in het jaar waarin de vaststellingsbeschikking wordt afgegeven nadat is geconstateerd dat de volledige prestatie naar behoren geleverd is. Op ultimo 2015 is een bedrag van € 1.767 mln. als niet uit de balans blijvende verplichting opgenomen volgend uit de AVT-IPT subsidiering. Dit bedrag is opgebouwd als volgt: € 605.000 vanuit het Innovatieplatform Twente, € 299.000 Fondsen Agenda van Twente en € 864.000 vanuit het Investeringsfonds Agenda van Twente. Daarnaast is de hieraan verbonden winstuitkering over 2015 van Twence beheer b.v. van € 8 mln. niet als inkomst in de balans opgenomen. Dit omdat het AVA-besluit hieromtrent in 2016 plaatsvindt. Zie voor een totaal overzicht met de verstrekte bijdragen AvT/IPT in 2015 de [toelichting op de baten en lasten](#).

Langlopende huurcontracten

- Huurcontract van het pand aan de Nijverheidsstraat te Enschede tot en met februari 2018 voor een bedrag van € 1.296 mln. per jaar.

Inkoopcontracten groter dan € 100.000 inkoopwaarde

Regio Twente heeft diverse contracten afgesloten die elk een inkoopwaarde hebben van meer dan € 100.000. Hieronder staan de categorieën aan kosten waarvoor contracten zijn afgesloten.

- Schoonmaak
- Gezondheid
- Automatisering en telecommunicatie
- Flexibele arbeid
- Catering

Garantstelling regionaal intersectoraal mobiliteitsplan "Twente Werkt"

Op 28 september heeft het dagelijks bestuur ingestemd met de garantstelling die Regio Twente afgeeft namens de Twentse gemeenten voor het mobiliteitsplan Twente werkt. Dit mobiliteitsplan draagt bij aan de verbetering van de regionale sociaaleconomische structuur door behoud en uitbreiding van werkgelegenheid, behoud en uitbreiding van Kennis in Twente en vermindering van ontslag, werkeloosheid en het beroep op uitkeringen. Deze garantstelling loopt van 2015 tot en met 2017. Conform de gemeenschappelijke regeling van Regio Twente, is Regio Twente bevoegd tot het waarborgen van geldelijke verplichtingen en staan de deelnemende gemeenten gezamenlijk garant voor juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten inzake de verstrekte waarborgen. In verband met deze garantstelling is de minimale en maximale omvang van de financiële risico's per gemeenten berekend. Het minimale risico is € 467.500,- en maximaal € 2.337.500. Dit risico kan opgevangen worden binnen het huidige weerstandsvermogen van Regio Twente.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	Drempelbedrag	1e kwartaal 2015	2e kwartaal 2015	3e kwartaal 2015	4e kwartaal 2015
Middelen buiten de schatkist	348	16.948	16.078	664	313
Percentage buiten de schatkist	0,75%	36,50%	34,62%	1,43%	0,67%

Zie voor een toelichting [paragraaf financiering](#).

6.9 Wet Normering Topinkomens

Inleiding

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) (semi) publieke sector is per 1 januari 2013 van kracht en stelt maxima aan de bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden in de (semi) publieke sector. De WNT zegt dat de totale bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden in 2015 niet mag uitstijgen boven € 178.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

Overzicht topfunctionarissen

Naam en functie(s)	dr. ing. G.J.M. Vos Secretaris/algemeen directeur Directeur Leefomgeving	drs. Th. J.M. van Rijmenam Directeur Publieke gezondheid
Beloning in euro's	€ 115.314	€ 123.435
Belastbare onkostenvergoeding	€ 1.624	€ 756
Voorzieningen betaalbaar op termijn	€ 14.938	€ 14.961
Duur dienstverband	Hele jaar 2015	Hele jaar 2015
Omvang dienstverband	1 fte	1 fte
Totale Bezoldiging	€ 131.876	€ 139.152

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen hebben wij gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr. 2014-0000142706 kan en hoeven wij niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT).

Tabel 12 WNT Overzicht van topfunctionarissen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de leden van het dagelijks bestuur en het voormalige algemeen bestuur (regioraad), per 31-12-2015. Zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur wordt gevormd door politieke ambtsdragers vanuit de deelnemende gemeenten. Deze vervullen hun functie **onbezoldigd** en hebben geen dienstverband bij Regio Twente.

Functie	Vertegenwoordiger	Gemeente
Raadslid	mevrouw A.J. Timmer	Almelo
Raadslid	de heer A.G.P. Hümmels	Almelo
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer mr. drs. R.G. Welten	Borne
Raadslid	de heer N.A.M. Lansink Rotgerink	Borne
Raadslid	de heer J.G.A. Kleissen	Dinkelland
Raadslid	mevrouw A.J.J.M ten Dam-Koopman	Dinkelland
Voorzitter dagelijks bestuur en regioraad	de heer G.O. van Veldhuizen	Enschede
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer H. van Agteren	Enschede
Raadslid	de heer J. Kort	Enschede
Raadslid	de heer G.J. Kok	Haaksbergen
Raadslid	de heer W. Briggeman	Haaksbergen
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer J.H. Coes	Hellendoorn
Raadslid	mevrouw D. Bakker	Hellendoorn
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer drs. J. Bron	Hengelo
Raadslid	de heer J.H. Vis	Hengelo
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer P. van Zwanenburg	Hof van Twente
Raadslid	mevrouw J. Rohaan-Vlijm	Hof van Twente
Raadslid/ lid dagelijks bestuur	de heer mr. drs. M. Sijbom	Losser
Raadslid	mevrouw A.G.M. Visschedijk- ten Veldhuis	Losser
Raadslid	de heer T.J. Schouten	Oldenzaal
Raadslid	de heer M.J.E Oude Remmerink	Oldenzaal
Raadslid	de heer B. Beens	Rijssen-Holten
Raadslid	de heer drs. I. Kahraman	Rijssen-Holten
Raadslid	de heer R.H. de Witte	Tubbergen
Raadslid	de heer G.J. Ophof	Tubbergen
Raadslid	de heer G.J. Binnenmars	Twenterand
Raadslid	de heer H. Veurink	Twenterand
Raadslid	mevrouw D. Span	Wierden
Raadslid	mevrouw C. ter Riet	Wierden

Tabel 13 Leden algemeen bestuur en dagelijks bestuur per 31-12-2015

Bijlagen

Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage naar functionele indeling

Gemeente	Aantal inw. 01-01-2015	Aantal jeugdig 01-01-2015	Functie 0 Algemeen bestuur	Functie 2 Verkeer en vervoer	Functie 3 Economische zaken	Functie 3 Kenniss punt	Functie 5 RV	Functie 5 R & VT	Totaal R&T
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j (h+i)
Almelo	72.311	16.458	€ 144.856	€ 25.116	€ 110.175	€ 293.311	€ 177.922	€ 61.460	€ 239.381
Borne	21.980	5.052	€ 44.031	€ 7.634	€ 33.489		€ 54.082	€ 18.682	€ 72.764
Dinkelland	25.930	6.183	€ 51.944	€ 9.006	€ 39.508		€ 63.801	€ 22.039	€ 85.840
Enschede	158.685	32.607	€ 317.883	€ 55.117	€ 241.777	€ 321.059	€ 390.445	€ 134.872	€ 525.318
Haaksbergen	24.321	5.390	€ 48.721	€ 8.448	€ 37.056		€ 59.842	€ 20.671	€ 80.513
Hellendoorn	35.631	8.092	€ 71.377	€ 12.376	€ 54.288		€ 87.670	€ 30.284	€ 117.954
Hengelo	81.088	17.982	€ 162.438	€ 28.165	€ 123.548	€ 328.148	€ 199.517	€ 68.920	€ 268.437
Hof van Twente	34.907	7.604	€ 69.927	€ 12.124	€ 53.185		€ 85.889	€ 29.669	€ 115.558
Losser	22.470	4.908	€ 45.013	€ 7.805	€ 34.236		€ 55.288	€ 19.098	€ 74.386
Oldenzaal	32.120	7.295	€ 64.344	€ 11.156	€ 48.939		€ 79.031	€ 27.300	€ 106.331
Rijssen	37.843	10.134	€ 75.808	€ 13.144	€ 57.659		€ 93.113	€ 32.164	€ 125.277
Tubbergen	21.144	5.360	€ 42.356	€ 7.344	€ 32.216		€ 52.025	€ 17.971	€ 69.996
Twenterand	33.858	8.531	€ 67.825	€ 11.760	€ 51.587		€ 83.308	€ 28.777	€ 112.085
Wierden	23.850	5.633	€ 47.777	€ 8.284	€ 36.339		€ 58.683	€ 20.271	€ 78.954
Totaal	626.138	141.229	€ 1.254.300	€ 217.479	€ 954.002	€ 942.518	€ 1.540.616	€ 532.178	€ 2.072.794

Gemeente	Aantal inw. 01-01-2015	Aantal jeugdig 01-01-2015	Functie 7 Volksgez. heid	OZJT	Functie 7 Milieu	Functie 8 R.O. en Volkshuisv.	Functie 9 Algemene uitgaven	Totaal functie 0 t/m 9	Netwerkstad
a	b	c	k	l	m	n	o	p	q
Almelo	72.311	16.458	€ 1.999.398	€ 128.728	€ 26.493	€ 15.160	€ 2.571	€ 2.985.189	€ 123.495
Borne	21.980	5.052	€ 612.590	€ 39.129	€ 8.053	€ 4.608	€ 782	€ 823.080	€ 37.538
Dinkelland	25.930	6.183	€ 744.578	€ 46.161	€ 9.500	€ 5.436	€ 922	€ 992.894	
Enschede	158.685	32.607	€ 4.043.139	€ 282.491	€ 58.137	€ 33.269	€ 5.642	€ 5.883.832	€ 271.006
Haaksbergen	24.321	5.390	€ 658.197	€ 43.296	€ 8.910	€ 5.099	€ 865	€ 891.105	
Hellendoorn	35.631	8.092	€ 983.467	€ 63.430	€ 13.054	€ 7.470	€ 1.267	€ 1.324.684	
Hengelo	81.088	17.982	€ 2.195.591	€ 144.353	€ 29.708	€ 17.000	€ 2.883	€ 3.300.271	€ 138.484
Hof van Twente	34.907	7.604	€ 931.723	€ 62.141	€ 12.789	€ 7.318	€ 1.241	€ 1.266.007	
Losser	22.470	4.908	€ 601.058	€ 40.001	€ 8.232	€ 4.711	€ 799	€ 816.240	
Oldenzaal	32.120	7.295	€ 886.594	€ 57.180	€ 11.768	€ 6.734	€ 1.142	€ 1.194.189	€ 54.855
Rijssen	37.843	10.134	€ 1.195.644	€ 67.368	€ 13.865	€ 7.934	€ 1.346	€ 1.558.045	
Tubbergen	21.144	5.360	€ 638.383	€ 37.641	€ 7.747	€ 4.433	€ 752	€ 840.867	
Twenterand	33.858	8.531	€ 1.017.142	€ 60.274	€ 12.405	€ 7.098	€ 1.204	€ 1.341.380	
Wierden	23.850	5.633	€ 679.548	€ 42.458	€ 8.738	€ 5.000	€ 848	€ 907.945	
Totaal	626.138	141.229	€ 17.187.051	€ 1.114.650	€ 229.398	€ 131.271	€ 22.262	€ 24.125.727	€ 625.378

Gemeente	Aantal inw. 01-01-2015	Aantal jeugdig 01-01-2015	AVT/ IPT innovatie- sprong	Totaal functie 0 t/m 9 Avt/IPT	0 tm 9 excl. JGZ / NT	Jeugd- gezondh. (JGZ)	Netwerkstad (NT)	Totaal	Voorfinanciering AVT/IPT
a	b	c	r	s (p+q+r)	t	u	v	w (t + u + v)	x
Almelo	72.311	16.458	€ 297.614	€ 3.406.298	€ 1.498.786	€ 1.642.408	€ 121.183	€ 3.262.377	€ 298.274
Borne	21.980	5.052	€ 90.464	€ 951.082	€ 363.782	€ 499.436	€ 36.573	€ 899.791	€ 90.665
Dinkelland	25.930	6.183	€ 106.722	€ 1.099.616	€ 431.036	€ 623.386		€ 1.054.422	€ 106.958
Enschede	158.685	32.607	€ 653.109	€ 6.807.946	€ 2.962.056	€ 3.222.595	€ 265.169	€ 6.449.820	€ 654.557
Haaksbergen	24.321	5.390	€ 100.099	€ 991.204	€ 404.995	€ 537.967		€ 942.962	€ 100.321
Hellendoorn	35.631	8.092	€ 146.648	€ 1.471.332	€ 593.518	€ 807.000		€ 1.400.518	€ 146.974
Hengelo	81.088	17.982	€ 333.738	€ 3.772.494	€ 1.675.147	€ 1.784.739	€ 135.366	€ 3.595.252	€ 334.478
Hof van Twente	34.907	7.604	€ 143.669	€ 1.409.675	€ 582.056	€ 759.033		€ 1.341.089	€ 143.987
Losser	22.470	4.908	€ 92.481	€ 908.721	€ 376.158	€ 484.299		€ 860.457	€ 92.686
Oldenzaal	32.120	7.295	€ 132.198	€ 1.381.242	€ 534.298	€ 724.629	€ 53.708	€ 1.312.635	€ 132.491
Rijssen	37.843	10.134	€ 155.753	€ 1.713.797	€ 625.034	€ 1.000.445		€ 1.625.479	€ 156.098
Tubbergen	21.144	5.360	€ 87.024	€ 927.890	€ 352.217	€ 535.903		€ 888.120	€ 87.217
Twenterand	33.858	8.531	€ 139.351	€ 1.480.732	€ 563.098	€ 842.976		€ 1.406.074	€ 139.660
Wierden	23.850	5.633	€ 98.161	€ 1.006.106	€ 397.105	€ 555.955		€ 953.060	€ 98.378
Totaal	626.138	141.229	€ 2.577.030	€ 27.328.135	€ 11.359.285	€ 14.020.772	€ 611.999	€ 25.992.056	€ 2.582.745

Gemeente	Aantal inw. 01-01-2015	Aantal jeugdig 01-01-2015	Resultaat excl. AVT / IPT	Resultaat incl. AVT / IPT	Saldo Bestemming	Uitkering aan gemeenten
a	b	c	y	z	aa	ab
Almelo	72.311	16.458	€ 153.694-	€ 154.354-	€ 95.292	€ 59.061-
Borne	21.980	5.052	€ 39.173-	€ 39.374-	€ 28.965	€ 10.408-
Dinkelland	25.930	6.183	€ 61.528-	€ 61.765-	€ 34.171	€ 27.594-
Enschede	158.685	32.607	€ 294.982-	€ 296.431-	€ 209.117	€ 87.314-
Haaksbergen	24.321	5.390	€ 51.857-	€ 52.079-	€ 32.050	€ 20.028-
Hellendoorn	35.631	8.092	€ 75.834-	€ 76.159-	€ 46.955	€ 29.204-
Hengelo	81.088	17.982	€ 156.497-	€ 157.237-	€ 106.859	€ 50.378-
Hof van Twente	34.907	7.604	€ 75.082-	€ 75.401-	€ 46.001	€ 29.400-
Losser	22.470	4.908	€ 44.217-	€ 44.422-	€ 29.611	€ 14.811-
Oldenzaal	32.120	7.295	€ 63.591-	€ 63.884-	€ 42.328	€ 21.556-
Rijssen	37.843	10.134	€ 67.434-	€ 67.780-	€ 49.870	€ 17.910-
Tubbergen	21.144	5.360	€ 47.253-	€ 47.446-	€ 27.864	€ 19.583-
Twenterand	33.858	8.531	€ 64.694-	€ 65.003-	€ 44.618	€ 20.384-
Wierden	23.850	5.633	€ 45.115-	€ 45.332-	€ 31.430	€ 13.903-
Totaal	626.138	141.229	€ 1.240.951-	€ 1.246.666-	€ 825.130	€ 421.536-

Bijlage 2 Gemeentelijke bijdrage naar programma indeling

Gemeente	Leefomgeving (excl. AVT/IPT en NWS)	Bedrijfsvoering	Overige onderdelen	Gezondheid	Totaal gemeentelijke bijdrage	Netwerkstad	AVT/IPT	Totaal Generaal
a	ac	ad	ae	af	(ac+ad+ae+af)	aj	ak	(ac+ad+ae+af+aj+ak)
Almelo	€ 416.325	€ 30.882	€ 538.584	€ 1.999.398	€ 2.985.189	€ 123.495	€ 297.614	€ 3.406.298
Borne	€ 126.548	€ 9.387	€ 74.554	€ 612.590	€ 823.080	€ 37.538	€ 90.464	€ 951.082
Dinkelland	€ 149.290	€ 11.074	€ 87.952	€ 744.578	€ 992.894		€ 106.722	€ 1.099.616
Enschede	€ 913.618	€ 67.770	€ 859.305	€ 4.043.139	€ 5.883.832	€ 271.006	€ 653.109	€ 6.807.946
Haaksbergen	€ 140.026	€ 10.387	€ 82.495	€ 658.197	€ 891.105		€ 100.099	€ 991.204
Hellendoorn	€ 205.143	€ 15.217	€ 120.857	€ 983.467	€ 1.324.684		€ 146.648	€ 1.471.332
Hengelo	€ 466.858	€ 34.630	€ 603.192	€ 2.195.591	€ 3.300.271	€ 138.484	€ 333.738	€ 3.772.494
Hof van Twente	€ 200.975	€ 14.908	€ 118.402	€ 931.723	€ 1.266.007		€ 143.669	€ 1.409.675
Losser	€ 129.369	€ 9.596	€ 76.216	€ 601.058	€ 816.240		€ 92.481	€ 908.721
Oldenzaal	€ 184.929	€ 13.717	€ 108.948	€ 886.594	€ 1.194.189	€ 54.855	€ 132.198	€ 1.381.242
Rijssen / Holten	€ 217.878	€ 16.162	€ 128.360	€ 1.195.644	€ 1.558.045		€ 155.753	€ 1.713.797
Tubbergen	€ 121.735	€ 9.030	€ 71.719	€ 638.383	€ 840.867		€ 87.024	€ 927.890
Twenterand	€ 194.935	€ 14.460	€ 114.843	€ 1.017.142	€ 1.341.380		€ 139.351	€ 1.480.732
Wierden	€ 137.315	€ 10.186	€ 80.897	€ 679.548	€ 907.945		€ 98.161	€ 1.006.106
Totaal	€ 3.604.945	€ 267.405	€ 3.066.326	€ 17.187.051	€ 24.125.727	€ 625.378	€ 2.577.030	€ 27.328.135

Bijlage 3 Single information single audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF								
M&I	E28	Regionale mobiliteitsfondsen	Eindsaldo (jaar T-1)	Dotatie regio in (jaar T)	Dotatie rijk in (jaar T)	Rentebaten (jaar T)	Besteding (jaar T) uit het fonds (onderscheid herkomst middelen niet nodig)	Eindsaldo (jaar T)
		Besluit Infrastructuurfonds	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: E28 / 06</i>
		Provincies en Wgr+ regio's	€ 1.939.368	€ 0	€ 0		€ 0	€ 1.939.368
			Eindverantwoording Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: E28 / 07</i>					

Bijlage 5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 6 Recapitulatiestaat per programma

Volgnummer	Omschrijving	Budget	Debet	Credit	Saldo
DOMEIN GEZONDHEID					
Algemene Gezondheidszorg					
5710030	AGZ leiding en secretariaat	0	684.714	684.714	0
5710032	AGZ TBC	0	812.336	812.336	0
5710033	AGZ Milieu en Gezondheid	0	226.783	226.783	0
5710034	AGZ Reizigersadvisering	0	79.557	0	79.557
5710035	AGZ Inspectie en Hygiëne	0	977.269	977.269	0
5710036	AGZ SOA	0	803.164	803.164	0
5710037	AGZ Infectieziekten	0	859.400	859.400	0
5710038	AGZ Forensische Geneeskunde	0	597.441	597.441	0
5710039	AGZ OGGZ	0	165.285	165.285	0
5710089	GROP	0	95.191	95.191	0
5940660	TRAKTIE GGD	0	8.248	8.248	0
6714000	Infectieziektebestrijding	738.609	750.368	9.189	741.178
6714051	Seksuele gezondheid	552.397	1.062.944	954.933	108.011
6714053	Aanvullende Seksualiteits Hulpverlening (Sense)	0	200	200	0
6714101	TBC Bestrijding en Preventie	864.892	774.393	63.618	710.774
6714149	TUBIS samenwerking	0	71.667	71.667	0
6714150	Inspectie en Hygiëne: kinderopvang	228	827.217	819.240	7.977
6714152	Inspectie en Hygiëne: peuterspeelzaal	-315	37.682	0	37.682
6714153	Inspectie en Hygiëne: prostitutieinrichtingen	893	6.796	4.596	2.200
6714154	Inspectie en Hygiëne: tattoo en piercing	820	23.277	23.342	-64
6714155	Inspectie en Hygiëne: overige WPG	72.737	70.552	0	70.552
6714159	Inspectie en Hygiëne: project Schone Scholen	0	10.780	10.780	0
6714220	M&G Voorlichting/behandeling vragen&klachten	179.134	178.834	0	178.834
6714221	M&G Onderzoek en advisering	55.614	44.733	0	44.733
6714222	M&G Advisering milieu-incidenten	55.804	56.467	0	56.467
6714230	Gezondheidsmonitor Luchthaven Twente	0	13.322	13.322	0
6714250	Reizigerszorg	-44.292	23.980	156.087	-132.107
6714305	OGGZ Meldpunt Woningvervuiling	169.206	153.029	0	153.029
6714384	Project OGGZ: Inloopspreekuur	0	19.660	19.660	0
6714394	Schoonmaakpot Almelo	0	1.832	1.832	0
6714395	Schoonmaakpot Hengelo	0	827	827	0
6714396	Schoonmaakpot Enschede	0	4.585	4.585	0
6714400	Forensische zorg	112.500	651.936	684.000	-32.064
6714480	SOA/HBV - project	0	19.640	19.640	0
Totaal Algemene gezondheidszorg		2.758.227	10.114.109	8.087.348	2.026.761
Stafafdeling GGD:					
5710024	Hoofd Staf Gezondheid	0	335.852	335.851	0
5710025	Staf Secretariaat	0	195.536	195.536	0
5710026	Staf Epidemiologie Gezondheidsbevordering & Beleid	0	1.286.607	1.286.607	0
5710027	Staf Informatie Bedrijfsvoering Projecten	0	628.991	628.991	0
5710028	Documentatiecentrum	0	109.195	109.195	0
5710029	Publieksinformatie digitaal	0	83.189	83.189	0
6714085	GROP (GGD Rampen Opvang Plan)	82.208	193.760	125.644	68.115
6714500	Advisering Lokaal gz beleid	245.975	200.790	0	200.790

6714550	Inzicht in Gezondheidssituatie/TGV	145.039	125.096	4.133	120.963
6714552	Grootschallig epidemiologisch onderzoek	123.787	146.792	2.822	143.970
6714580	(dir.overleg) Kring Oost Nederland (KON)	0	16.900	16.900	0
6714600	GB:Gezondheidsbevordering Basis	200.433	195.599	0	195.599
6714693	Project TBC Regionalisatie	0	41.165	41.165	0
Totaal Gezondheids- bevordering		797.442	3.559.470	2.830.034	729.436
GGD Breed					
5710010	GGD Directie	0	338.100	338.100	0
5920331	HV Twentheplein	0	26.372	26.372	0
5920332	HV Gebouw Kievitstraat/Lansinkveste	0	31.697	31.697	0
5930670	Concernkosten GGD	0	1.180.964	1.180.964	0
5930690	ALGEMEEN BEHEER GGD	0	176.521	176.521	0
6714784	Visie Veiligheidsstrategie Oost Nederland	0	0	0	0
6714950	Bestuursondersteuning GGD	254.574	285.144	0	285.144
6714960	OR	92.071	75.024	0	75.024
6718030	GGD Kwaliteitszorg	215.354	209.117	0	209.117
6718080	Informatievoorziening	0	31.201	0	31.201
6718090	Opleidingsinrichting zorgopleiding	0	474.273	485.889	-11.616
6772601	Taakstellingen	-99.393	0	0	0
Totaal GGD Breed		462.606	2.828.413	2.239.543	588.870
Jeugd Gezondheidszorg					
5710040	JGZ Leiding en Secretariaat	0	1.321.300	1.321.300	0
5710046	JGZ Bedrijfsbureau	0	1.320.953	1.320.953	0
5710047	JGZ Stafbureau	0	460.761	460.761	0
5710054	JGZ Cursusbureau	0	154.260	154.260	0
5710055	JGZ Projecten	0	230.947	268.125	-37.177
5710056	JGZ 0-19	0	179.159	179.159	0
5710060	JGZ Logopedie	0	63.553	50.843	12.710
5710072	Hulpkostenplaats JGZ 0-19	0	268.230	268.230	0
5710081	JGZ team Enschede	0	3.615.309	3.615.309	0
5710082	JGZ team Hengelo/Borne/Hof van Twente	0	2.758.402	2.758.402	0
5710083	JGZ team Haaksbergen/Oldenzaal/Losser/Dinkelland	0	2.067.419	2.067.419	0
5710084	JGZ team Twenterand/Almelo/Tubbergen	0	2.872.826	2.872.826	0
5710085	JGZ team Hellendoorn/Rijssen-Holtten/Wierden	0	2.170.807	2.170.807	0
5920333	HV Dependances JGZ	0	1.546	1.546	0
5920334	Huisvesting JGZ 0-4	0	1.140.581	1.140.581	0
6714782	PGA	0	283.523	272.686	10.837
6715000	Integraal dossier JGZ 0-19	220.433	215.209	0	215.209
6715001	Triage methode Regio Twente groep 2 Basisonderwijs	445.672	427.958	0	427.958
6715002	Triage methode Regio Twente groep 7 Basisonderwijs	385.048	369.009	0	369.009
6715003	Triage methode Regio Twente klas 2 HAVO/VWO	201.986	190.998	0	190.998
6715004	Instroomonderzoek speciaal onderwijs	276.193	266.727	0	266.727
6715005	Herhalingsonderzoek voor Speciaal Onderwijs	104.352	96.998	0	96.998
6715006	Triage methode Regio Twente klas 2 VMBO	178.337	163.873	0	163.873
6715007	Preventief gezondheidsonderzoek nieuwkomers	10.304	10.125	0	10.125
6715010	Groepsgerichte monitoring	30.236	28.929	0	28.929

6715015	Onderzoek op indicatie Basisonderwijs	620.885	592.889	0	592.889
6715016	Onderzoek op indicatie Voortgezet Onderwijs	223.386	211.752	0	211.752
6715020	Rijksvaccinatieprogramma	91.074	247.494	107.594	139.900
6715025	Huisbezoek op indicatie	103.513	95.868	0	95.868
6715045	Zorggebonden Netwerken	1.123.414	1.095.499	0	1.095.499
6715081	Contactmoment adolescenten	841.542	807.965	9.500	798.465
6715101	Contactmoment 4e tot 7e dag	253.958	370.485	111.075	259.410
6715102	3e neonatale gehoorscreening	66.682	66.818	0	66.818
6715103	Contactmoment 2e week (huisbezoek)	1.160.016	1.186.245	0	1.186.245
6715104	Contactmoment 4e week	410.263	409.350	0	409.350
6715105	Contactmoment 8e week	180.757	340.610	158.125	182.485
6715106	Contactmoment 3 maanden	252.138	409.350	158.125	251.225
6715107	Contactmoment 4 maanden	180.757	340.610	158.125	182.485
6715108	Contactmoment 6 maanden	410.263	409.350	0	409.350
6715109	Contactmoment 7,5 maanden	59.203	58.922	0	58.922
6715110	Contactmoment 9 maanden	410.263	409.350	0	409.350
6715111	Contactmoment 11 maanden	180.757	340.610	158.125	182.485
6715112	Contactmoment 14 maanden	288.031	392.548	105.417	287.131
6715113	Contactmoment 18 maanden	325.084	326.712	0	326.712
6715114	Contactmoment 2 jaar	416.092	415.175	0	415.175
6715115	Contactmoment 3 jaar	436.844	435.911	0	435.911
6715116	Contactmoment 3 jaar 9 mnd	307.986	362.579	52.708	309.871
6715118	CB op indicatie	614.769	621.534	0	621.534
6715121	Inloospreekuur verpleegkundige JGZ 0-4	221.387	226.742	0	226.742
6715122	Huisbezoek op indicatie JGZ 0-4	596.044	610.460	0	610.460
6715126	Observaties incl. consultatieteam vroegsignalering	56.194	59.156	0	59.156
6716050	Voorkoming schoolverzuim	60.749	60.110	0	60.110
6716060	Coördinatie grootschalige incidenten rondom jeugd	34.277	33.918	0	33.918
6716070	Zorggebonden netwerken VO	110.638	109.472	0	109.472
6716100	Indv. en groepsgerichte voorl. en advies JGZ 0-19	180.604	246.416	0	246.416
6716104	Indirect cliëntgebonden activiteiten 4-19	1.432.777	1.435.374	0	1.435.374
6716110	Prenatale Voorlichting	0	140.138	140.138	0
6716190	KPG (Kortdurende Pedagogische Gezinsbegeleiding)	0	633.739	623.808	9.931
6716201	LOES info CJG Enschede	0	143.939	143.939	0
6716203	LOES info CJG Hengelo	0	131.065	131.065	0
6716210	Taalprotocol Borne	35	40.708	40.708	0
6716213	Project Raak	0	4.594	4.594	0
6716214	Healthy pregnancy 4 all	0	3.525	3.525	0
6716215	Loes in Twente	0	144.797	144.797	0
6716216	Project Zwangerschap & Geboorte	0	42.445	42.445	0
6716280	Digitaal Dossier (DD)	444.809	396.545	0	396.545
6716206	Project Academische Werkplaats Jeugd	0	230.159	230.159	0
6714481	Centrum voor Seksueel Geweld	0	134.522	134.522	0
6716218	Alert 4 You	0	2.583	2.583	0
6716219	LOES Haaksbergen	0	21.088	21.088	0
6716220	LOES Oldenzaal	0	67.162	67.162	0
Totaal Jeugdgezondheidszorg		13.947.752	35.545.682	21.672.533	13.873.149
Mutaties reserve					
6998070	Mutaties reserves functie 7 (GGD)	0	0,00	31.164,09	-31.164

Totaal Programma Gezondheid		17.966.027	52.047.674	34.860.623	17.187.051
Domein					
Leefomgeving					
Directie. Staf en afdelingen					
5810015	LO Management & Project Support	0	380.730	380.731	0
5930330	Algemeen Beheer LO	0	34.481	34.481	0
6220000	Bestuursondersteuning Leefomgeving	407.128	544.927	0	544.927
5810010	LO Directie	0	61.074	61.074	0
5823030	Doorberekening LO	0	382.008	382.008	0
Totaal directie staf en afdelingen:		407.128	1.403.220	858.293	544.927
Deelprogramma Bereikbaar Twente					
5211010	LO Mobiliteit	226.306	328.680	111.201	217.479
Totaal deelprogramma Bereikbaar Twente		226.306	328.680	111.201	217.479
Deelprogramma Economisch sterk Twente					
5330010	LO Economie	-1	1.475.072	1.475.072	0
6320500	Strategie Sociaal Economisch Sterk Twente	181.789	144.273	0	144.273
6320503	Project twente index	10.640	10.640	0	10.640
6320518	Project Twentse innovatieroute	0	0	0	0
6320524	Project Startersbeleid	9.330	98.747	88.000	10.747
6320527	Project arbeidsmarktplan (AVT)	23.822	26.362	0	26.362
6320528	Project Jeugdwerkloosheid	17.867	827.044	787.547	39.496
6320529	Twente board (Economic board Taskforce Economie)	194.562	241.767	44.396	197.371
6320532	Ontsluiting werkzoekendenbestand	0	80.234	80.234	0
6320551	Innovatie	204.719	186.492	0	186.492
6320554	Arbeidsmarkt	191.403	178.302	0	178.302
6556000	Vrije Tijd	290.006	278.196	0	278.196
6611070	Project 1000 jongerenplan	0	434.734	434.734	0
6810519	Logistiek / Ten-t	57.478	151.616	115.684	35.932
Totaal deelprogramma Economisch Sterk Twente		1.181.615	4.133.479	3.025.666	1.107.813
Deelprogramma Duurzaam Twente					
6772300	Milieu (algemeen)	111.337	121.416	13.402	108.014
6810518	Twentse duurzaamheidsagenda	122.601	117.477	38.000	79.477
6772303	Project Twente bewust verlicht	0	61.931	61.931	0
Totaal deelprogramma Duurzaam Twente		233.938	300.824	113.333	187.491
Recreatieve voorzieningen					
5557040	Doorberekening RV	0	87.270	87.270	0
5560020	LO Recreatieve Voorzieningen	-2	967.138	967.138	0
6556019	Strategie Recreatieve Voorzieningen	-238.370	99.611	0	99.611
6556020	Het Hulsbeek	285.322	602.554	387.093	215.461
6556030	Het Rutbeek	348.388	522.909	232.417	290.492
6556040	Het Lageveld	137.103	298.878	52.609	246.269
6556050	Arboretum	79.402	137.362	4.610	132.753
6556060	Fietspaden	468.897	533.360	28.079	505.281
6556066	Routenetwerken	254.144	192.915	-600	193.515
6556812	Toeristische Overstap Punten	0	39.267	39.267	0
6556817	Paardrijnetwerk	0	22.550	22.550	0

6556818	MTB Routenetwerken	0	195.959	195.959	0
6556820	Kwaliteitsimpuls	0	446.894	446.894	0
6556821	Project paardeneconomie	0	42.016	42.016	0
6556822	KIR 1. Knelpunten in routes oplossen	0	204.242	204.242	0
6556823	KIR 2. Informatievoorziening langs routes	0	63.546	63.546	0
6556824	KIR 3. Voorzieningen langs routes	0	4.285	4.285	0
6556826	KIR 6. Basis voor routeplanner	0	123.605	123.605	0
6556827	KIR 7. Twentse dorpsroutes	0	68.921	68.921	0
6556828	KIR 9. Themaroutes	0	53.013	53.013	0
6556829	KIR 10. Stadsrandroutes	0	95.739	95.739	0
6556831	KIR 12. Waterbeleving	0	10.966	10.966	0
6556832	KIR 18. Regionale apps ontwikkelen	0	560	560	0
Totaal Recreatieve voorzieningen:		1.334.884	4.813.560	3.130.180	1.683.380
Netwerkstad:					
6005100	Bestuursondersteuning NWS	278.378	286.809	56.118	230.691
6005111	Project Stadsranden NT	0	500.000	500.000	0
6005150	Internationaal & Lobby	230.000	219.385	32.215	187.170
6005101	OA Basiskwaliteit	80.000	0	0	0
6005102	OA Versterken economische klimaat	3.000	0	0	0
6005103	OA Verbeteren stedelijke kwaliteit	20.000	23.435	15.000	8.435
6005104	OA Binden van talent	4.000	0	0	0
6005105	OA Excellente overheid	10.000	0	0	0
Totaal Netwerkstad		625.378	1.029.628	603.333	426.296

AvT/IPT					
6005600	Uitvoeringsorganisatie Agenda van Twente	-5.715	40.489	2.500	37.989
6005650	Uitvoeringsorganisatie IPT	0	72.152	0	72.152
6320800	Financieringsbijdragen Agenda van Twente	0	5.729.028	2.500.000	3.229.028
6320810	Financieringsbijdragen IPT	0	786.206	1.069.830	-283.624
6320820	Twents Investeringsfonds Innovatiesprong	0	3.000.000	5.354.745	-2.354.745
6320830	Intergemeentelijk innovatiefonds	0	285.973	141.674	144.299
6320840	Human Capital programma	0	491.317	0	491.317
6320841	Techniekpact	0	424.541	93.049	331.492
6320850	Regio Branding / PR Twente	0	623.600	0	623.600
6320860	Toerisme in Twente	0	45.523	0	45.523
6320870	Twentse innovatiesprong (ISP)	0	240.000	0	240.000
Totaal AvT/IPT		5.715-	11.738.829	9.161.798	2.577.030

Mutaties reserves					
6998050	Mutaties reserves functie 5	0	101.958	23.922	78.036
6998051	Mutaties reserves functie 5 (RV)	133.952	285.553	499.735	-214.182
6998001	Mutaties reserves functie 0 (NWS)	0	199.082	0	199.082
Totaal mutaties reserves		133.952	586.593	523.657	62.937
Totaal Leefomgeving		4.137.486	24.334.813	17.527.460	6.807.353
Overige onderdelen					
Coalition of the Willing					
6005008	Twentse School	0	161.142	161.142	0

6005005	Project Shared Services Netwerk Twente (algemeen)	0	219.403	219.403	0
6005030	Branding Twente	0	128.779	128.779	0
6005160	Trainees Netwerkstad	0	469.659	469.659	0
5310010	LO Kennispunt	942.518	1.025.381	330.811	694.570
6005007	Werken voor de Twentse Overheid	0	288.792	288.792	0
6005009	Twentebedrijf	0	5.498	5.498	0
6005011	Deelprojecten SSNT	0	276.888	276.888	0
Totaal Coalition of the Willing		942.518	2.575.543	1.880.972	694.570
Concern					
5002013	Ondernemingsraad	0	61.520	79.486	-17.966
5930220	Algemeen Beheer Concern	0	107.955	122.225	-14.270
6005020	Dienstverlening Provincie	0	154.515	174.959	-20.443
5920111	Catering	0	78.714	141.375	-62.661
5920120	HV Het Regiokantoor	0	1.383.494	1.431.511	-48.017
5720000	Zittend Vervoer	0	30.510	30.510	0
5910000	Kapitaallasten	0	857.104	912.168	-55.064
6005550	Euregio	0	585.907	585.907	0
6911000	Geldeningen/uitzettingen < 1 jaar	0	0	999	-999
6914000	Geldeningen/uitzettingen = of > 1 jaar	0	0	-20.774	20.774
6921000	Concernkosten	521.472	791.979	5.907	786.072
6922000	Algemene baten en lasten	95.172	730.392	30	730.362
6922100	Winstuitkering Twence BV	0	279.525	279.292	233
6002010	Bestuursondersteuning Lobby	78.221	97.683	0	97.683
Totaal Concern		694.865	5.159.299	3.743.596	1.415.702
OZJT					
6714800	Samen 14	0	445.192	130.000	315.192
6714802	Veilig Thuis Twente (vh AMHK)	0	3.093.384	3.093.388	-4
6714805	OZJT	1.363.000	799.462	0	799.462
Totaal OZJT		1.363.000	4.338.038	3.223.388	1.114.650
Bestuur en directie					
6001000	Dagelijks bestuur	330.642	265.155	0	265.155
6001010	Algemeen bestuur	422	1.115	0	1.115
5002010	BV Directie en Algemeen	0	233.672	233.672	0
Totaal bestuur en directie		331.064	499.942	233.672	266.271
Mutaties reserves					
6998031	Mutaties reserves functie 3 (kennispunt)	0	247.948	0	247.948
6998000	Mutaties reserves functie 0	0	0	6	-6
6998090	Mutaties reserves functie 9	0	-7.688	665.122	-672.810
Totaal mutaties reserves		0	240.260	665.128	-424.867
Totaal overige onderdelen		3.331.447	12.813.083	9.746.756	3.066.327
Bedrijfsvoering					
6002000	Bestuursondersteuning Bedrijfsvoering	557.107	246.805	205.872	40.933
6005809	ICT RDNG	0	258.805	258.805	0
6005810	ICT Digikoppeling	0	66.927	66.927	0
5001000	Bedrijfsvoering: Leiding & Secretariaat	0	376.424	376.424	0

5001100	Bedrijfsvoering: Service	0	1.952.429	1.952.429	0
5001200	Bedrijfsvoering: Advies	0	1.274.217	1.274.217	0
5002000	Bedrijfsvoering: Algemeen beheer	0	360.658	360.658	0
6007110	Verzorgen personeelsadministratie	0	561.649	500.634	61.015
6007120	Verzorgen salarisadministratie	0	762.671	706.660	56.011
6007130	Adv. over personele en organisatievraagstukken	0	531.865	526.926	4.939
6007210	Verzorgen financiële administratie	0	403.921	423.873	-19.951
6007230	Verstrekken financieel advies, beleid en controle	0	864.246	862.583	1.663
6007310	Verzorgen juridische advisering	0	213.851	269.093	-55.242
6007410	Verzorgen Post en Archief	0	181.235	218.627	-37.392
6007510	Verzorgen inkoop, logistieke en reproservices	0	169.716	182.356	-12.640
6007520	Verzorgen gebouwgebonden services	0	135.810	120.124	15.686
6007610	Verzorgen communicatie advies	0	421.995	434.453	-12.458
6007620	Verzorgen beheer en onderhoud websites	0	48.693	55.473	-6.780
6007710	Verzorgen ICT voorzieningen	0	1.473.409	1.266.968	206.441
6007810	Kwaliteitszorg	0	43.127	17.946	25.181
Totaal Bedrijfsvoering		557.107	10.348.451	10.081.046	267.405

Totaal Regio
Twente:

25.992.067 99.544.021 72.215.886 27.328.135

Af:

In rekening gebrachte gemeentelijke bijdrage 25.992.067

Resultaat na bestemming (incl. AVT/IPT en digitaal dossier) 1.336.068

Af:

Resultaat op de uitgaven/inkomsten van AvT en IPT 2.582.745

Resultaat na voorfinanciering van AvT en IPT 1.246.677-